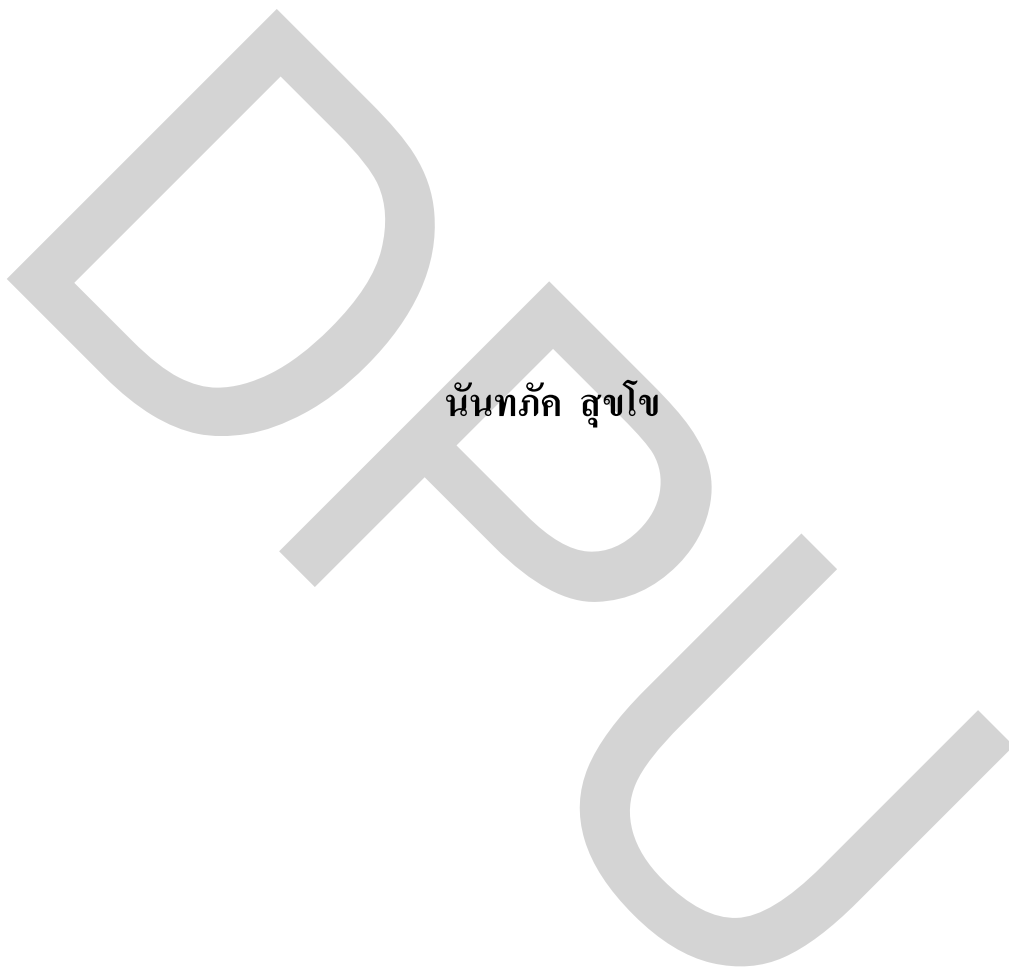

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2560

**The Characteristics of School Administrators in Preparation for the
ASEAN Community as Perceived by the Teachers under the Office of
Secondary Educational Service Area Office Zone 1**

Nanthaphak Sukkho

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Management
College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University**

2017

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1

เสนอโดย นางสาวนันทกัศ สุขโข

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

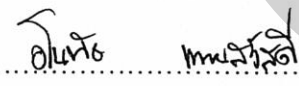
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

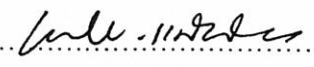
ลงชื่อ ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ ทองขาว)

ลงชื่อ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา)

ลงชื่อ กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เจติมชัย มนุษเสวต)

ลงชื่อ กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อโนทัย แทนสวัสดิ์)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(อาจารย์ ดร.พงษ์กัญญา โนนโกศล)

วันที่ 30 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
ชื่อผู้เขียน	นันทภักดิ์ สุขโข
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 354 คน จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนโรงเรียนและจำนวนตัวแทนตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) มีการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความเป็นผู้นำมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.26 และรองลงมา คือด้านความสามารถในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ด้านการมีวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ด้านบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.96

ผลจากการสัมภาษณ์ครู พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำคือ ความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและมีวิสัยภาวะทางอารมณ์ในการสร้างมิตรภาพ ด้านความสามารถในการบริหาร คือความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะกระบวนการ และเทคนิค วิธีบริหารจัดการเทคโนโลยีให้บรรลุเป้าหมาย ด้านคุณธรรมจริยธรรมคือการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวม ด้านการสื่อสารคือการมีวาทศิลป์สามารถพูดจูงใจสื่อสารภาษาอังกฤษ เรียนรู้ภาษาเพื่อนบ้านได้ ด้านบุคลิกภาพ คือการมีมนุษยสัมพันธ์ การแต่งกาย วาจาที่ดี ด้านการมีวิสัยทัศน์ คือมองการณ์ไกล วางแผนและแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด ด้านการทำงานเป็นทีม คือแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้บุคลากรตามความรู้ความสามารถ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือนำกระบวนการวัดประเมินผลเป็นตัวชี้วัดผลการทำงานมุ่งเน้นความมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า การจำแนกตามวิทยฐานะมีการปฏิบัติแตกต่างในด้านการทำงานเป็นทีม เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนมีการปฏิบัติแตกต่างกันในด้านความเป็นผู้นำ และมีการปฏิบัติแตกต่างกันระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10-25 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปีและมากกว่า 25 ปี ในการจำแนกตามขนาดโรงเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกันในด้านการทำงานเป็นทีม และแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการจัดตั้งเครือข่ายการสื่อสารอย่างเป็นระบบด้วยโครงข่าย ส่งการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีทักษะในการเขียนและพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนา คือผู้ที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่วางไว้ ต้องมีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและมีวิสัยภาวะทางอารมณ์และตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวม โดยจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

Thesis Title	The Characteristics of School Administrators in Preparation for the ASEAN Community as Perceived by the Teachers under the Office of Secondary Educational Service Area Office Zone 1
Author	Nanthaphak Sukkho
Thesis Advisor	Dr. Wasana Wisaruetapa
Department	Education Management
Academic Year	2016

ABSTRACT

The aims of this research were: (1) to study the attributes of secondary school's directors in preparation for ASEAN community based on the opinions of the teachers under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Zone 1, (2) to compare the teachers' opinions regarding the attributes of those school between the teachers under the Secondary Educational Service Area Office zones 1 and those from zone 3, and (3) to offer the guidelines for the development of the secondary school directors in preparation for the ASEAN community according to the opinions of the teachers under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Zone 1.

The samples were 354 school teachers under the Secondary Educational Service Area Office Zone 1. They were randomly selected based on the Krejcie and Morgan table. The research instruments were the questionnaires and interview questions. The data were analyzed using the following statistics: percentage, mean, standard deviation, t-test (independent), ANOVA with a post hoc analysis of Scheffe's Method. The content analysis was performed to analyze the qualitative data from the open-ended questionnaire and the interviews.

The results were the following.

1) The attributes of the secondary school directors in preparation of the Asean community were rated at the high level by the teachers. Their leadership attribute was rated the highest (4.26), followed by the management attribute (Mean = 4.19), the attribute of being visionary (mean = 4.18), the needs for achievement (Mean = 4.16), teamwork (Mean = 4.15), personality (Mean = 4.03), ethics and morality (Mean = 3.97), and the lowest was the attribute of communication (Mean = 3.96).

Based on the interviews, it was found that the leadership attribute is seen as the ability to persuade co-workers and having emotional maturity to build relationship. As for the management attribute, it was found that such the attribute refers to the ability to use knowledge, skills, process, and techniques to manage technologies to achieve the set goals. With the realm of morality, it was perceived as the ability to think of the common interest. As for the communication attribute, it was perceived as the ability to use rhetoric for persuasion, the ability to use the English language and the languages of the neighboring countries. In the realm of personality, the school directors should be well-dressed and well-spoken. For the vision attribute, the directors should have the foresight and able to wisely plan and fix the problems. For the team work attribute, they should be able to assign roles and delegate responsibilities to the personnel based on their knowledge and abilities. For the attribute of having the needs for achievement, the director should be able to use the evaluation process as performance indicators, focus on the efficiency and effectiveness.

2. The result of the comparison of the characteristics of secondary school's directors in preparation for ASEAN community based on the opinions of the school teachers under the Secondary Educational Service Area Office Zone 1 classified by the respondents' academic standing levels, work experience, and the size of school showed that, in overall, the difference was not significantly different. However, when each dimension was singled out, it was found that different academic standing levels differed in their teamwork. Differently teaching experiences resulted in differences in leadership attributes. Moreover, the teachers with 10-25 year teaching experience differed in their practice from those with less-than-10-year teaching experience and those with more than 25 years of the teaching experience. For the classification according to sizes of schools, the performance was different in the team work dimension. In this dimension, the differences between the small schools, medium-sized schools, and extra-large schools were significant at .05

3. As for the guidelines for the development of secondary school directors in preparation for the ASEAN community, it is recommended that school administrators should have the ability to set up systematic communication networks using modern technologies, equipped with strong spoken and written English language skills. Learn, share cultures, and use languages of ASEAN community members in preparation for the ASEAN community.

The results from the interviews showed that the paths to develop school directors are (1) to develop their persuasive ability. The directors should be able to persuade their co-workers and they should be emotionally matured, and consider the common interest. These will lead to effectiveness in school administration for successful ASEAN integration.

Keywords: Attributes of school leaders in preparation for the ASEAN community

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูง จากอาจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะ และความช่วยเหลือจนกระทั่งลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว ประธานสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย มนุษเสวต และอาจารย์ ดร.อโนทัย แทนสวัสดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำและตรวจแก้ไขในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง และถือเป็นพระคุณอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณทั้งสามท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในวิทยาลัยครุศาสตร์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้และให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมาขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ เครื่องมือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธรวา ความศิษฐ์ อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย มนุษเสวต อาจารย์ ดร.ศุภนิสา ทดลา และ อาจารย์กัญดาภา สุทธิอาจ ให้คำแนะนำในการจัดทำเครื่องมือแบบสอบถามในการวิจัยขอขอบพระคุณ ว่าที่ร้อยตรีอานนท์ สุขภาคกิจ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้คำแนะนำในหลายๆด้านจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นทำให้การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลครบถ้วน

คุณงามความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดามารดาผู้มีคุณอันเป็นที่เคารพยิ่งและคณาจารย์ผู้ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนทุกๆท่านที่ให้กำลังใจช่วยเหลือจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

นันทกัถ สุขโข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์.....	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.7 นิยามศัพท์.....	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา.....	18
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	27
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	59
2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.....	62
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	67
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	73
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1	74
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	86
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาใน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	94
ตอนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล.....	99
5. สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	103
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	103
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	106
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปแนวคิดที่สำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา.....	25
2.2 ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้บริหาร	27
3.1 จำนวนตัวอย่างของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ได้จากการกำหนดสัดส่วน.....	68
4.1 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม วิทยฐานะ ประสบการณ์ และขนาด โรงเรียน	73
4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็น ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.....	74
4.3 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็น ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้าน ความเป็นผู้นำ.....	75
4.4 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็น ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้าน ความสามารถในการบริหาร.....	76
4.5 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็น ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้าน คุณธรรม จริยธรรม.....	78
4.6 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็น ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการ สื่อสาร.....	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็น ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้าน บุคลิกภาพ.....	80
4.8 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็น ของ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์.....	82
4.9 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็น ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการ ทำงานเป็นทีม.....	83
4.10 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะ ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความ คิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์.....	85
4.11 ตารางผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามการมีวิทยฐานะ.....	86
4.12 ตารางผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้า สู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์.....	87
4.13 ตารางผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ตารางผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ด้านความเป็นผู้นำ.....	90
4.15 ตารางผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาด โรงเรียน.....	91
4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	92
4.17 ตารางผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc) ของ ด้านการทำงานเป็นทีม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการทำงาน เป็นทีม.....	94
4.18 ตารางแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.....	95

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

PDF

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับองค์กรทุกประเภทไม่ว่าองค์กรของรัฐหรือเอกชน เพราะองค์กรจะมีความเจริญรุ่งเรืองหรือตกต่ำหรือไม่เพียงใดนั้น สาเหตุหนึ่งมาจากการที่ผู้บริหารในองค์กรนั้นมีภาวะผู้นำเพียงพอที่จะโน้มน้าวให้บุคคลทำงานให้แก่องค์กรตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่นั่นเอง (ภารดี อนันต์นาวิ, 2552, น.76) โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารไม่ว่าจะองค์กรระดับใดก็ตามจะต้องรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนี้ที่มีผลจากความก้าวหน้าของโลก ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี ภาวะทางเศรษฐกิจ ภาวะทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด การแข่งขันที่ไร้พรมแดน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานสูงสุดและนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้คตินั้น ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้มีทักษะทางการบริหารการจัดการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรแสดงศักยภาพในการทำงานรวมทั้งสร้างพันธมิตรทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้เกิดประสิทธิผล (เทียน ทองแก้ว, 2542, น.3) ดังนั้น ผู้นำการศึกษายุคใหม่จึงได้รับการคาดหวังให้เป็น “หัวใจ” ของการปฏิรูปการศึกษา เป็นกุญแจแห่งความสำเร็จของพันธกิจ ในการสร้างคนและสร้างสังคมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายสูงสุดในการปกครอง และเป้าหมายในแผนหลักของการพัฒนาประเทศที่ประชาคมได้ร่วมกันกำหนด เพื่อให้การดำเนินพันธกิจ ที่ได้รับมอบหมายเป็นไปตามความคาดหวัง (ชนิดา รัศมีพลเมือง, 2547, น.37) ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีตำแหน่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากในภาคปฏิบัติจะเป็นตัวการและเป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ต้องทำหน้าที่และรับผิดชอบโดยตรงในการดูแล ควบคุมกำกับและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วนต่างๆของสถานศึกษาให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ ดังนั้น ความก้าวหน้า หรือ ความล้าหลังของสถานศึกษาและคุณภาพของนักเรียน จะขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น หลักผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษานั้น

โดยภาพรวมแล้วจะมีภาระหลักที่สำคัญ 3 ด้านด้วยกัน คือ (1) ภาระด้านการบริหารงานภายในของสถานศึกษา ซึ่งมีงานวิชาการและกิจการนักเรียนเป็นงานหลัก จากนั้นจะเป็นงานการเงิน

และการงบประมาณ งานบริหารบุคคล งานบริหารทั่วไป ฯลฯ (2) ภาระด้านการพัฒนาสถานศึกษา และการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานพื้นฐาน และมีงานด้านการพัฒนาอื่นๆประกอบ จะต้องมีการวางแผน มีการกำหนดการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (3) ภาระด้านการประสานงานและการติดต่อกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ทั้งในระดับชุมชนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานอื่นภายนอกระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ (ถ้ามีประโยชน์กับการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา)ภาระงานทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวนี้ ล้วนมีความสำคัญและมีผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และสะท้อนถึงความรู้ ความสามารถ ความเป็นนักบริหารระดับมืออาชีพ(Professional) ของตัวผู้บริหารทั้งสิ้น ซึ่งจะมีการเปรียบเทียบและสะท้อนให้เห็นถึงฝีมือและผลงานได้ชัดเจนขึ้น การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้นจะสลับซับซ้อนขึ้นกว่าเดิม จึงต้องการความเป็นนักบริหารมืออาชีพที่มีทั้งความรู้ ความสามารถทางการบริหารและความเป็นผู้นำทางวิชาการในการบริหารการศึกษาค่อนข้างสูง มากกว่าที่เคยเป็นอยู่เดิม

ในปี 2558 ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) เข้าามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมทั้งด้านการจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเชิงลึกเพื่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างสมบูรณ์ของบุคลากรในสังกัดได้ดำเนินการ โครงการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้กับ โรงเรียน เช่น โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน Spirit of ASEAN โครงการ Education Hub รวมทั้งการจัดแข่งขันในกิจกรรม ต่างๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับนักเรียน ครู ผู้บริหาร ศิษยานุศิษย์และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้สามารถรับมือและเห็นคุณค่าการรวมตัวบนความหลากหลายของชาติพันธุ์ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้เกิดกลไกหลายอย่างได้แก่ การปฏิรูปการเรียนรู้สู่แนวทาง 21st Century Learning ซึ่งการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนสามารถช่วยให้บรรลุทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ (วิจารณ์ พานิช, 2555,น.16-21) ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญ ที่จะนำพาองค์กร ให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูป ได้อย่างมีเกียรติ และศักดิ์ศรี ผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ทางบริบท (Context) หลากหลายส่วนนั้น น่าจะเปรียบได้กับ “ผู้บริหารมืออาชีพ” จึงจะเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ที่จะทำหน้าที่สำคัญให้ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยการกำหนดเป็น

ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา ผู้ปฏิบัติที่แสดงให้เห็นศักยภาพ คุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการบริหารจัดการศึกษา ภายในสถานศึกษาแห่งนั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีลักษณะอย่างไร
2. ความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลหรือไม่ อย่างไร
3. มีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

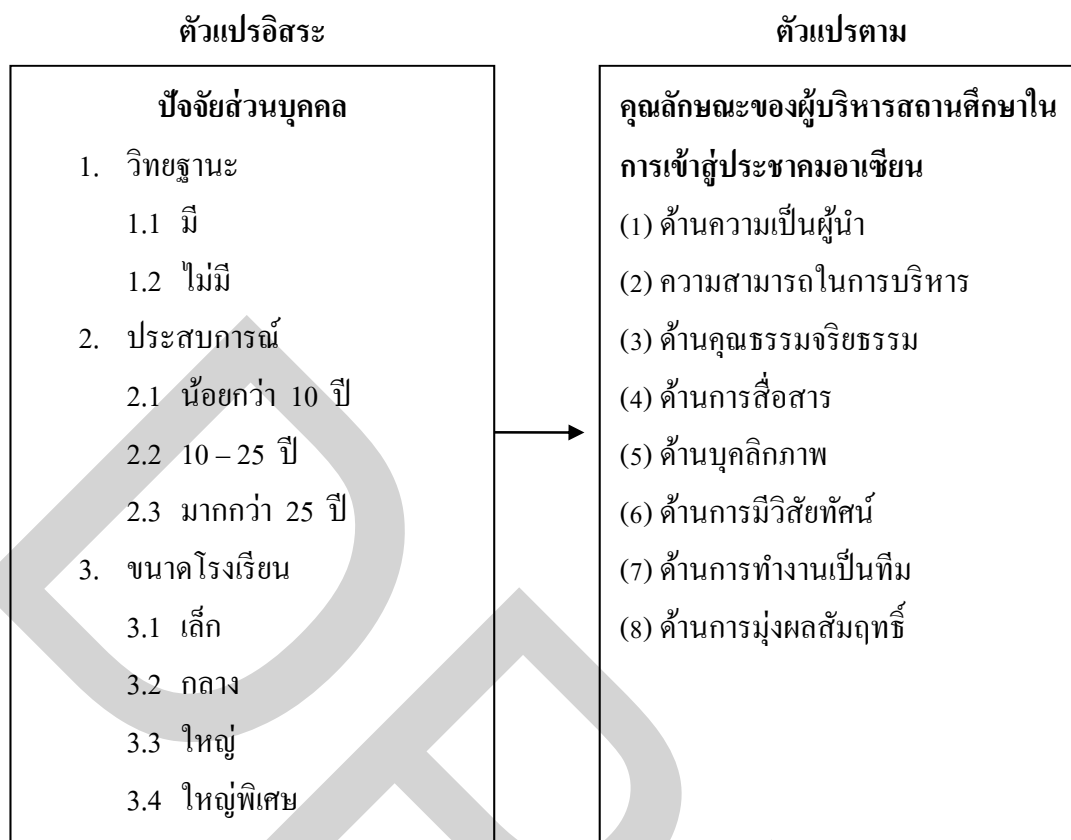
1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีวิทยฐานะแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
2. ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

3. ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่อยู่ในขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยและการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ นักการบริหารการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ เช่น สัมฤทธิ์ กางเพ็งและประยูทธ์ ชูสอน (2557, น.171-177) สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 7-8) ญัฐภิกรณ์ ศัสกรณั (2556,น.8) ตริภักดิ์ บินต่วน (2557, น.17) ชลธิชา เขียวบริสุทธิ์ (2557, น.67) อำไพ อุ่นศิริ (2557, น.28-29) นภัสมน นันทม์จจา (2558, น.17) อุดุศลเดช พาบุ, ชีระวัฒน์ เขี่ยมแสง และวรวรรณ อุบลเลิศ (2558, น.201-212) และจากการสรุปแนวคิดจากเอกสาร งานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่ (1) ด้านความเป็นผู้นำ (2) ด้านความสามารถในการบริหาร (3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (4) ด้านการสื่อสาร (5) ด้านบุคลิกภาพ (6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (7) ด้านการทำงานเป็นทีม และ (8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ (1) ด้านความเป็นผู้นำ (2) ด้านความสามารถในการบริหาร (3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (4) ด้านการสื่อสาร (5) ด้านบุคลิกภาพ (6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (7) ด้านการทำงานเป็นทีม และ (8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 4,768 คน (ระบบสารสนเทศมัธยมศึกษา, 2558)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 354 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางกำหนดขนาดตัวอย่าง

ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcic and Morgan สีน พันธุ์พินิจ, 2547, น.137) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล จำนวน 39 โรงเรียน โดยกำหนดเลือกกลุ่มละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ดังนั้นจึงมีตัวอย่างทั้งสิ้น 12 คน

3. ตัวแปรกลุ่มที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. วิทยฐานะ
2. ประสบการณ์
3. ขนาดโรงเรียน

ตัวแปรตาม คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย (1) ด้านความเป็นผู้นำ (2) ด้านความสามารถในการบริหาร (3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (4) ด้านการสื่อสาร (5) ด้านบุคลิกภาพ (6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (7) ด้านการทำงานเป็นทีม และ (8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.7 นิยามศัพท์

การศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามคำศัพท์ดังนี้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย (1) ด้านความเป็นผู้นำ (2) ด้านความสามารถในการบริหาร (3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (4) ด้านการสื่อสาร (5) ด้านบุคลิกภาพ (6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (7) ด้านการทำงานเป็นทีม และ (8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการบริหารงานสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารสามารถจัดตั้งประสานงานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีวิสัยทัศน์จัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน สามารถบริหารสถานศึกษาให้เป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียน สร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และนักเรียน ชุมชน ให้เกิดขึ้นจริง แสวงหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียน กล่าวคิด กล่าวทำ และกล้า

นำเสนอโครงการใหม่ๆ สร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนในประเทศประชาคมอาเซียนด้วยกัน สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ได้บังคับบัญชาในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีศักยภาพในการจัดตั้งเครือข่าย การประสานความร่วมมือการวางแผนพัฒนาครุร่วมกับประเทศในประชาคมอาเซียน

2. ด้านความสามารถในการบริหาร หมายถึง ความสามารถและความชำนาญของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการบริหารงานสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้อย่างประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาการศึกษาและกระบวนการบริหารการศึกษา รวมถึงงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการเปลี่ยนแปลง วางแผนระบบในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน มีความสามารถในการนำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้เกิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัยสนองต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยช่วยในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคลที่มีความหลากหลายทางภาษา เชื้อชาติ และวัฒนธรรม ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาบุคลากรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเสมอ

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ปฏิบัติตามการยอมรับของบรรทัดฐานทางสังคมและวิชาชีพ และพร้อมที่จะสามารถบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้อย่างประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารบริหารงานโดยยึดหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความ รับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีความยุติธรรมและปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาและนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาค มีความเมตตาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักให้อภัย ปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชา นักเรียนและผู้อื่นอย่างเสมอภาค มีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความเสียสละและมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รับผิดชอบและยอมแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ได้บังคับบัญชา นักเรียนและผู้อื่น และปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถืออย่างเคร่งครัด

4. **ด้านการสื่อสาร** หมายถึง การสื่อสารระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารงานในสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนเข้าใจง่ายและปฏิบัติตาม สามารถชี้แจงการปฏิบัติงาน นิเทศการทำงาน และแนะนำแนวทางในการทำงานให้บุคลากรเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สร้างแรงจูงใจ เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน มีทักษะการเขียนและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถสื่อสารสั่งการผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถจัดตั้งเครือข่ายการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองอย่างเป็นระบบภายใต้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

5. **ด้านบุคลิกภาพ** หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เหมาะสมในการบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างประสบความสำเร็จ ประกอบไปด้วย ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเองและให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีนิสัยสุภาพ อ่อนโยน เป็นมิตรกับทุกคน สุขุมรอบคอบ อารมณ์มั่นคงเป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศตนทำงาน แต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อยเหมาะสมในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชา นักเรียน และคนในสังคม มีอัธยาศัยดี มีวาจาสุภาพ วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสามารถในการเข้าสังคม ใช้คำพูด เชิงสร้างสรรค์ให้กำลังใจ เป็นมิตรกับทุกคนและเป็นกันเองกับคนทุกเชื้อชาติ กระฉับกระเฉงว่องไว ปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ควบคุมตนเองไม่ให้เกิดความเครียดในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักอ่าน เป็นนักคิด เป็นนักเขียน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่องาน และต่อสังคม

6. **ด้านกรมีวิสัยทัศน์** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมาย การมองการณ์ไกล ประกอบด้วย ผู้บริหารรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้บริหารค้นหาทัศนคติคนานาชาติ ค่านิยมและอุดมคติเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กำหนดเป้าหมายทางกลยุทธ์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนที่ยอมรับร่วมกัน กำหนดเป้าหมายที่ท้าทายในการแข่งขันเชิงคุณภาพรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถกำหนดทิศทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคม

อาเซียนที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติรวมถึง ริเริ่มหาแนวทางในการบริหารที่ท้าทายกับการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา มีความเชื่อมั่นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศในประชาคมอาเซียน มีการวางแผนการเตรียมความพร้อมด้านครูผู้สอนและนักเรียนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

7. ด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการร่วมกันทำงานระหว่างผู้ได้บังคับบัญชากับผู้บริหารหรือผู้ได้บังคับบัญชาด้วยกันให้เกิดการบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้ได้บังคับบัญชาที่มีความแตกต่างกัน มีความมุ่งมั่นในการสร้างการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพันธมิตรของสถานศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้บริหารเปิดเผยและชี้แจงข้อมูลที่จำเป็นแก่คณะทำงานได้รับทราบ ผู้บริหารและทีมงานสามารถกำหนดหรือสร้างเป้าหมาย ของการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน สามารถพัฒนา งาน ประสานงาน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับผู้ได้บังคับบัญชาที่ร่วมงาน สนับสนุนให้กำลังใจ ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานในทีม สามารถหาข้อยุติในกรณีเกิดความขัดแย้ง มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ในทีมงาน

8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งบุคลากร วัสดุงบประมาณมาบริหารจัดการงานในสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ผู้บริหารสามารถวางแผนปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยมีเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถกำกับติดตามการปฏิบัติงานสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงาน โดยยึดเป้าหมายของหน่วยงานเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถจัดสรรงบประมาณโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก มีความมุ่งมั่นความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ กล่าวชมเชยให้กับบุคลากรทุกคน มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่รองผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ฯ ตามลำดับ มีความสามารถในการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงและพัฒนางานบริการวิชาการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียน หมายถึง องค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาค เป็นการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน (นภัสมน นันทมัจฉา, 2558, น.17)

วิทยฐานะ หมายถึง ตำแหน่งความรู้ ความสามารถ ความชำนาญการของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น มี และ ไม่มี

ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น น้อยกว่า 10 ปี ระหว่าง 10 – 25 ปี และมากกว่า 25 ปี

ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขนาดของโรงเรียนตามจำนวนนักเรียน โดยแบ่งดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก	มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	มีนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คนขึ้นไป
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	มีนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยที่ได้สามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนำหน้าประเทศอาเซียน

2. ผลการวิจัยที่ได้นี้จะป็นข้อเสนอแนะให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 นำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน กำหนดนโยบาย การพัฒนา ฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

2.1.2 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา

2.1.3 การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.3.1 ด้านความเป็นผู้นำ

2.3.2 ด้านความสามารถในการบริหาร

2.3.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

2.3.4 ด้านการสื่อสาร

2.3.5 ด้านบุคลิกภาพ

2.3.6 ด้านการมีวิสัยทัศน์

2.3.7 ด้านการทำงานเป็นทีม

2.3.8 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.4.1 ความเป็นมาของการก่อตั้งประชาคมอาเซียน

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียนตามปฏิญญากรุงเทพฯ

2.4.3 การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

2.4.4 แนวทางการดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาไว้หลายทัศนะด้วยกัน ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

สอองศ์ จงสวัสดิ์พัฒนา (2546, น.11) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่จัดกิจกรรมทางการศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2546, น.28) ได้กล่าวว่า การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นการใช้อิทธิพลต่อคนกลุ่มหนึ่งเพื่อให้มีความเจริญงอกงามโดยใช้คนกลุ่มที่สองดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในองค์กร ซึ่งมีหน้าที่สั่งการและอำนวยความสะดวกในการทำงานของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น.8) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

บัญชา ภูทองเมฆ (2550, น.12) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของบุคลากรในโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่นและชุมชน ร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่โดยดำเนินงานตามภารกิจหลักของการบริหารโรงเรียน และสร้างแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการวางแผนปฏิบัติงานพัฒนาปรับปรุงและแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยการใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนมากที่สุด

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ คือ มีการวางแผน การจัดองค์กร การนำองค์กร และการควบคุม โดยมุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของทุกฝ่าย ทั้งบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่

2.1.2 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542,น.21) มาตรา 39 กำหนดไว้ชัดเจนให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง จาก นัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยความร่วมมือของบุคคลหลายๆ ฝ่ายในการสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาสมาชิกของ สังคมหรือผู้เรียนในทุกๆด้าน

ขอบข่ายตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามบทบัญญัตินั้น มีดังนี้

1. งานวิชาการ

งานวิชาการโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ นั้นถือได้ว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษา (สมาน อัสวภูมิ, 2551,น.269) งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปในสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะ เป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2. งานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณ เป็นอีกงานหนึ่งที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เจตนาของบทบัญญัติคงอยากให้มีการกระจายอำนาจการจัดทำงบประมาณและการบริหารงบประมาณไปยังหน่วยปฏิบัติให้

มากที่สุด เพื่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณ แต่ในทางปฏิบัติยังติดขัดปัญหาในหลายเรื่อง ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ การจัดทำงบประมาณและการบริหารงบประมาณ ยังคงเป็นแบบการคงอำนาจไว้ส่วนกลางเช่นเดิม อย่างไรก็ตาม ในเมืองกฎหมายได้บัญญัติไว้ในลักษณะที่จะให้มีการกระจายอำนาจและให้การจัดทำงบประมาณ และการบริหารงบประมาณให้กับหน่วยปฏิบัติให้มากที่สุด ดังนั้นความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติการในการบริหารงบประมาณจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสมัยใหม่ต้องใส่ใจเรียนรู้และเตรียมการที่จะรับผิดชอบงานด้านนี้ต่อไป (สมาน อัสวภูมิ, 2551, น.321)

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2551, น.286-287)

3. งานบุคคล

การบริหารงานบุคคลหรือทรัพยากรบุคคลเป็นกระบวนการในการกำหนดแผนกำลังคนขององค์กร การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง และทดลองงาน การฝึกอบรมและการพัฒนา การดูแลและให้สวัสดิการ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรวิชาชีพ (สมาน อัสวภูมิ, 2551, น.252) การดำเนินการด้านบริหารงานบุคคลเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภาพภายใต้กฎหมาย มีระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลนั้นถือเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ (ภารดี อนันต์-นาวิ, 2551, น. 297-298)

4. งานบริหารทั่วไป

การบริหารงานทั่วไปเป็นภาระงานอีกงานหนึ่งที่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้รับผิดชอบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สมาน อัสวภูมิ, 2551, น.400) การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพเป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการพัฒนาการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ของงานต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ประสานและสนับสนุนในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้เทคโนโลยีและ

นวัตกรรม ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (ภารดี อนันต์นาวิ, 2551, น.309-310)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งหวังยกระดับการศึกษาและการจัดการการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไปให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ตั้งองค์กรมหาชนมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายจัดบริการสาธารณะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคล และอำนาจหน้าที่ใน กรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่างานหลักๆในการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มี 4 ด้าน คือ 1)การบริหารทั่วไป 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานวิชาการ

2.1.3 การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแล ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 37 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นๆ ด้วย กำหนดเขตพื้นที่เพื่อการศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 แบ่งเขตพื้นที่มัธยมศึกษาออกเป็น 42 เขต โดยมีจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถและทักษะในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้แสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คือแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ใช้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย และมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 8 ด้าน คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

และมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.5 - 8) สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กำหนดขอบข่ายงาน การบริหารจัดการของโรงเรียนมัธยมศึกษา 8 งาน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, น.5-7)

1. งานแผนงานและงานประกันคุณภาพ ประกอบด้วย 7 ภารกิจ ดังนี้
 - 1.1 การวางแผนพัฒนาโรงเรียน
 - 1.2 การจัดองค์กร
 - 1.3 การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.4 การจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน
 - 1.5 การคำนวณต้นทุนผลผลิต
 - 1.6 การควบคุมภายใน
 - 1.7 การประเมินผลการดำเนินงานแผนงานและประกันคุณภาพ
2. งานวิชาการ ประกอบด้วย 7 ภารกิจ ดังนี้
 - 2.1 การวางแผนงานวิชาการ
 - 2.2 การบริหารวิชาการ
 - 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.4 การพัฒนาและการส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 - 2.5 การวัดผลและการประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
 - 2.6 การแนะแนวการศึกษา
 - 2.7 การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ
3. งานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 6 ภารกิจ ดังนี้
 - 3.1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน
 - 3.2 การบริหารกิจการนักเรียน
 - 3.3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม
 - 3.4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.5 การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - 3.6 การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน
4. งานบุคคล ประกอบด้วย 3 ภารกิจ ดังนี้
 - 4.1 การบริหารงานบุคคล
 - 4.2 การบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครู ลูกจ้าง และบุคลากรทางการศึกษา

- 4.3 การประเมินผลการดำเนินงานบุคคล
5. งานธุรการ ประกอบด้วย 4 ภารกิจ ดังนี้
 - 5.1 การวางแผนงานธุรการ
 - 5.2 การบริหารงานธุรการ
 - 5.3 การบริหารงานสารบรรณ
 - 5.4 การประเมินผลการดำเนินงานธุรการ
6. งานการเงินและพัสดุ ประกอบด้วย 4 ภารกิจ ดังนี้
 - 6.1 การบริหารการเงิน
 - 6.2 การบริหารการเงินและบัญชี
 - 6.3 การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์
 - 6.4 การประเมินผลการดำเนินงานการเงินและพัสดุ
7. งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 11 ภารกิจ ดังนี้
 - 7.1 การบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 7.2 การบริการอาคารเรียน
 - 7.3 การบริการห้องเรียน
 - 7.4 การบริการห้องบริการ
 - 7.5 การบริการห้องพิเศษ
 - 7.6 การบริการอาคารประกอบ
 - 7.7 การให้บริการน้ำดื่ม
 - 7.8 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย
 - 7.9 การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
 - 7.10 การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน
 - 7.11 การประเมินผลการดำเนินงานการบริการและอาคารสถานที่
8. งานชุมชนและภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย 5 ภารกิจ ดังนี้
 - 8.1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 8.2 การให้บริการชุมชน
 - 8.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
 - 8.4 การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน
 - 8.5 การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ตามช่วงวัย และ กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 8 ด้าน คือ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริตมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ซึ่งมีขอบข่ายงาน การบริหารจัดการของโรงเรียนมัธยมศึกษา 8 งาน คือ 1) งานแผนงาน และงานประกันคุณภาพ 2)งานวิชาการ 3)งานกิจการนักเรียน 4)งานบุคคล 5)งานธุรการ 6)งานการเงินและพัสดุ 7)งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 8)งานชุมชนและภาคีเครือข่าย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าภายหลังจากการ กระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและสถานศึกษา ทำให้การจัดการศึกษามีความคล่องในการบริหารงานจัดการตัวมากขึ้น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

พัชราภรณ์ ส่องศรี (2555, น.5) ให้ความหมายของ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีงามที่พึงปฏิบัติ หรือสิ่งที่ควรกระทำของผู้บริหาร สถานศึกษา จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร

สุนทร แคนดี (2557, น.15) ให้ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ต้องการให้เกิดกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปรารถนา ซึ่งลักษณะนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ อาทิ ความสามารถทางสติปัญญา ความรู้สึนึกคิดทางจิตใจ อารมณ์ คุณธรรม

มานิตย์ สิทธิโสภาสกุล (2549, น.42) ได้กล่าวถึงความหมายของคุณลักษณะผู้บริหารว่า หมายถึง สิ่งที่ดีที่มีในตัวผู้บริหาร อันเกิดจากความรู้ความสามารถที่ปลูกฝังได้ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ความสามารถทางภาษา ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการประสานสัมพันธ์ วิสัยทัศน์การมีคุณธรรมจริยธรรม

บังอร จงสมจิตต์ (2551, น.17) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหารว่า หมายถึง คุณลักษณะประจำตัวของผู้บริหารที่แสดงออกมาให้ปรากฏและมีอิทธิพลทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธาเชื่อถือพร้อมที่จะปฏิบัติตามหรือให้ความร่วมมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ

ตริกจิต บินต์วน (2557, น.17) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง สิ่งที่ดีที่มีในตัวผู้บริหาร อันเป็นความสามารถหรือคุณสมบัติและลักษณะที่สังเกตได้ประจำตัวที่บ่งบอกถึงความคิดของผู้บริหารที่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา โดยจะช่วยส่งเสริม สนับสนุน ให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ในขณะที่นักวิชาการในประเทศไทยต่างได้กำหนดคุณลักษณะไว้หลากหลายด้วยกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ามาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ดังนี้

สำนักงานบริหารงานบุคคลของประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Office of Personnel Management) ผู้บริหารระดับสูงมีหลักการและองค์ประกอบในการประเมินสมรรถนะเพื่อใช้ในการสรรหาคณะผู้บริหารระดับสูง (Senior Executive Service-Ses) โดยออกแบบการประเมินเป็น 4 องค์ประกอบ และ 4 ตัวชี้วัด ดังนี้ (U.S. Office of Personnel Management, 2007 นภัสมน นันทมัจฉา, 2558, น.47-48)

1. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ คือ การปรับตัวและความยืดหยุ่น (Adaptability and Flexibility) การปรับตัวหรือการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงานให้เข้ากับกลุ่มตามความต้องการของบุคคล งานหรือขององค์กรในทุกสถานการณ์สามารถทำความเข้าใจและรับฟังข้อความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่างกัน ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ทักษะในการสื่อสาร (Communication) ทักษะ และศิลปะในการรับรู้และจับประเด็นจากการฟังและการอ่าน ตลอดจนทักษะในการถ่ายทอดความคิด และ แนวโน้มผู้ฟัง และผู้อ่านโดย การพูด การเขียน และการนำเสนอเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และได้รับการสนับสนุนเห็นด้วยอย่างชัดเจน 2) การประสานสัมพันธ์ (Collaborativeness) การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่เอื้อต่อการทำงานในองค์กร โดยสร้างความเคารพ ความเข้าใจซึ่งกันและกันและ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน

2. ความรอบรู้ในการบริหาร ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) การริเริ่มเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์การให้การสนับสนุนผู้อื่นในองค์กรให้นำความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรมาปฏิบัติให้เป็นผลสำเร็จโดยมุ่งเน้นการสนับสนุนด้านการกำหนดขอบเขต ขั้นตอน และ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเปลี่ยนแปลง 2) การมีใจรักในการให้บริการ (Customer Service Orientation) ความมุ่งมั่นในการให้บริการช่วยเหลือเสริมสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้รับบริการโดยมุ่งความต้องการของผู้รับบริการ มีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงาน

ที่สอดคล้องสนองความ ต้องการของผู้รับบริการในสถานการณ์ต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

3) การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) การสร้างแผนการปฏิบัติงานที่มีการระบุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นการวางแผนในเชิงกลยุทธ์และในระดับปฏิบัติการ โดยพิจารณาเงื่อนไขของเวลา ทรัพยากร ความสำคัญเร่งด่วน และการคาดการณ์ถึงปัญหาและโอกาส ที่อาจเป็นไปได้ด้วย

3. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความรับผิดชอบในหน้าที่ความรับผิดชอบโดยสำนักในบทบาทหน้าที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปฏิบัติตามข้อยืนยันที่ให้กับผู้อื่น ในขณะเดียวกันมีความพร้อมให้สามารถตรวจสอบและพร้อมรับผิดชอบในผลการกระทำ และการตัดสินใจ 2) การทำงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์การบริหารการปฏิบัติงานให้ได้ผลสำเร็จตามแผนและเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผลผลิตและการบริการที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย(Stakeholders) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) การบริหารทรัพยากรในด้านความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น บุคลากร ข้อมูล เทคโนโลยีระยะเวลา รวมถึงทรัพยากรต้นทุนอื่น ๆ ว่ามีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร ทีมงานและบุคคลโดยสามารถสอดคล้องกับความจำเป็นของการดำเนินการตามนโยบาย

4. การบริหารอย่างมืออาชีพ ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การตัดสินใจ (Decision Making)ในการเลือกการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศ (Information)โอกาส ปัญหา การประเมินทางเลือกและผลลัพธ์เพื่อให้ได้แนวการตัดสินใจที่ดีที่สุดในสถานการณ์และเวลาที่ เหมาะสมตลอดจนการวิเคราะห์แยกประเด็นของปัญหาและแนวทางการตัดสินใจแก้ไข ปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ 2) การคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) เป็นการกำหนดขอบเขต และวิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์ โดยใช้หลักเหตุผลและประสบการณ์มาประกอบกันเพื่อให้ได้ ข้อเสนอแนวทางการตัดสินใจ แนวทางปฏิบัติและแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม อีกทั้งทำให้เห็นศักยภาพแนวทางใหม่ ๆ 3) ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นการสร้างและประชาสัมพันธ์วิสัยทัศน์ของ องค์กร โดยการโน้มน้าวให้ผู้อื่นยอมรับและมุ่ง ไปสู่วิสัยทัศน์ของ องค์กร รวมทั้งการให้การสนับสนุนให้คำแนะนำและการให้อำนาจเพื่อให้การดำเนินการต่างๆให้ก้าวหน้าอย่างมืออาชีพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งในระดับบุคคล ทีมงานและระดับองค์กรใน ด้านทัศนคติ การปฏิบัติงาน และการตัดสินใจ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (2550,น1) ได้กำหนดสมรรถนะหลักของข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ได้มีมติกำหนดสมรรถนะหลักของข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ จำนวน 5 สมรรถนะ ได้แก่ 1)คุณธรรมจริยธรรม 2)การบริการที่ดี 3)การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ดังนี้

1. คุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ การครองตนและประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม มีความสำนึกและรับผิดชอบต่อตนเอง ตำแหน่งหน้าที่ ตลอดจนวิชาชีพของตน เพื่อธำรงรักษาศักดิ์ศรีแห่งอาชีพข้าราชการ

2. การบริการที่ดี ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงถึงความตั้งใจ ความพยายาม ความพร้อมในการให้บริการประชาชน และอุทิศเวลาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

3. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานและคุณภาพงานที่กำหนดและให้เกินจากมาตรฐานกำหนด

4. การทำงานเป็นทีม ได้แก่ การทำงานโดยมีพฤติกรรมที่สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ สามารถรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในทีม เต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น และมีความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิก

5. การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ได้แก่ ความขวนขวาย สนใจใฝ่รู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติงานราชการ ด้วยการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ พัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งรู้จักพัฒนาปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เข้ากับการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์

พรอัญชลี พุกชาญคำ (2558,น.2) ได้ทำการวิจัยการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรองรับประเทศไทยสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะเพื่อการพัฒนาของผู้บริหารการศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียนพบว่ามี 5 องค์ประกอบ (factor) ประกอบด้วย 34 ตัวแปร ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 “การบริหาร การสื่อสารและจูงใจ” ประกอบด้วย 13 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 “เทคโนโลยี” ประกอบด้วย 7 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 “ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน” ประกอบด้วย 5 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 “ภาษาอังกฤษ” ประกอบด้วย 4 ตัวแปร และองค์ประกอบที่ 5 “การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการพัฒนาตนเอง”

สัมฤทธิ์ กางเพ็ญ และประยูทธ ชูสอน (2557, น.171-175) ได้วิเคราะห์ลักษณะตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ไว้ดังต่อไปนี้

1. มิติด้านการนำองค์กร (Leading Organization)

- 1.1 การนำการเปลี่ยนแปลง
- 1.2 การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม
- 1.3 การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมร่วม

2. มิติด้านการนำทีม

- 2.1 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล
- 2.2 การสร้างขวัญกำลังใจและการจูงใจ
- 2.3 การบริหารทีมและความขัดแย้ง
- 2.4 การสอนงานเพื่อพัฒนาผลงานของทีม

3. มิติด้านการนำตนเอง

- 3.1 จิตสำนึกที่เป็นสากล
- 3.2 การมีจิตใจบริการ
- 3.3 การคิดเชิงบวกและทัศนคติแบบทำได้

เจริญ ภู่วิจิตร (2558, น.5-6) อธิบายไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาในประชาคมอาเซียนแห่งศตวรรษที่ 21 นั้น ควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีบุคลิกลักษณะที่เป็นตัวของตัวเอง แสดงออกชัดเจนเปิดเผย และมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. มีความเป็นผู้นำ กล่าวหาญในเชิงคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง
3. มีความซื่อสัตย์และคุณธรรมสูง รักและเอาใจใส่ต่อนักเรียนอย่างแท้จริง
4. มีความสามารถในการสื่อสารคล่องแคล่วในทักษะการเขียนและการพูดภาษาอังกฤษ
5. สามารถบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ สร้างความรับผิดชอบในการทำงานด้วยความยุติธรรม
6. มีความรู้ความสามารถทางการบริหารจัดการและด้านสังคม
7. มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาทางการศึกษา
8. มีความสามารถในการกำหนดระบบการบริหารจัดการ โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานอย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ

9. สามารถเข้าถึงความต้องการของครูผู้สอนเพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

10. มีความเป็นผู้นำ มุ่งมั่นสร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียและพันธมิตรของสถานศึกษา ได้อย่างกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียว เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา

11. มีความเป็นผู้นำในการให้ความรู้ ต้องรู้ว่าอะไรดีและส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน และสร้าง กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนิเทศในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

12. มีศักยภาพในการจัดตั้งเครือข่ายและการวางแผนพัฒนาครูอย่างเป็นระบบภายใต้โครงข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ

ฉัฐทิภรณ์ ศัสกรณ์ (2556,น.8) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเทคนิค EDFR ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ได้ทำการสังเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า มี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านบุคลิกภาพประกอบด้วย (2) ด้านความสามารถในการบริหาร (3) ด้านความเป็นผู้นำ (4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (5) ด้านอื่นๆ ประกอบด้วย มีความสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานสากลได้เปิดกว้างและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในระบบการทำงานพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษมากขึ้น

ตริกจิต บินต่วน (2557,น.17) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตมรดกอันดามัน จังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบไปด้วย (1) ด้านบุคลิกภาพ (2) ด้านความรู้ทางวิชาการ (3) ด้านภาวะผู้นำและ (4) ด้านความสามารถในการบริหาร

อำไพ อุ่นศิริ (2557,น.28-29) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การวิจัยนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ประกอบไปด้วย (1) ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (3) ด้านความรู้ความสามารถ (4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ (5) ด้านความเป็นผู้นำ

นักสมน นันทน์จนา (2558, น.17) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภายใต้กรอบปฏิญญาอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภายใต้กรอบปฏิญญาอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาประกอบด้วย 10 สมรรถนะ ได้แก่ (1) สมรรถนะด้านการสื่อสารและการจูงใจ (2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (3) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (4) ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ (5) ด้านการทำงานเป็นทีม (6) ด้านการพัฒนาตนเอง (7) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (8) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (9) ด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยี และ (10) ด้านการบริการที่ดี

อคุลย์เดช พายุ ธีระวัฒน์ เข็มแสง และวรวรรณ อุบลเลิศ (2558, น.201-212) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้สังเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ออกเป็น 9 ด้าน ได้แก่ (1) ความสามารถในการบริหารงาน (2) ด้านวิสัยทัศน์ (3) ด้านบุคลิกภาพ (4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (5) ด้านการตัดสินใจ (6) ด้านการประสานงาน (7) ด้านการติดต่อสื่อสาร (8) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (9) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

เอกวิทย์ มั่งอะนะ (2558, น.14) ได้ทำการศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อค้นหาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่าสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลประกอบไปด้วย (1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (2) ด้านภาวะผู้นำ (3) ด้านการทำงานเป็นทีม (4) ด้านการบริหารจัดการ (5) ด้านวิสัยทัศน์ (6) ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี และ (7) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

จากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่กล่าวมาสรุปได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สรุปแนวคิดที่สำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปร	ฉันทิกรณั ดัศกรณั (2556)	ศรึกรึจึต บึนต่วน (2557)	อำไพ อุ่นศึรึ (2557)	นักรึสมน นึนทงึจึฉา (2558)	อตุลัศเตช พานึ รึระวึตณึ เชึยมแศง แฉะวารวณ อุดบ เลศ (2558)	สัมถุทธี กางฟึงแฉะประยูทช ชุตอน (2557)	เจรึญ กูวึจึต (2558)	USOPM (2007)	พรอัญชึลึ พุกชานูศึ (2558)	สนง. กก. (2550)	เอกรึวึทธี ม้งฉะนะ (2558)	รวม
ด้านบุคลึกรึภาพ	✓	✓	✓		✓		✓					5
ควมสามารถในการบรึหาร	✓	✓	✓		✓		✓			✓	✓	7
ด้านควมเป็นศึนนำ	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓			✓	8
ด้านคุณธรรมจรึชธรรม	✓		✓		✓	✓	✓			✓	✓	7
ควมสามารถเรึยนรู้แฉะปฎึบตัตามมาตรฐานสากล	✓											1
ควมรู้ทางวึชากร		✓										1
ด้านการพัฒนานวตักรณแฉะเทคนโลยึ				✓	✓				✓			3
ด้านการศึอสาร				✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7
ด้านการมึวึศัษทัศนั				✓	✓	✓		✓			✓	5
ด้านมนุชสัมพันธั			✓		✓							2
ด้านการพัฒนาศึกษาพุกคลากร				✓		✓	✓	✓				4
ด้านการวึเคราะห์แฉะต้งเคราะห์				✓			✓	✓				3

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตัวแปร	นวัตกรรม ดัชนี (2556)	ศรัทธา บินตวน (2557)	อำไพ อุณศิริ (2557)	นภัสมน นันทมัจฉา (2558)	อศุขเดช พามุธีระวัฒน์ เขียนแสง และวารรณ อุบล เลิศ (2558)	สัมฤทธิ์ กางเพ็งและประยูทธ ชูสอน (2557)	เจริญ ภู่วิจิตร (2558)	USOPM (2007)	พรอัญชลี พุกขานุก้า (2558)	สนง. กก. (2550)	เอกวิทย์ มั่งอะนะ (2558)	รวม
ด้านการทำงานเป็นทีม				✓		✓		✓		✓	✓	5
ด้านการพัฒนาตนเอง				✓					1			2
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์				✓				✓	✓	✓		5
ด้านการบริการที่ดี				✓		✓		✓		✓		4
ด้านการตัดสินใจ					✓							1
ด้านการประสานงาน/การสร้างเครือข่าย					✓		✓					2
การจัดสรรงบประมาณ								✓				1
การบริหารการเปลี่ยนแปลง												0
ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน									✓			1
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่อาเซียน									✓			1
ประกันคุณภาพการศึกษา											✓	1

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้นำทางการศึกษานั้นเป็นลักษณะอย่างหนึ่งที่อยู่ในตัวผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่แสดงให้เห็นถึงความคิด หรือลักษณะประจำทั้งด้านร่างกายและการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบไปด้วย (1) ด้านความเป็นผู้นำ (2) ด้านความสามารถในการบริหาร (3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (4) ด้านการสื่อสาร (5) ด้านบุคลิกภาพ (6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (7) ด้านการทำงานเป็นทีม และ (8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ปัจจุบันแนวโน้มของโลกอยู่ในโลกของการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะได้รับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ์ ชูสอน, 2557, น.177) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับว่าเป็นกลไกหลักที่สำคัญมากของระบบการศึกษา และย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเผชิญกับความหลากหลายในการบริหารจัดการสถานศึกษาแห่งประชาคมอาเซียนในศตวรรษที่ 21 นี้ (เจริญ ภู่วิจิตร, 2558, น.5) ซึ่งคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนควรมีดังต่อไปนี้

2.3.1 ด้านความเป็นผู้นำ

ผู้บริหาร ควรมีลักษณะของความเป็นผู้นำสูง ซึ่งลักษณะของความเป็นผู้นำที่มีความแตกต่างจากลักษณะของการบริหารบางประการ ดังนี้ (สัมมา รธนิชย์, 2556, น. 277)

ตารางที่ 2.2 ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้บริหาร

ลักษณะของผู้นำ	ลักษณะของผู้บริหาร
1. ชอบเปลี่ยนแปลง	1. ชอบบริหาร
2. ไม่ชอบเอาอย่างหรือลอกแบบใคร	2. ชอบลอกแบบ
3. ชอบพัฒนา	3. ชอบรักษา
4. เน้นหรือมุ่งคน	4. เน้นหรือมุ่งระบบและโครงสร้าง
5. มีแรงกดดันดาลใจในความไว้วางใจ	5. ไว้วางใจการควบคุม
6. มองไกล	6. มองใกล้
7. ชอบถามว่า “อะไร” “ทำไม”	7. ชอบถามว่า “อย่างไร” และ “เมื่อไร”
8. ชอบมองไปที่สูง	8. ไม่ชอบมองไปที่สูง

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ลักษณะของผู้นำ	ลักษณะของผู้บริหาร
1. ชอบริเริ่ม	1. ชอบเลียนแบบ
2. ชอบทำทาสถานภาพเดิม	2. ชอบรักษาสถานภาพเดิม
3. เป็นตัวของตัวเอง	3. ชอบผู้ปฏิบัติตามที่ดี
4. ชอบทำในสิ่งที่ถูก	4. ชอบทำสิ่งต่าง ๆ ที่ถูก

ความสำคัญของผู้นำคือการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่วางไว้ ซึ่งผู้นำต้องมีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการสร้างมิตรภาพมีจิตใจกว้าง เพราะองค์ประกอบดังกล่าวจะช่วยในการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาของผู้ร่วมงานให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานและองค์การในด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผู้นำองค์กรหรือผู้นำสถานศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการบริหารการศึกษาและงานอื่น ๆ ตามภารกิจเนื่องจากในปัจจุบันการแข่งขันของสถาบันการศึกษาสูงมากถ้าสถานศึกษาไม่มีความน่าเชื่อถือ โอกาสที่ผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานมาเล่าเรียนก็น้อยมาก นั่นคือสถานศึกษาขาดความเชื่อถือจากชุมชน ทำให้มีการยอมรับน้อยและส่งผลถึงเกียรติและชื่อเสียงของสถานศึกษาด้วย (จรูณี เก้าเอียน, 2557, น.99)

คุณลักษณะที่มีความสำคัญต่อการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย (Lussier, 2006 ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2557, น.73-74)

1. ความสามารถในการบังคับบัญชา ผู้นำสามารถปฏิบัติหน้าที่การจัดการขั้นพื้นฐานทั้ง 1 อย่าง ได้แก่ ความฉลาด วุฒิภาวะทางสังคม แรงขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ และทัศนคติเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำและการควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ

2. ความต้องการในการบรรลุเป้าหมายในอาชีพ ผู้นำมุ่งมั่นที่จะค้นหาความก้าวหน้าในอาชีพการทำงานและต้องประสบความสำเร็จ

3. ความฉลาด ผู้นำมีความคิด มีความสามารถในการทำงาน กล้าที่จะตัดสินใจ

4. กล้าตัดสินใจ ผู้นำต้องมีความกล้าที่จะตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและความเหมาะสม

5. ความแน่นอน ผู้นำต้องมีความหนักแน่นทางอารมณ์ แสดงตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นแก่ผู้ตามได้ นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการรับมือกับปัญหาได้เป็นอย่างดี

6. ความคิดริเริ่ม ผู้นำต้องคิดค้นหรือหาแนวทางในการทำงาน หรือแก้ปัญหาด้วยวิธีการหรือรูปแบบใหม่ที่ยังไม่มีใครเคยทำมาก่อน และสามารถที่จะพึ่งพาตนเองในการทำงานได้ ถึงแม้ว่าการทำงานให้ประสบผลสำเร็จต้องอาศัยทีมงานก็ตาม

ยงยุทธ เกษสาคร (2555, น.70-71) ได้สรุปคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารหรือผู้นำในการที่จะทำให้การบริหารงานในองค์กรประสบความสำเร็จ ควรประกอบด้วย

1. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความสุขุม เยือกเย็น แก้ปัญหาด้วยเหตุด้วยผล มีความมั่นคงทางอารมณ์
2. มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล คาดการณ์และประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนเตรียมการเพื่อรับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในอนาคต
3. ความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง มีทางออกในการจัดการกับสภาวะการณ์ที่ขัดแย้งได้เหมาะสมกับสถานการณ์และข้อจำกัด
4. ความสามารถในการตัดสินใจ ตัดสินใจได้ถูกต้อง รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์โดยมีเหตุผลเพียงพอ ความสามารถในการตัดสินใจแสดงถึงความกล้าหาญ กล้าเสี่ยงของผู้นำด้วย
5. ความสามารถในการสื่อสาร สื่อสารได้กับคนทุกคนระดับในองค์กร มีความสามารถในการพูดโน้มน้าวใจ การพูดในที่ชุมชน การเจรจาต่อรองตลอดทั้งความสามารถในการนำประชุม
6. ความรอบรู้ในงานที่รับผิดชอบและเรื่องอื่น ๆ ใส่ใจในการศึกษาและพัฒนาความรู้ในงานที่รับผิดชอบและข่าวสารข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร
7. ความขยันขันแข็ง มีความมานะอดทน บากบั่น ไม่ย่อท้อง่าย ๆ ทนต่อความยากลำบากได้ คุณสมบัติในข้อนี้แสดงถึงการเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ด้วยซึ่งนับเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้นำ
8. การเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ ริเริ่มในสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์อยู่เสมอไม่ติดยึดกับรูปแบบและวิธีการทำงานแบบเก่าที่ทำให้ตนรู้สึกมั่นคง
9. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีความพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นเปิดรับความเห็นจากส่วนรวม และตัดสินใจร่วมกับกลุ่มได้รู้จักประสานผลประโยชน์
10. ความสามารถในการวิเคราะห์วินิจฉัย มีความสามารถในการคาดเดาเหตุการณ์ต่าง ๆ มีวิธีการคิดและวิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไขได้อย่างลึกซึ้ง
11. มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะทางสังคม ทักษะการประสานงาน ปรับตัวได้ดี มีความเป็นมิตร ยืดหยุ่น รู้จักให้อภัย มีอารมณ์แจ่มใสเบิกบานนำคบหา อดทนต่อคำวิจารณ์ได้

12. ทำงานภายในสภาวะการณ์ที่กดดัน สามารถบริหารความเครียดและความกดดันที่เกิดขึ้นและกลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว อดทนต่อคำวิจารณ์ได้

13. มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร มีความคิดไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมาย หลักขององค์กร แม้มีความเห็นที่แตกต่างกันบ้างก็ไม่เกิดความคับข้องใจที่จะปฏิบัติไปตามแนวทางขององค์กร

14. มีความสามารถในการวางแผนและประสานแผนได้ดี สามารถกำหนดแผนงานได้อย่างเหมาะสม และดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

15. การมีสัมพันธภาพที่เอื้อประโยชน์ต่องานในส่วนที่รับผิดชอบหน่วยงานขององค์กร

16. การรู้จักใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

17. มีเชาวน์ปัญญาและการใช้วิจารณญาณที่ดี

18. เป็นผู้มีอุดมการณ์และหลักการที่ดี

ดังนั้นคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษาที่มีกาเปลี่ยนแปลงบริบทต่างๆ ไปอย่างมากมายในปัจจุบัน ควรมีลักษณะดังนี้ (จรุณี เก้าเอียน, 2557, น. 90-91)

1. มองกว้างไกลอย่างต่อเนื่องและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์
2. สามารถที่จะกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา
3. สามารถที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายได้อย่างเหมาะสม

4. ไวต่อการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งสังคมภายนอกและภายในองค์กร ทั้งในแต่ละเขตนอกพื้นที่การศึกษารวมทั้งรู้จักวิเคราะห์ความเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาอีกด้วย

5. ความสามารถในการจัดระบบการสื่อสารให้ได้ผล เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ทั่วถึงทุกระดับขององค์กร หน่วยงาน/สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างดี

6. ความสามารถในการบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องสามารถวางแผนบุคคล สรรหาคัดเลือก กำหนดระบบงบประมาณ ความก้าวหน้าในอาชีพ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ทราบแนวคิด ทัศนคติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแล้วนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารทรัพยากรบุคคล

7. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหาร สามารถที่จะเป็นแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติปฏิบัติเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เป็นแบบอย่าง ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การงาน แสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ เป็นคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะสามารถบริหารงานในสถานศึกษาได้อย่างประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ความสามารถในการประสานงานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือการจัดการเรียนรู้สู่อาเซียน มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นสากล แสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ ควรมีความสามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถวินิจฉัยสั่งการได้ถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพ กล้าคิด กล้าทำ และกล้านำเสนอโครงการใหม่ ๆ ความรอบรู้ในการบริหารงานสถานศึกษาทุกภารกิจของสถานศึกษา และมีความรอบรู้เกี่ยวกับการปรับตัวของสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.3.2 ความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนเป็นคุณลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะนำพาให้สถานศึกษาเจริญก้าวหน้า ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีความสามารถในการใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการ และเทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย (จรูณี เก้าเอี้ยน, 2557, น.55-56)

คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีทักษะ 3 ประการ (จรูณี เก้าเอี้ยน, 2557, น.56; สัมมา รชนิษฐ์, 2556, น.57; วิโรจน์ สารัตนะ, 2555, น.3)

1. ความรู้ความสามารถด้านเทคนิคการทำงาน หมายถึง ความสามารถที่จะทำงานใดงานหนึ่งอย่างเชี่ยวชาญ จะต้องรู้วิธีและกระบวนการทำงานอย่างลึกซึ้ง ผู้มีความรู้ความสามารถด้านการทำงานจะต้องผ่านการศึกษาอย่างเป็นทางการและได้รับการอบรมระดับหนึ่งจนมีความชำนาญในระดับผู้ประกอบวิชาชีพ

2. ความรู้ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์และการบริหารงานทุกด้าน ผู้นำหรือผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะของมนุษยสัมพันธ์เป็นอย่างดี จึงก่อให้เกิดความร่วมมือเกิดการประสานงานที่ดีในการทำงานร่วมกันเพราะการบริหารงานต้องทำงานร่วมกับบุคคลหลายฝ่ายหลายกลุ่ม เช่น ผู้ใต้บังคับบัญชา ครูอาจารย์ คนงาน นักการภารโรง ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และองค์กรหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

3. ความรู้ความสามารถด้านความคิด เป็นทักษะของผู้บริหาร หรือผู้นำที่ต้องมีมากที่สุด เป็นทักษะที่ต้องเข้าใจหน่วยงานของตนในทุกลักษณะ มองเห็นความสัมพันธ์ของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ทั้งระบบรวมและระบบย่อย และต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางในด้านพฤติกรรมศาสตร์ อันประกอบด้วย สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ การเมือง จิตวิทยานั้นคือผู้นำหรือผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางในวิชาสามัญทั่วไป มีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการทำงาน ซึ่งจะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดมาตรฐานความรู้และประสบการณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555, น 160-161)

1. หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา
2. นโยบายและการวางแผนการศึกษา
3. การบริหารด้านวิชาการ
4. การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่
5. การบริหารงานบุคคล
6. การบริหารกิจการนักเรียน
7. การประกันคุณภาพการศึกษา
8. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
9. การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน
10. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2553, น.7) ได้อธิบายการมีความสามารถและชำนาญ หมายถึง การนำหลักวิชาความรู้มาใช้ประกอบการดำเนินการดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาตามหลักวิชาการ
2. การนำองค์การไปสู่เป้าหมาย ยึดการบริหารโดยองค์คณะบุคคลและการมีส่วนร่วม
3. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
4. ประสานงานเพื่อผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
5. ปรับเปลี่ยนเทคนิคเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยน

ส่วนความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะทางที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการ และ (2) การจัดการศึกษา ในเรื่อง

1. การบริหารงานบุคคล
2. การบริหารงานวิชาการ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผล การประกัน

คุณภาพ ฯลฯ

3. การบริหารการเงิน งบประมาณ
4. การบริหารงานบริการนักเรียนและชุมชน
5. การบริหารความสัมพันธ์โรงเรียนและชุมชน
6. ระบบการจัดการสารสนเทศ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา นั้นเป็นความสามารถและความชำนาญของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งมีความสามารถในการบริหารจัดการเทคโนโลยี ความสามารถระดมความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และความสามารถในการนำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดีเป็นอย่างเป็นรูปธรรม

2.3.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

พฤติกรรมที่มีจริยธรรมของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่ทำตามการยอมรับของบรรทัดฐานทางสังคมโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่มีความสำคัญและมีอันตรายต่อสังคม ในขณะที่พฤติกรรมที่ไม่มีจริยธรรมของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้ทำตามการยอมรับของบรรทัดฐานสังคมโดยทั่วไป ซึ่งในองค์กรต่าง ๆ ได้มีการกระทำที่มีจริยธรรมและไม่มีจริยธรรมที่กระทำโดยผู้นำและบุคลากรในองค์กร (Ebert & Griffin, 2000 ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2557, น.335)

ธีระ รุญเจริญ (2553, น.7) อธิบายไว้ว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษานั้นประกอบด้วย

1. มีวิสัยทัศน์ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลง
2. ยึดระบบคุณธรรมเป็นที่ตั้ง นั่นคือมีความโปร่งใส และยุติธรรม
3. ซื่อสัตย์ ไม่คอร์รัปชั่น
4. อดทน อดกลั่น
5. รับฟังผิดและชอบ
6. เสียสละ
7. เป็นคนดีของสังคม

จำเรณูรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ (2557, น.424-425) ได้สรุปหลักธรรมที่ผู้บริหารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ โดยเลือกนำหลักสัปปุริสธรรม 7 มาเป็นคุณสมบัติของผู้นำมีดังนี้

1. การรู้หลักการ คือ การรู้งาน รู้หน้าที่ รู้กฎเกณฑ์กติกาที่เกี่ยวข้องเรียกว่า มีธัมมัญญา

2. การรู้จักหมาย เป็นภารกิจสำคัญของผู้นำ เมื่อเห็นว่าอะไรเป็นจุดมุ่งหมายที่มีความมุ่งมั่น ไม่หวั่นไหวเพราะถือเอาจุดมุ่งหมายหรือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักการสำคัญ ซึ่งเรียกว่า อัตถัญญา

3. การรู้จักตน หมายถึง การรู้จักตนเองว่าตนเองคือใคร มีภาวะเป็นอะไร อยู่ในสถานะใด มีคุณสมบัติ มีความพร้อม มีความถนัด มีสติปัญญา มีความสามารถเพียงใด เป็นต้น ผู้นำต้องรู้จักตนเอง ยิ่งรู้จักตนเองมากเท่าใด ก็จะนำผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเรียกหลักธรรมข้อนี้ว่า อัตถัญญา

4. การรู้จักประมาณ คือ รู้จักความพอดี รู้จักขอบเขต มีขีดขั้นความสามารถ ความพอดีหรือพอประมาณ ย่อมก่อให้เกิดความสำเร็จได้เพราะรู้จักองค์ประกอบและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จึงเรียกหลักธรรมข้อนี้ว่า มัตถัญญา

5. การรู้จักกาล คือ รู้จักเวลา เช่น รู้ลำดับ ระยะเวลา จังหวะ ปริมาณ ความเหมาะสมของเวลา ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนในการใช้เวลาและเรียกหลักธรรมข้อนี้ว่า กาลัญญา

6. การรู้ชุมชนหรือปรีชาญาณ คือ การศึกษาให้รู้และเข้าใจสังคมโลก สังคมของประเทศชาติว่าอยู่ในสถานการณ์อย่างไร สังคมมีปัญหาหรือความต้องการอะไร หากรู้สภาพปัญหาและความต้องการของสังคมแล้วจึงจะสามารถเข้าไปช่วยเหลือเพื่อสนองตอบความต้องการนั้น ซึ่งเรียกหลักธรรมข้อนี้ว่า ปรีชาญาณ

7. การรู้จักบุคคล คือ การรู้จักบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นการรู้จักใช้คน อาจต้องใช้วิธีการสัมพันธ ใช้วิธีการพูดจา ให้คำแนะนำติชม การรู้จักคนนี้จะทำให้เห็นความสามารถของแต่ละคนว่ามีความถนัดในด้านใดเรียกหลักธรรมข้อนี้ว่า บุคคลัญญา

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2557, น.344-345) ได้สรุปหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมที่ผู้นำควรยึดถือปฏิบัติ มีดังต่อไปนี้

1. ผลประโยชน์ส่วนตน ผู้นำองค์กรไม่ควรที่จะทำในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ในระยะยาวต่อตนเอง หรือองค์กร เช่น การแสดงความไม่ซื่อสัตย์ หรือไม่จริงใจ หรือการเอาใจเอาเปรียบต่อผู้อื่น

2. คุณธรรมส่วนบุคคล ผู้นำองค์กรต้องพึงระลึกไว้เสมอว่าตนเองต้องไม่แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่ซื่อสัตย์ ความไม่ตรงไปตรงมา การไม่เปิดเผยหรือความไม่จริงใจที่ทำให้ตนเองไม่เกิดความภาคภูมิใจขึ้นต่อทั้งตนเองและบุคคลรอบข้าง ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องการตกเป็นข่าวในเรื่องที่ไม่ดีที่เกี่ยวกับความบกพร่องทางด้านจริยธรรมและคุณธรรมตามสื่อต่างๆ

3. คำสั่งสอนของศาสนา ผู้นำต้องไม่ทำการใดๆที่ขัดต่อคำสั่งสอนอันดีงามของศาสนา หรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่สะท้อนถึงความเมตตากรุณาต่อบุคคลอื่น หรือสร้างความรู้สึกรังเกียจของการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข หรือความรู้สึกละอายใจในการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

4. กฎระเบียบของรัฐบาล ผู้นำไม่ควรทำพฤติกรรมใดๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการไม่เคารพ หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อกฎระเบียบหรือกฎหมายขององค์กร สังคม และประเทศชาติ เพราะการที่ผู้นำแสดงการยอมตามกฎระเบียบของสังคมสะท้อนให้เห็นระดับของศีลธรรมขั้นต้นที่ควรมี

5. ประโยชน์ของส่วนรวม ผู้นำไม่ควรปฏิบัติตนหรือแสดงพฤติกรรมใดๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ หรือไม่ก่อให้เกิดผลดีแก่สังคม ชุมชนและองค์กรที่ตนเองอาศัยอยู่

6. หลักสากล ผู้นำไม่ปฏิบัติตนหรือกระทำการใด ๆ ที่ตนเองไม่เต็มใจหรือไม่ต้องการที่จะเห็นบุคคลอื่นที่เผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างกัน

7. สิทธิของบุคคล ผู้นำจะต้องไม่กระทำการใดๆหรือปฏิบัติตนในทางที่ละเมิดต่อสิทธิของบุคคลอื่น

8. ความมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ผู้นำในองค์กรควรจะทำงานให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด โดยไม่ล่วงละเมิดไปสู่ความเดือนร้อนของบุคคลอื่น หรือการใช้ช่องว่างหรือช่องทางในการเอาเปรียบบุคลากรของตนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

9. ความยุติธรรมที่แบ่งแยก ผู้นำต้องไม่กระทำหรือแสดงพฤติกรรมใดที่เป็นการเอาเปรียบบุคคลส่วนน้อยของสังคม หรือบุคคลที่อยู่ในระดับต่ำกว่าตนเอง

10. สนับสนุนความมีเสรีภาพ ผู้นำในองค์กรจะไม่แสดงพฤติกรรมขัดขวางหรือเข้าไปแทรกแซงสิทธิในการพัฒนาตนเองหรือการตอบสนองตนเองของบุคคลอื่น

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา คือ พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามการยอมรับของบรรทัดฐานทางสังคมและวิชาชีพ ประกอบด้วย การบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล มีความยุติธรรมเสมอภาค ซื่อสัตย์ต่องานและหน่วยงาน เสียสละ ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา มีความเมตตาต่อนักเรียนและผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อนักเรียนและผู้ใต้บังคับบัญชา

2.3.4 ด้านการสื่อสาร

การสื่อสารในการทำงานเป็นกระบวนการในการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคลทุกระดับ ทุกฝ่ายโดยมีความสัมพันธ์กันภายในสภาพแวดล้อมที่เป็นบรรยากาศขององค์กร ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนไปตามกาลเทศะบุคคลตลอดจนสาระเรื่องราวตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร เช่นการสนทนาแบบตัวต่อตัว การสัมภาษณ์ การประชุม การประกาศ การใช้สิ่งตีพิมพ์เพื่อการ

สื่อสารระหว่างผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชาไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งมีสาระสำคัญต่อการบริหารงาน เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากร ช่วยให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือของบุคลากรและหน่วยงาน ช่วยให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และสรายุทธ์ กันหลง, 2555, น.12)

1) องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสารมีลักษณะเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบพื้นฐานคือ ผู้ส่งหรือผู้ก่อให้เกิดข่าวสาร (Sender) และผู้รับข่าวสาร (Receiver) โดยผู้ส่งจะแปลงความ (Encoding) เป็นสัญลักษณ์ภาษาหรือไม่ใช่ภาษาเมื่อเกิดเป็นข่าวสาร (Message) ในสัญลักษณ์ใด ๆ แล้วก็เลือกใช้ตัวนำสาร (Medium) ที่เหมาะสม เช่น การพูดต่อหน้า การเขียนบันทึก การพูดทางโทรศัพท์ หรือการแสดงกิริยาท่าทาง เป็นต้น ข่าวสารนั้นต้องเดินทางถึงผู้รับ และมีการถอดความ (Decoding) ให้เข้าใจตรงความหมายของผู้ส่ง (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2555, น.136)

หลักการที่ดีของการสื่อสารกับผู้ตามหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่ผู้นำควรปฏิบัติ คือ (บุษยา วิจารณ์, 2558, น. 199)

1. เข้าใจเป้าหมายของการสื่อสารว่าทำไปเพื่ออะไร
2. เลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อม ข้อมูล และผู้รับข้อมูล

3. ทำงานสื่อสารอย่างทั่วถึงและส่งข้อมูลอย่างครบครัน
4. ติดตามผลการสื่อสารตลอดเวลาว่าดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2) รูปแบบการสื่อสาร

ช่องทางการสื่อสารภายในองค์กรสามารถจำแนกได้ดังนี้ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2555, น. 136-137)

1. การติดต่อสื่อสารในแนวดิ่ง ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานต่างระดับกันตั้งแต่สองระดับขึ้นไป อาจจำแนกได้สองลักษณะ คือ

1.1 การติดต่อสื่อสารจากระดับสูงสู่ระดับล่าง ส่วนใหญ่จะเป็นแนวปฏิบัติการทำงาน นโยบายการทำงาน นโยบายกฎระเบียบข้อบังคับ มาตรฐานการปฏิบัติงานและข้อมูลย้อนกลับ

ดังนั้นการสื่อสารจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ได้บังคับบัญชาที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการสื่อสารด้วยวาจาและต่อเนื่องด้วยลายลักษณ์อักษรเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตีร่วมกัน (อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี, 2555, น.151)

1.2 การติดต่อสื่อสารจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับสูง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการประชุมกับผู้บริหารระดับของตนเอง การบันทึกและรายงาน การให้ข้อเสนอแนะ การร้องทุกข์ และการสำรวจทัศนคติของคณาจารย์ เป็นต้น ลักษณะของข้อมูลข่าวสารจะเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาสำคัญและความช่วยเหลือจากระดับบน แนวการพัฒนาใหม่ ๆ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา เป็นต้น

ปัญหาของการสื่อสารรูปแบบนี้ขึ้นอยู่กับ การยอมรับคำแนะนำของผู้บังคับบัญชาโดยยินดียอมรับคำแนะนำด้านบวกมากกว่าด้านลบ (อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี, 2555, น.152)

2. การติดต่อสื่อสารในแนวนอน อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงานเดียวกัน หรือระหว่างหน่วยงาน อาจเกิดได้จากการประชุม การรายงาน การบันทึก การโทรศัพท์ และการพูดคุยต่อหน้า ผู้บริหารส่วนใหญ่จะใช้เวลากับการติดต่อสื่อสารในแนวนอนนี้ในเรื่องเกี่ยวกับการประสานงาน การแก้ปัญหา การแลกเปลี่ยนข้อมูล การแก้ปัญหาคัดแย้ง เป็นต้น

การติดต่อสื่อสารทั้งในแนวตั้งและแนวนอนดังกล่าว จัดเป็นการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการที่เกิดขึ้นตามสายการบังคับบัญชา หรือระหว่างหน่วยงาน อย่างไรก็ตามในองค์กรหนึ่งๆ จะมีการติดต่อสื่อสารอีกลักษณะหนึ่งเกิดขึ้น เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ไม่เกี่ยวกับสายการบังคับบัญชาหรือตำแหน่งใด ๆ เรียกว่า การติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุย การชุบซิบ อย่างไรก็ตามการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการเป็นที่นิยมใช้สำหรับองค์กรมากกว่าการสื่อสารอย่างเป็นทางการ เนื่องจากมีความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน แต่การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการองค์การที่เป็นระบบ

3) รูปแบบของผู้นำกับการสื่อสาร

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถจำแนกออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้ (ณัฐรุศดา วิจิตรจามรี, 2554, น.241-243)

1. ผู้นำแบบเผด็จการเป็นผู้นำที่คอยสั่งการและชี้นำแต่เพียงอย่างเดียว ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องทำอะไรและอย่างไร ผู้นำที่มีลักษณะเผด็จการมักจะตัดสินใจเองแล้วจึงค่อยบอกผลการตัดสินใจนั้นต่อกลุ่ม ลักษณะการสื่อสารจะเป็นการสื่อสารทางเดียวหรือการสื่อสารจากแนวตั้งจากผู้นำไปยังลูกน้อง

2. ผู้นำแบบปกครอง เป็นผู้นำที่คอยสั่งและชี้นำผู้ใต้บังคับบัญชาเช่นเดียวกับผู้นำแบบเผด็จการ แต่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้อภิปรายปัญหาและมีปฏิริยาตอบกลับได้ มีลักษณะคล้ายผู้ปกครองที่พยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะของตนเอง คำพูดที่ผู้นำแบบผู้ปกครองมักใช้ เช่น คุณเชื่อและไว้ใจผมเถอะ สิ่งที่ผมบอกจะเป็นประโยชน์ต่อตัวคุณเอง ลักษณะการสื่อสารเป็นการสื่อสารแบบสองทาง

3. ผู้นำแบบมีส่วนร่วม เป็นผู้นำที่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้สื่อสารกลับและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเปิดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้สื่อสารระหว่างกัน ทำให้การไหลเวียนของความคิดเป็นไปอย่างเสรี

4. ผู้นำแบบเสรีนิยม เป็นผู้นำที่เปิดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสื่อสารระหว่างกันเองและกำหนดแนวทางที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้นำจะปฏิบัติหน้าที่หรือมีบทบาทในลักษณะของสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มเท่านั้น ทำหน้าที่ใช้ข้อมูลต่างๆที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาร้องขอมาเป็นครั้งคราว ลักษณะของการสื่อสารเป็นการสื่อสารแนวราบระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นครั้งคราว

ผู้นำคุณภาพจะต้องสามารถสื่อสารกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานต้องอาศัยหลักการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ นอกจากนี้จะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและหน่วยงาน เพื่อให้ทุกคนยอมรับศรัทธาในหน่วยงาน และพร้อมที่จะทำงานด้วยความสุขและปราศจากความกลัว การสื่อสารที่ดีที่สุด คือ การพูดคุยเจรจาแบบปากต่อปากเพื่อให้เห็นถึงบุคลิกภาพ ความรู้สึกที่จริงใจต่อกัน ผู้นำจึงจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี การพูดจาที่น่าเชื่อถือ มีวาทีศิลป์สามารถพูดจูงใจได้ในขณะเดียวกัน ควรมีลักษณะอ่อนน้อม อ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ดีต่อการบริหารและการจัดการ (จรูณี เก้าเอี้ยน, 2557, น. 133; จรัส อติวิทยากรณ์, 2554, น.75) ผู้บริหารจะต้องสร้างแรงจูงใจที่จะช่วยกระตุ้นให้ทุกคนดึงศักยภาพสูงสุดของตนนำมาทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ การโน้มน้าวและการสื่อสารในการทำงานจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถเพิ่มคุณค่าให้กับกระบวนการทำงาน โดยการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน และพัฒนามาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการทำงานของตนได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจ พื้นฐานธรรมชาติการทำงานร่วมกันของคน มีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง มีหลักการโน้มน้าวและสื่อสารการทำงาน มีทักษะการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวให้บุคคลอื่นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับองค์กรและบุคคลรอบข้างย่อมนำไปสู่การสื่อสารที่มีประสิทธิผลอันจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพในที่สุด (สัมฤทธิ์ กางเพ็งและ สราวุธ กั้นหลง, 2555, น.12-13)

สังคมโลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมีการพัฒนาให้เกิดการสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วและเปิดกว้างไปทั่วทั้งโลก องค์กรจึงจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความสามารถและความรู้ในการสื่อสารและการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อส่งผ่านข้อมูลจากตนเองไปสู่ผู้อื่น และเพื่อรวบรวมข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความจริงมาใช้ในการตัดสินใจในงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่ทำหน้าที่ผู้นำขององค์กรจึงมีความรับผิดชอบที่จะต้องฝึกฝนตนเองให้สามารถ

ทำหน้าที่ในการะงานนี้ให้ได้ผลดี (บุษยา วีรกุล, 2558, น. 199) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านการสื่อสาร เป็นความสามารถในการส่งสารระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา กับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยใช้การสื่อสารทั้งที่เป็นการสื่อสารจากบนลงล่าง และการสื่อสารจากล่างขึ้นบน ประกอบด้วย การสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้ สามารถชี้แจงการปฏิบัติงานและแนะนำแนวทางในการทำงานให้บุคลากรเข้าใจ สามารถนิเทศการทำงานให้กับครูได้ สามารถสื่อสาร สั่งการ ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนการสอน

2.3.5 ด้านบุคลิกภาพ

1) ความหมายของบุคลิกภาพ

อดุลเดช พานู (2556, น.7) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็นได้ชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน เป็นต้น ส่วนภายใน คือส่วนที่ไม่สามารถมองเห็นแต่ทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ปรัชญาชีวิต ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ค่านิยม ความสนใจ และความใฝ่ฝันปรารถนา เป็นต้น

ณัฐทิภรณ์ ศัสกรณ์ (2556, น.8) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมทางกายและทางจิตที่แสดงออกถึงลักษณะเฉพาะของบุคคล ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เป็นค่านิยม ทักษะคติโดยมีพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่กำหนดบุคลิกภาพของบุคคลหนึ่ง ให้แตกต่างจากคนอื่นๆ

อ่ำไพ อุ่นศิริ (2557, น.28-29) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะประจำตัวของบุคคลถือว่ามีความสำคัญต่อผู้บริหารอย่างยิ่ง เพราะมีผลโดยตรงต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา การมีบุคลิกภาพที่ดีมีความเหมาะสมจะเป็นการสร้างศรัทธา และความนิยมชมชอบแก่ผู้ร่วมงาน เป็นการสร้างภาวะผู้นำที่มีบทบาท ซึ่งคุณลักษณะที่ผู้บริหารควรมี ได้แก่ มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกล้าหาญ สุขุมรอบคอบ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เชื่อมั่นในตนเอง ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ แต่งการสุภาพ กิริยามารยาทดี เป็นคนร่าเริง และมีอารมณ์ขัน

จรรณี เก้าเอียน (2557, น. 55) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์เกี่ยวกับภาพลักษณ์สมรรถภาพร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรม เป็นลักษณะนิสัยประจำตัวที่น่าเลื่อมใส เคารพ ศรัทธาและคูดี ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลิกภาพที่ดีทั้งทางร่างกาย วาจา เช่น มีสมรรถภาพทางร่างกาย ลักษณะท่าทางท่วงที การแต่งกาย

ที่ดีและเหมาะสม รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ มีความเป็นประชาธิปไตย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถบริหารงานหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ส่วนทางวาจาต้องเป็นผู้ผู้มีกิริยาวาจาไพเราะ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความคงเส้นคงวา เพื่อที่จะได้เป็นผู้นำบุคลากรในหน่วยงานร่วมกันไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอ่อนน้อมถ่อมตน ไว้ไว้วางใจได้ ความซื่อสัตย์ การแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ อ่อนและเอื้ออาทร มีอารมณ์ขัน ตั้งใจทำงาน มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความยืดหยุ่นและการปรับตัว มีการควบคุมภายในตนเอง และมีความกล้าหาญ

2) บุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2553, น.7) ได้อธิบายไว้ว่า บุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ ควรเป็นบุคลิกภาพทั้งภายในและภายนอก ประกอบด้วย (1) มีน้ำเสียงที่น่าฟังและพูดเข้าใจง่าย (2) มีอารมณ์ที่มั่นคง (3) มีความเข้มแข็งแต่ถ่อมตน (4) มีกิริยามารยาทเป็นที่ยอมรับทางสังคม (5) การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ

อดุลเดช พาบุ (2556, น.7) ได้อธิบายบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายแข็งแรง แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นผู้ที่มีความรู้ มีปัญญาที่เฉลียวฉลาด มีไหวพริบในการทำงานและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เป็นที่ไปด้วยความรอบคอบ เป็นผู้ที่มีความสุขจิตที่ดี มีกำลังใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค พุดจาสุภาพอ่อนน้อมในทุกสถานการณ์ที่ทุกโอกาส เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน กล้าคิดกล้าทำในทางที่สร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น มีความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงและเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

DuBrim (2010, น.35-47 สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2557, น.14-18) อธิบายถึงคุณลักษณะของภาวะผู้นำที่สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality Traits) เป็นคุณลักษณะซึ่งสามารถสังเกตได้ทั้งภายในและภายนอกงาน ประกอบด้วย

1.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ในลักษณะที่มีความสงบและเป็นผู้นำที่ดีแม้จะอยู่ภายใต้แรงกดดันและภาวะวิกฤต ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้นำที่จะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง

อย่างแท้จริง ซึ่งจะสังเกตได้จากคำพูดที่จริงจัง การรักษาอกับปฏิกิริยาที่ดี และการแสดงท่าทางที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง

1.2 ความอ่อนน้อมถ่อมตัว (Humility) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ผู้นำทุกคนควรมีภายในตนเอง เพราะความอ่อนน้อมถ่อมตัวจะช่วยให้รู้ว่าอะไรควรทำ และอะไรไม่ควรทำในแต่ละเวลาและสถานการณ์ ให้เกียรติผู้อื่น ไม่โอ้อวดและใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสมกับสมาชิกในองค์กร

1.3 ความไว้วางใจได้ (Trustworthiness) คือ การเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำต้องแสดงออกให้สมาชิกภายในองค์กรได้เห็นถึงความมั่นคงทางอารมณ์ มีเหตุมีผล และมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ จึงจะสามารถก่อให้เกิดความไว้วางใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้

1.4 ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม (Authenticity) ผู้นำที่ประสบความสำเร็จเป็นคนที่ผู้อื่นไว้วางใจได้ นั่น ผู้นำต้องเป็นคนซื่อสัตย์ รักษาความสัตย์เป็นคนที่ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และมีความชัดเจนผู้อื่นยอมรับ นอกจากนี้การเป็นผู้นำที่ซื่อสัตย์และมีจริยธรรมเป็นที่พึ่งแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้

1.5 การเป็นบุคคลที่เปิดเผยม (Extraversion) เป็นบุคลิกภาพที่มีการแสดงออกที่เด่นชัดในสังคม และเป็นลักษณะที่โดดเด่น โดยจะทำให้คนที่ปฏิบัติงานด้วยเกิดความสบายใจและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการรวมกลุ่มและช่วยให้การทำงานกับสมาชิกกลุ่มง่ายขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างพลังกลุ่มและสร้างทีมงานได้ดี

1.6 การแสดงออกที่เหมาะสม (Assertiveness) เป็นการแสดงความคิด ความรู้สึกทัศนคติ ตลอดจนความต้องการ ได้อย่างถูกเวลาสถานที่และบุคคล การแสดงออกที่เหมาะสมช่วยให้ผู้นำสามารถทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย มีความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี

1.7 ความอบอุ่นและเอื้ออาทร (Anthusiasm, Optimism and warmth) ความกระตือรือร้น การมองโลกในแง่ดี และความอบอุ่นและเอื้ออาทร เป็นการแสดงออกด้วยความสนใจและตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเต็มใจและตั้งใจ ผู้นำสามารถแสดงความกระตือรือร้นได้ด้วยคำพูดและการแสดงออก เช่น การใช้ท่าทาง เป็นต้น การบริหารงานนั้นต้องการผู้นำที่กระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี และแสดงความเอื้ออาทรกับผู้ใต้บังคับบัญชาที่สามารถจูงใจให้เกิดพฤติกรรมการสร้างสรรค์ในการทำงาน ตลอดจนช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในทีมงาน

1.8 มีอารมณ์ขัน (Sense of humor) เป็นการแสดงออกของความเป็นคนอารมณ์ดี และไม่รู้สึกริแค้นเมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นอารมณ์ขันถือเป็นสิ่งสำคัญของผู้นำที่

จะช่วยลดความตึงเครียด ความน่าเบื่อหน่าย และลดความเป็นปรปักษ์ของสมาชิกในองค์กร นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้นำมีอำนาจเหนือกลุ่มได้

2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality traits) เป็นคุณลักษณะลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในงาน ประกอบด้วย

2.1 ความตั้งใจในการทำงาน (Passion for the work) เป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้นำประสบความสำเร็จ และเป็นสิ่งที่ทำให้สมาชิกที่ปฏิบัติงานร่วมด้วยเกิดการยอมรับและมีความตั้งใจในการปฏิบัติตามเช่นกัน ซึ่งความตั้งใจในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

2.2 ความมั่นคงทางอารมณ์ (emotional intelligence) เป็นความสามารถในการที่เข้าใจความรู้สึกและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

2.2.1 การตระหนักรู้ตนเอง

2.2.2 การบริหารจัดการตนเอง

2.2.3 การตระหนักรู้สังคม

2.2.4 การบริหารจัดการสัมพันธภาพ

2.3 ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and adaptability) เป็นลักษณะของผู้นำที่มีความสามารถปรับภารกิจและความต้องการของทีมงานให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ตลอดจนสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลง เช่น การเปลี่ยนแปลงความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

2.4 การควบคุมภายในตนเอง (Internal locus of control) เป็นลักษณะของผู้นำที่มีความเชื่อว่าเป็นผู้ควบคุมและกำหนดชีวิตตนเองได้ ซึ่งคุณลักษณะนี้ผู้นำต้องมีความมั่นใจในตนเอง มีความอดทน เข้มแข็ง รวมทั้งมีความพยายามในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังสามารถควบคุมตนเองได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะทำให้ผู้นำเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม

2.5 ความกล้าหาญ (Courage) เป็นลักษณะของผู้นำที่มีความรอบคอบระมัดระวัง มีความรับผิดชอบ และไม่หลีกเลี่ยงเมื่อเผชิญกับปัญหา เมื่อเกิดภาวะวิกฤตต้องกล้าที่จะเสี่ยงตัดสินใจเพื่อที่จะแก้ไข ขจัดอุปสรรค และใช้กลยุทธ์ใหม่ๆ ในแต่ละสถานศึกษาให้ผ่านพ้นไปได้

การศึกษาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผลสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพโดยทั่วไป (2) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2551, น.43-55)

1. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพโดยทั่วไป (General personality traits) เป็นคุณลักษณะที่สามารถสังเกตได้ทั้งภายในและภายนอกงาน คุณลักษณะทั่วไปจะสัมพันธ์กับความสำเร็จ และความพอใจทั้งชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว

1.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self - Confidence) เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ในลักษณะที่มีความสงบและเป็นผู้นำที่ดีได้แม้จะอยู่ภายใต้สภาวะแรงกดดันและภาวะวิกฤต จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้นำที่จะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งจะสังเกตได้จากการใช้คำพูดที่จริงจัง การรักษาอากัปกริยาที่ดี และการแสดงท่าทางที่เหมาะสม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเองด้วย

1.2 การสร้างความไว้วางใจได้ (Trustworthiness) สามารถสร้างความเชื่อถือมีลักษณะซื่อสัตย์ ซื่อตรง ให้แก่กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง สมาชิกของกลุ่มจะมีความเชื่อมั่นว่าผู้นำต้องแสดงความมั่นคง ความซื่อสัตย์ และสามารถเชื่อถือได้ จึงจะสามารถก่อให้เกิดความไว้วางใจแก่สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องได้

1.3 เป็นคนกล้าแสดงออก (Extraversion) เป็นบุคลิกลักษณะที่มีบุคลิกลักษณะโดดเด่น มีการแสดงออกที่เด่นชัดในสังคมจึงจะทำให้คนที่ทำงานด้วยเกิดความสบายใจและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการรวมกลุ่มและช่วยให้การทำงานกับสมาชิกของกลุ่มง่ายขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างพลังกลุ่มและสร้างทีมงานได้ดี

1.4 ลักษณะที่เด่น (Dominance) เป็นลักษณะเด่นของผู้นำที่มีเหนือบุคคลอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัดในด้านต่าง ๆ ผู้นำที่มีลักษณะโดดเด่นมักจะถูกมองว่าเป็นคนหยิ่งทำตัวเป็นนาย ซึ่งความจริงแล้วไม่โดดเด่นจะได้รับการพิจารณาว่าเป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้นำ เช่น การกระฉับกระฉวย สุขุมรอบคอบ รู้จักกาลเทศะ มีความสามารถในการเจรจา เป็นต้น

1.5 การเป็นคนที่มีการแสดงออกที่เหมาะสม (Assertiveness) เป็นการเปิดเผยเฉียบขาดในการแสดงความต้องการ ความคิดเห็น ความรู้สึก และทัศนคติ การเป็นคนที่มีการแสดงออกที่เหมาะสมจะช่วยผู้นำให้ทำงานได้บรรลุเป้าหมาย สามารถเผชิญกับปัญหาในสามชิกกลุ่ม

1.6 ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) เป็นความสามารถในการควบคุมอารมณ์ในการโต้ตอบได้อย่างเหมาะสมแม้ในภาวะวิกฤต อารมณ์ที่มั่นคงเป็นคุณลักษณะภาวะผู้นำที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้แก่สถานการณ์ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

1.7 ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) เป็นการแสดงออกด้วยความสนใจและตั้งใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างกระตือรือร้น ผู้นำสามารถแสดงความกระตือรือร้นทั้งด้วยการใช้คำพูดและการแสดงออก ในสถานการณ์การบริหารจะต้องการผู้นำซึ่งกระตือรือร้น เพื่อจูงใจให้เกิดพฤติกรรมสร้างสรรค์การทำงาน ตลอดจนช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในทีมงาน

1.8 มีอารมณ์ขัน (Sense of Humor) อารมณ์ขันถือเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้นำ การแสดงออกของคนที่อารมณ์ดีและมองเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ โดยไม่รู้สึกเครียด จะช่วยลด ความความเบื่อหน่าย ความตึงเครียด และการไม่ถูกกัน ตลอดจนช่วยให้มีอำนาจเหนือกลุ่มได้

1.9 ความเอื้ออารีหรือความเป็นคนอบอุ่น (Warmth) เป็นการแสดงอารมณ์มั่นคง เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เห็นอกเห็นใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือแก้ไขปัญหา

1.10 มีความอดทนสูงต่อความตึงเครียด (ความผิดหวังหรือคับข้องใจ) (High Tolerance for Frustration) เป็นความสามารถที่จะเผชิญปัญหาและสามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ ด้วยดี เนื่องจากผู้นำต้องเผชิญหน้ากับปัญหา ความผิดหวัง และความตึงเครียดมากมาย ดังนั้นผู้นำ จึงต้องมีความอดทนสูงและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยสภาพจิตใจที่ดี

1.11 การรู้จักตนเองและวัตถุประสงค์ในการทำงาน เป็นการรับรู้ในจุดแข็งและ จุดอ่อนของตนเองซึ่งจะช่วยให้สามารถใช้จุดแข็งให้เกิดประโยชน์ และพัฒนาแก้ไขจุดอ่อนของ ตนเองได้ ตลอดจนสามารถสร้างความไว้วางใจให้กับทีมงานเพื่อให้งานกลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่กำหนดไว้

1.12 ความนอบน้อมถ่อมตน ถึงแม้ความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นคุณลักษณะที่ สำคัญของภาวะผู้นำ แต่ความนอบน้อมถ่อมตนก็เป็นสิ่งจำเป็นด้วย คือการรู้จักนอบน้อมถ่อมตนใน เวลาที่เหมาะสม ซึ่งความนอบน้อมถ่อมตน คือการยอมรับว่าท่านไม่รู้ทุกๆสิ่งและไม่สามารถทำ อะไรได้ทุกสิ่ง

2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน เป็นคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ แน่นนอนของผู้นำที่มีประสิทธิผลและก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้สึกที่มุ่งมั่น เป็นลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผลสำหรับงานบุคคล ต่างๆซึ่งช่วยให้งานสำเร็จ ความรู้สึกที่มุ่งมั่นมักจะแสดงออกในรูปของการสั่งแนในจิตใจที่จะ บรรลุเป้าหมาย

2.2 ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นความสามารถที่จะทำสิ่งต่างๆ เช่น ความเข้าใจ ความรู้สึกของบุคคล มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ควบคุมอารมณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อการ เพิ่มพูนคุณภาพชีวิต เป็นการจัดการกับอารมณ์ของตนและของผู้อื่นที่มีประสิทธิผลภาวะผู้นำ

2.3 ความกล้าหาญ ผู้นำต้องมีความกล้าหาญในการเผชิญกับความเสี่ยง ความทำ ทายต่อสิ่งใหม่ ซึ่งจะต้องมีความรอบคอบ ระวังระวังมีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ มีความกล้าหาญในการตัดสินใจเพื่อที่จะฉวยโอกาส ขจัดอุปสรรค แก้ไขปัญหา และการใช้กลยุทธ์ใหม่ๆ ใน แต่ละสถานการณ์ให้ได้

2.4 สภาพการควบคุมภายในตนเอง เป็นลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้นำซึ่งมีความเชื่อมั่นว่าเป็นผู้ควบคุมและเป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ซึ่งคุณลักษณะนี้ผู้นำต้องมีความเชื่อมั่น มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความอดทน และมีการพัฒนาตนเอง จึงจะสามารถควบคุมตนเองได้

2.5 ความสามารถในการยืดหยุ่นได้และสามารถในการปรับตัว ความยืดหยุ่นได้ เป็นความสามารถที่จะปรับภารกิจและความต้องการของทีมงานให้เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งต้องมีลักษณะที่ยืดหยุ่นได้ ตลอดจนสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่างๆที่เปลี่ยนแปลง เช่น ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี การลดจำนวนแรงงาน

2.6 ความสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม เป็นความสามารถในการที่จะแก้ปัญหาให้เรียบร้อยได้อย่างรวดเร็ว เช่น การถูกต้องงบประมาณ กำล้างแรงงาน การให้พนักงานออก ผู้บริหารระดับสูงจะไม่กังวลถึงความล้มเหลว เพราะจะเป็นการทำลายขวัญและกำลังใจของผู้ใต้บังคับบัญชา แต่จะเกิดความมุ่งมั่นบากบั่นไม่ยอมแพ้และไม่ท้อถอยในสิ่งใดอย่างง่าย ๆ

จากแนวคิดของนักวิชาการที่ได้ศึกษามาแล้วนั้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ภาวะกระฉับกระเฉงว่องไว แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ อารมณ์เยือกเย็นและมั่นคง ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย ใฝ่หาความรู้ สุกภาพ อ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง เข้มแข็ง อดทน มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีความกล้าในการตัดสินใจ มีวินัย เคารพกฎระเบียบ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความรับผิดชอบสูง เป็นคนอารมณ์ดี และมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

2.3.6 ด้านการมีวิสัยทัศน์

1) ความหมายของวิสัยทัศน์

นักวิชาการต่างๆได้อธิบายความหมายของวิสัยทัศน์ไว้หลากหลายทัศนะดังนี้

Achua & Lussier (2013 นุชยา วิจารณ์, 2558, น.17) ได้อธิบายไว้ว่าวิสัยทัศน์ คือความสามารถในการสร้างจินตนาการถึงสภาพการณ์ที่แตกต่างและดีไปกว่าเดิม รวมทั้งวิธีการที่ทำให้เกิดผลสำเร็จได้ตามที่คิดไว้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553, น.42) ได้อธิบายไว้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพแห่งอนาคตขององค์กรที่ผู้นำและสมาชิกในองค์กรร่วมกันกำหนดขึ้น เป็นจุดเริ่มต้นที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงไปถึงพันธกิจ และจุดหมาย

อดุลเดช พาบุ (2556, น.7) ได้สรุปความหมายของวิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพอนาคตสำหรับองค์กรที่สามารถเป็นไปได้จริง น่าเชื่อถือ มักเกี่ยวกับอนาคตเสมอ ต้องมองหลายมิติ เป็น

การมองภาพรวม วิเคราะห์ทั้งจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคขององค์กร มีการวางแผนที่ดี ทันสมัยทันเหตุการณ์และทันต่อความเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยขององค์กร มีการกำหนดเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและมีความยืดหยุ่นในแนวทางปฏิบัติ มีการวางแผนที่ดี ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารงาน มีการคิดที่จะทำงานใหม่ โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวและพัฒนาตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ กำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคคลโดยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน รวมถึงการศึกษาต่อ

บุษยา วีรกุล (2558, น.178) ได้อธิบายไว้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง เป้าหมายในอนาคตที่ถูกกำหนดขึ้นด้วยปัจจัยประกอบต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ถูกคาดหวังว่าดีขึ้นหรือก้าวหน้าขึ้นกว่าเดิม

จามจุรี จำเมืองและคณะ (2558, น. 281) ได้อธิบายไว้ว่า วิสัยทัศน์ คือ ภายในอนาคตขององค์กรที่ผู้นำและสมาชิกทุกคนร่วมกันวาดฝันหรือจินตนาการขึ้น โดยมีพื้นฐานอยู่กับความเป็นจริงในปัจจุบันเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ ภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน โดยพรรณนาให้เห็นทิศทางขององค์กรอย่างชัดเจน มีพลังท้าทาย ทะเยอทะยาน และมีความเป็นไปได้ เน้นถึงความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่ หรือดีที่สุดให้กับผู้รับบริการและสังคม

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง การกำหนดทิศทางของสถานศึกษาอย่างชัดเจน เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ ภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน โดยพรรณนาให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกับประชาคมอาเซียน

2) ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี

พิเชษฐ วังศ์เกียรติขจร (2553, น. 53-56) ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี ประกอบไปด้วย

1. ต้องมองหลายมิติ ทั้งด้านกว้างไกลลึกและสูง เป็นการมองภาพรวมวิเคราะห์ทั้งจุดเด่นจุดด้อยโอกาสและอุปสรรคขององค์กรเป็นการมองไปข้างหน้าไม่ใช่แค่ระยะสั้นๆมีความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จหรือต้องมีความใฝ่ฝันและความทะเยอทะยานจึงจะประสบความสำเร็จ

2. ต้องมีการวางแผนล่วงหน้า วิสัยทัศน์ที่มีการวางแผนมุ่งการสร้างไม่ใช่เป็นการแก้ไขปัญหา ต้องเป็นการปฏิบัติการเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ การวางแผนที่ดีต้องมีข้อมูล ต้องทันสมัยทันเหตุการณ์และทันต่อการความเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน

3. ต้องบรรลุเป้าหมายได้ วิสัยทัศน์ที่ดีต้องปฏิบัติได้ด้วยความสมเหตุสมผลภายใต้ระยะเวลาที่แน่นอน การวางวิสัยทัศน์ที่ดีคือต้องมีเป้าหมายและกำหนดเวลาที่ชัดเจนรวมทั้งบรรลุเป้าหมายที่ได้นั่นเอง

4. ต้องเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องต้องการ วิสัยทัศน์ที่ดีต้องท้าทายความสามารถ ต้องสร้างแรงจูงใจเพื่อจะไปสู่จุดหมายและจุดหมายนั้นต้องเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการร่วมกัน ต้องสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธา ต้องกระตุ้นให้ทุกคนอย่างเห็นความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีแรงจูงใจความเชื่อมั่นและศรัทธาจะเป็นปัจจัยที่ทำให้วิสัยทัศน์ประสบความสำเร็จ

5. ต้องคุ้มค่า เนื่องจากวิสัยทัศน์เป็นเรื่องของอนาคต ผลที่จะเกิดขึ้นต้องใช้ระยะเวลาเพื่อพิสูจน์ความคุ้มค่า และความคุ้มค่าบางอย่างไม่อาจวัดได้จากตัวเลข ตัวเงิน เช่น ความก้าวหน้า ความทันสมัย การพัฒนาทางความคิด การพัฒนาสุขภาพ

6. ต้องมียุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่อนาคต วิสัยทัศน์เป็นเรื่องอนาคตและยุทธศาสตร์ คือวิธีการที่จะไปสู่อนาคตที่วางไว้นั่นเอง การจะปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้น ต้องมีวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน ต้องมีวิธีการที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นด้วยทุกองค์การผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ไว้อย่างชัดเจนถ้าวิสัยทัศน์ขององค์การเป็นเรื่องของเป้าหมายในอนาคตที่คนในองค์การส่วนใหญ่ปรารถนาและอยากไปถึงจุดนั้นพร้อมกันนั้นหมายความว่าวิสัยทัศน์ขององค์การ เป็นวิสัยทัศน์ที่ดี และเหมาะสมนั่นเอง

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555, น.42-43) ลักษณะที่สำคัญของวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย

1. มีมุมมองแห่งอนาคต ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และค่านิยมขององค์การ

2. ริเริ่ม โดยผู้นำและสมาชิกมีส่วนร่วมคิดและให้การสนับสนุนเพื่อให้เป็น “วิสัยทัศน์ร่วม” ที่มีความน่าเชื่อถือทุกคนเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน

3. มีสาระครบถ้วนและชัดเจน สะท้อนให้เห็นถึงจุดหมายปลายทางและทิศทางที่จะก้าวไปในอนาคตที่ทุกคนเข้าใจง่าย สามารถทำให้สำเร็จได้ตรงตามเป้าหมาย สาระต่างๆจะช่วยกระตุ้น ท้าทายความสามารถและความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรที่จะปฏิบัติงาน

4. ให้ความฝันและพลังคลใจ ท้าทาย ทะเยอทะยาน สามารถปลุกเร้า และสร้างความคิดหวังที่เป็นสิ่งพึงปรารถนาที่มองเห็นได้ นั่นคือ มีเส้นทางที่ท้าทายความสามารถ

3) ผู้นำด้านวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership)

การสร้างวิสัยทัศน์ ไม่ใช่ภาระงานง่าย ๆ สำหรับผู้นำที่ไม่มีความสามารถมากพอที่จะนำองค์การให้ก้าวไปได้อย่างดี แต่ก็ก็เป็นเรื่องที่ไม่ยากเกินไปสำหรับผู้นำที่ดี มีความสามารถพร้อมที่

จะสร้างวิสัยทัศน์ได้ชัดเจน เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกทั้งหลายในองค์กร แนวทางการสร้างวิสัยทัศน์ประกอบด้วย (Yukl, 2010, น.311-313 บุญยา วีรกุล, 2558, น.184)

1. รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม
2. ค้นหาานิยมและอุดมคติที่ยอมรับร่วมกัน
3. กำหนดเป้าหมายทางกลยุทธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่
4. เลือกองค์ประกอบในคตินิยมซึ่งเคยใช้ในอดีตที่ผ่านมาและยังคงทันสมัยนำมาใช้ได้
5. กำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับสมรรถนะหลักในการทำงาน
6. ประเมินความเหมาะสมและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์เป็นระยะ ๆ

วิสัยทัศน์สะท้อนถึงมุมมองที่แสดงให้เห็นถึงความท้าทายและความทะเยอทะยานในอนาคตซึ่งต้องอาศัยความพยายามอย่างดีที่สุดของบุคลากร บางองค์การที่ประสบความสำเร็จมีวิสัยทัศน์ที่ยาว และมีพลังเพราะผู้นำองค์กรเหล่านั้นต้องการถ่ายทอดว่าองค์กรต้องการ ไปสู่จุดใด ดังนั้นวิสัยทัศน์จึงเป็นส่วนประกอบสำคัญของผู้นำปฏิรูป เนื่องจาก Daft เชื่อว่าผู้นำแบบนี้สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้แก่บุคลากรได้อย่างชัดเจน (Daft, 2005, น.513 พิชากพ พันธุ์แพ, 2554, น.182)

การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์นั้นจะต้องสามารถกระจายวิสัยทัศน์ไปยังบุคคลต่างๆได้ ผู้บริหาร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จึงจะต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารเป็นอย่างดี ต้องรู้จักสะสมความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องมองการณ์ไกล สามารถวางแผนระยะยาว สามารถแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด เปลี่ยนวิกฤติสู่โอกาสได้อย่างเหมาะสมและที่สำคัญสามารถวางแผนกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงองค์การให้เจริญก้าวหน้าและอยู่รอด ปลอดภัย สามารถต้านทานต่อวิกฤติการณ์ที่มากระทบได้อย่างมั่นคง ผู้นำวิสัยทัศน์จึงมีลักษณะดังนี้ (จรุณี เก้าเอียน, 2557, น.131; จรัส อติวิทยากรณ์, 2554, น.75)

1. ผู้นำต้องกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน และสามารถกระจายวิสัยทัศน์ไปยังบุคคลอื่นเพื่อให้เกิดการยอมรับ

2. ผู้นำสามารถกำหนดเป้าหมายร่วมกับบุคลากรได้อย่างชัดเจน
3. ผู้นำร่วมกับบุคลากรกำหนดพันธกิจร่วมกัน เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงาน
4. ผู้นำร่วมกับบุคลากร กำหนดยุทธศาสตร์ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น

Daft (2006, น.535 พิชากพ พันธุ์แพ, 2554, น.193-194) ได้ยกตัวอย่างภาษิตเก่าแก่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในองค์กรได้ว่า “ชีวิตที่ไร้วิสัยทัศน์เป็นชีวิตที่น่าเบื่อหน่าย วิสัยทัศน์ที่ไร้การปฏิบัติเปรียบเสมือนความฝัน การปฏิบัติที่มีวิสัยทัศน์นำเปรียบเสมือนความสุขและเป็นความหวังของโลก” โดย Daft ได้อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์กับการนำไปปฏิบัติ ไว้ดังนี้

1. ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์น้อยและปฏิบัติน้อย คือ ผู้นำแบบไม่เกี่ยวข้อง หรือไม่มีจิตใจจดจ่อในการทำงาน ซึ่งไม่ใช่ผู้นำที่แท้จริง

2. ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์น้อยแต่ปฏิบัติมาก คือ ผู้นำแบบทำงานอย่างจริงจัง ประเภทนี้ทำงานหนักและอุทิศตนกับองค์กรอย่างเต็มที่ แต่ทำงานคล้ายคนตาบอด ผู้นำแบบนี้จะทำงานหนักแต่ทำงานแบบไร้ทิศทางและไร้เป้าหมาย และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริงต่อองค์กร

3. ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สูง สามารถแสดงความคิดเห็นดีๆ ให้กับผู้อื่น สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ แต่นำไปปฏิบัติน้อยมาก วิสัยทัศน์ที่มีกลายเป็นความฝัน จินตนาการ เนื่องจากเปลี่ยนเป็นความจริงได้ยาก

4. ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สูงและสามารถเปลี่ยนวิสัยทัศน์ที่เปรียบเทียบกับความฝันนั้นให้เป็นความจริงในทางปฏิบัติได้ จะถือว่าเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

การเป็นผู้นำที่ดีจึงจะต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สูงและสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้ในที่สุด ในการสร้างวิสัยทัศน์นั้น ผู้นำต้องมีความสามารถที่จะคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยอาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ นอกจากนี้ผู้นำต้องใช้สติปัญญาควบกับพลังสังหรณ์ อารมณ์ ความคิด ประสบการณ์ และความหวังของตนเอง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านความมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์วิสัยทัศน์ สื่อสารวิสัยทัศน์ การนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ และการประเมินวิสัยทัศน์ รวมทั้งการกำหนดพันธกิจ และยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาการบริหารสถานศึกษา

2.3.7 ด้านการทำงานเป็นทีม

1) ความหมายของการทำงานเป็นทีม

นักวิชาการต่างๆ ได้อธิบายความหมายของการทำงานเป็นทีมไว้หลากหลายทัศนะดังนี้
 สุเมธ งามกนก (2551, น.12) การทำงานเป็นทีมหมายถึงการร่วมกันทำงานของสมาชิกที่มากกว่า 1 คน โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันจะทำอะไรแล้วทุกคนต้องยอมรับร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีมเป็นการใช้ทีมในการปฏิบัติงานซึ่งทีมงานถือเป็นกลุ่มพิเศษชนิดหนึ่งที่สมาชิกที่ผูกพันต่อเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยมีการใช้ภาวะผู้นำร่วมกันในการปฏิบัติงาน

สุนทร พลวงค์ (2551, น.7) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมว่า การทำงานเป็นทีมให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น ต้องมีการแบ่งทั้งงานหน้าที่และความรับผิดชอบ ให้บุคลากรตามความรู้ความสามารถ รวมทั้งความถนัดของแต่ละบุคคลผู้บริหารต้องตระหนักว่า บุคลากรมีความสามารถแตกต่างกัน ถนัดหรือเชี่ยวชาญคนละด้าน

ความสำเร็จของการทำงานเป็นทีมจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ประสานความร่วมมือบุคคลภายในองค์กรให้ร่วมใจทุ่มเทกำลังความคิดและสติปัญญา กำหนดเงื่อนไขให้บุคลากรในองค์กรต้องปฏิบัติงานร่วมกัน ยอมรับความคิดเรื่องการทำงานเป็นทีม ฟังพาอาศัยประสบการณ์ ความสามารถและความยินยอมพร้อมใจของทุกคน จึงจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ร่วมกันได้

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2550, น.2) กล่าวว่าการทำงานเป็นทีมเป็นการรวมตัวของบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป เข้ามาทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย เป้าหมายที่ตั้งไว้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีเป้าหมายร่วมกัน มีภารกิจที่ต้องทำเช่นเดียวกัน โดยคิดร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติ และฟังพาอาศัยช่วยเหลือแนะนำกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการติดต่อสื่อสาร การประสานงานต่อกัน และมีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน โดยการทำงานเป็นไปในทิศทางหรือแนวทางเดียวกัน การทำงานเป็นทีมมีลักษณะเป็นกระบวนการ ประกอบด้วย การกำหนดโครงสร้างที่แบ่งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ มีผู้นำกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม ร่วมกันวางแผน และกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แน่นอน มีการติดตาม ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ การทำงานในทีมจะช่วยเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับองค์กรอีกด้วย

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2552, น.192) การทำงาน เป็นทีม หมายถึง การที่บุคคลหลายๆ คนเข้ามารับผิดชอบงานร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันซึ่งบุคคลแต่ละคนล้วนมีพื้นฐานแนวความคิด ทักษะและประสบการณ์ที่แตกต่างกันเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในทีมงาน ผู้บริหารและหัวหน้างานทุกคนจะต้องพิจารณาวิเคราะห์หาสาเหตุโดยเริ่มที่ตนเองก่อน

มัลลิกา วิชุกรอิงครัต (2553, น.11) กล่าวว่า การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปมาร่วมกัน ทำกิจกรรมโดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน สนับสนุนช่วยเหลือกัน ใช้ทักษะประสบการณ์ ร่วมกันทำงานอย่างเต็มความสามารถ และมีการประสานงานอย่างดี เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของทีมได้

ยงยุทธ เกษสาคร (2555, น.182) การทำงานเป็นทีม หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มาทำงานร่วมกัน เกิดความพึงพอใจในงานที่กระทำ พอใจต่อเพื่อนร่วมงาน และปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรประสบความสำเร็จได้อย่างสูงสุด

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การร่วมกันทำงานของสมาชิกที่มากกว่าหนึ่งคน โดยที่สมาชิกทุกคนจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันว่าจะทำอะไร ทุกคนต้องยอมรับร่วมกันและมีการวางแผนร่วมกัน การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญต่อทุกองค์กร เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน การทำงาน

เป็นทีมมีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงาน ที่จะต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มสมาชิก เป็นอย่างดี

2) ความสำคัญของการทำงานเป็นทีม

วารสาร ทรูสตี (2550, น.9) ได้กล่าวว่ามนุษย์แต่ละคนมีศักยภาพในตัวบุคคลที่จำกัด มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน จึงต้องนำจุดดี จุดด้อย ส่วนที่ดีที่สุดของแต่ละคนมารวมตัวกันเพื่อทำงานเป็นทีมให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ อาจกล่าวสรุปสาระสำคัญของการทำงานเป็นทีมดังนี้

1. เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา
2. เพื่อประโยชน์ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
3. เพื่อความรู้ที่ปลอดภัยและมั่นคง
4. เพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตใจ

บุญทริกา วงษ์วานิช (2556, น.255) ความสำคัญของการรวมตัว เพื่อทำงานเป็นทีมด้วยกันนั้น เป็นเพราะความเชื่อของมนุษย์แต่ละคน มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน อีกทั้งมีความรู้ ความสามารถและศักยภาพในตัว บุคคลมีขอบเขตที่จำกัด จึงจำเป็นต้องมาร่วมกลุ่มกัน เพื่อนำจุดดี จุดเด่น ความรู้ และความสามารถที่แตกต่าง ในส่วนที่ดีที่สุดของแต่ละคนมาร่วมงานกันให้บรรลุตามเป้าหมายโดยกล่าวสรุปสาระสำคัญของการทำงานเป็นทีมดังนี้

1. งานบางอย่างไม่สามารถทำสำเร็จได้เพียงคนเดียว
2. งานที่เร่งด่วนต้องระดมบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด
3. งานบางอย่างต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญจากหลายฝ่าย
4. งานที่หลายหน่วยรับผิดชอบร่วมกันต้องการความร่วมมืออย่างจริงจังจากทุกฝ่าย
5. มีงานที่ต้องการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อแสวงหาแนวทาง วิธีการและเป้าหมาย

ใหม่

6. หน่วยงานต้องการสร้างบรรยากาศของความสามัคคีให้เกิดขึ้น

3) ภาวะผู้นำเพื่อการทำงานเป็นทีม

แนวทางปฏิบัติที่ผู้นำใช้เพื่อกระตุ้นการทำงานเป็นทีม ได้แก่ (DuBrim, 2010 ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2557, น. 204-207)

1. กำหนดภารกิจของทีม ผู้นำต้องสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของทีม เพื่อลดข้อสงสัยของสมาชิกที่มีต่อสิ่งที่ทำว่า ทำไปเพื่ออะไร การทำทีมให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การที่ผู้นำระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ และภารกิจของทีมให้ชัดเจนตั้งแต่แรกเริ่มเมื่อมีการตั้งทีมขึ้น

อย่างไรก็ตามผู้นำอาจนำเสนอรูปแบบผู้นำแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้สมาชิกได้สามารถแสดงความรู้สึก ความคิด และมุมมองต่าง ๆ ได้เพื่อกำหนดภารกิจอื่นๆของทีมได้

2. สร้างบรรยากาศของความไว้วางใจ เชื่อใจ ถ้าสมาชิกภายในทีมไม่มีความไว้วางใจกันและกัน หรือไม่เชื่อใจผู้นำทีม แนวโน้มของการทำงานร่วมกันภายในทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะลดน้อยลง เพราะความไว้วางใจเชื่อใจเป็นหัวใจของการร่วมมือกันทำงาน เพราะเมื่อสมาชิกขาดความไว้วางใจ ความรู้สึกถึงการพึ่งพาอาศัยกันก็ไม่เกิดขึ้น ทำให้การทำงานเป็น ทีมไม่เกิดขึ้น การกระตุ้นการสื่อสารแบบเปิด เกี่ยวกับปัญหาและแบ่งปันข้อมูลเป็นวิธีการที่ผู้นำสามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมบรรยากาศของความไว้วางใจเชื่อใจกันภายในทีม

3. พัฒนาระบบพื้นฐานของทีมงาน กลยุทธ์สำคัญของการพัฒนาทีมงาน คือ การกระตุ้นทัศนคติระหว่างสมาชิกในทีมที่ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ว่าอะไรคือสิ่งที่เป็นมาตรฐานในการทำงาน การพัฒนาระบบพื้นฐานของทีมงานอาจเป็นเรื่องยากสำหรับผู้นำเมื่อความเข้มแข็งของวัฒนธรรมการเป็นปัจเจกบุคคลมีอยู่ในองค์กร อย่างไรก็ตามผู้นำอาจกระตุ้นเรื่องการประสานงานกันในการทำงาน มากกว่าการแข่งขันกัน นอกจากนี้ผู้นำสามารถสื่อสารบรรทัดฐานของทีมงาน โดยการใช้คำศัพท์หรือวลีที่เกี่ยวข้อง หรือสนับสนุนทีมงาน เช่น ใช้คำว่า สมาชิกในทีม แทนคำว่าพนักงาน เป็นต้น

4. มุ่งเน้นในเรื่องความภาคภูมิใจในการทำงานที่ดีที่สุด ผู้นำต้องกระตุ้นให้สมาชิกในทีมเห็นว่าทำไมพวกเขาถึงควรภาคภูมิใจต่อการบรรลุเป้าหมายในการทำงานหรือประสบความสำเร็จในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้เขาได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ และปรับปรุงในส่วนที่เป็นจุดอ่อนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ทีมงาน ผู้นำต้องพึงระลึกไว้เสมอว่า การกระทำสำคัญกว่าคำพูด ผู้นำไม่ควรเป็นคนพูดอย่างทำอย่าง แต่ต้องแสดงความสม่ำเสมอของการกระทำกับคำพูดให้แก่สมาชิกในทีมได้เห็น เพื่อให้เขาสามารถปฏิบัติตามได้

6. ใช้รูปแบบผู้นำแบบฉันทามติ การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อผู้นำใช้การตัดสินใจแบบประชามติ ทำให้สมาชิกมีความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่าต่อองค์กรเพราะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นอกจากนี้การใช้ประชามตินำไปสู่กระบวนการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองระหว่างสมาชิกในทีมอีกด้วย

7. สร้างความเร่งด่วน ความต้องการในเรื่องมาตรฐานในการปฏิบัติงานและการให้แนวทางในการทำงาน ธรรมชาติประการหนึ่งของทีมคือต้องการทราบว่าจะ ไรคือความคาดหวังที่ทีมต้องทำ ความเร่งด่วนยังมีมากเท่าไร แนวโน้มต่อการทำงานให้เสร็จลุล่วงยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น

8. กระตุ้นให้เกิดการแข่งขันระหว่างทีม การกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันระหว่างทีมภายในองค์กร ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นจากภายนอกองค์กร อย่างไรก็ตามระดับของการแข่งขันภายในองค์กรมีไม่สูงเท่ากับการแข่งขันจากภายนอกองค์กรในทางกลับกัน การแข่งขันที่มีมากเกินไปเนื่องจากผู้นำไม่ได้อธิบายให้เห็นวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน อาจส่งผลเสียต่อการทำงานเป็นทีมได้ หรืออาจก่อให้เกิดความขัดแย้งและปัญหาที่รุนแรงตามมาได้ ดังนั้นผู้นำจึงต้องหาแนวทางในการป้องกัน หากต้องการใช้วิธีการนี้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของทีม

9. มุ่งเน้นการให้การยอมรับและการให้รางวัล การให้รางวัลต่อความสำเร็จของทีมเป็นการเสริมแรงต่อการทำงานเป็นทีม เพราะสมาชิกได้รับในสิ่งที่ตนเองทำสำเร็จร่วมกัน ดังนั้นเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมผู้นำต้องให้รางวัลในการทำงานร่วมกัน ไม่ใช่แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งในทีม

10. กระตุ้นให้ใช้คำศัพท์เฉพาะ โครงสร้างทางสัญลักษณ์และขนบธรรมเนียมของทีม ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเป็นอย่างมาก ซึ่งส่วนประกอบที่สำคัญของโครงสร้างคือ การใช้ภาษาเฉพาะที่กระตุ้นความเหนียวแน่นและความผูกพันของกลุ่ม เสมือนเป็นการแยกบุคคลที่อยู่ในกลุ่มกับนอกกลุ่มอย่างชัดเจน ทำให้เกิดการสื่อสารที่ชัดเจนและลดข้อผิดพลาดลงระหว่างสมาชิกภายในทีม

11. ลดการบริหารในระดับแคบลง การที่ผู้นำบริหารทีมแบบคอยจ้องจับสมาชิกในทีมทุกฝีก้าว อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ดังนั้นผู้นำที่มีประสิทธิภาพมักให้ออกาสสมาชิกในทีมเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการกิจกรรมของตนเสมือนการมอบอำนาจให้ทีมได้มีโอกาสทำงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการที่จะมอบอำนาจให้กับทีมได้นั้น ผู้นำต้องมั่นใจว่าสมาชิกในทีมมีทักษะที่ดีเพียงพอ มีความรู้ในการทำงานและมีการศึกษาที่ดี นอกเหนือจากการตั้งใจของสมาชิกที่มีต่อการทำงาน เพราะมีฉะนั้นอาจนำไปสู่ความล้มเหลวได้มากกว่าความสำเร็จ

12. ฝึกฝนการเป็นผู้นำผ่านการใช้เทคโนโลยีสำหรับทีมเสมือนจริง ผู้นำในยุคปัจจุบันต้องใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกคนอื่นภายในทีมที่อยู่ต่างพื้นที่การ ดังนั้นความเป็นผู้นำในปัจจุบันจึงไม่ได้มุ่งเพียงแค่การมีปฏิสัมพันธ์ในระดับบุคคลเท่านั้น แต่เคลื่อนไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะของเครือข่ายเพราะระบบอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถเชื่อมต่อบุคคลจำนวนมากไว้ด้วยกัน ด้วยเหตุนี้ผู้นำจึงต้องใช้เทคโนโลยีเป็นช่องทางในการมอบหมายงานสื่อสารทำความเข้าใจและจูงใจสมาชิกในทีมเสมือนกับการได้มีปฏิสัมพันธ์แบบดั้งเดิม

ลักษณะของผู้นำการทำงานเป็นทีม นั้น ควรมีลักษณะดังนี้ (กิจจา บานชื่น และ กณิกนันต์ บานชื่น, 2559, น.333)

1. เข้าใจธรรมชาติของคน ตามปกติคนเราย่อมมีความแตกต่างกัน เรื่องความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึกรู้สีกคิด ความสนใจงานหรือกิจกรรมเฉพาะด้าน ตลอดจนค่านิยม
2. เข้าใจลักษณะของความขัดแย้ง การขัดแย้งคือกระบวนการทางความคิดที่ไม่ตรงกัน แบ่งออกเป็น ความขัดแย้งด้วยผลประโยชน์ ความขัดแย้งด้วยเหตุผล และความขัดแย้งด้วยอารมณ์
3. การแก้ปัญหา ผู้นำจะต้องมีความรู้ และความเข้าใจกระบวนการทำงานหรือการปฏิบัติงานขององค์กร การแก้ปัญหาทำได้โดย (1) เข้าใจและยอมรับสภาพของปัญหา (2) เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของคน (3) ใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ในทีมงานการร่วมกันแก้ปัญหา (4) รู้จักชนิดของปัญหาและวิธีค้นหาการแก้ปัญหา
4. เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน
 - 4.1 กำหนดหรือสร้างเป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน
 - 4.2 ร่วมกันรับฟังปัญหา และร่วมกันเสนอแนะเพื่อสรุปขั้นตอนสู่การดำเนินงาน
 - 4.3 การดำเนินงานควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลในทีมงาน ความถนัดงาน และปัญหาส่วนตัวของเพื่อนร่วมงาน
 - 4.4 แก้ปัญหาความขัดแย้ง เช่น (1) การขัดแย้งด้วยเหตุผล ผู้นำก็ต้องจัดหาข้อมูลมาสนับสนุนหาข้อสรุปยุติการขัดแย้งนั้น (2) การขัดแย้งด้วยผลประโยชน์ ผู้นำจะต้องชี้แจงให้เห็นถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และใช้การประนีประนอมเป็นสำคัญ
 - 4.5 พยายามสร้างงานให้บรรลุผล และหาวิธีทำให้สมาชิกทุกคนเชื่อมั่นที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จของทีมงาน
 - 4.6 ควรจัดการให้ทีมงานได้ช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงส่วนดีของงาน เพื่อเป็นกำลังใจ และเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
 - 4.7 หากงานบรรลุเป้าหมาย ควรจัดรางวัลให้ทีมงานตามความเหมาะสม แต่ควรระวังการสร้างเงื่อนไขที่ไม่ดีอาจเกิดขึ้น
5. เทคนิคการทำงานร่วมกัน โดย (1) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน (2) วางแผนร่วมกันในทีมงานและแบ่งขั้นตอนอย่างกระจ่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (3) กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกในทีมงานตามความสามารถ (4) ดำเนินการขั้นตอนที่ทีมงานได้วางไว้ (5) กำหนดระยะเวลาการประเมินผลเพื่อค้นหาข้อบกพร่อง

6. เข้าใจลักษณะการทำงานร่วมกัน โดย (1) มีความยืดหยุ่นในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี (2) รู้จักการประสานงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกในทีมงาน (3) มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่ดีแก่สมาชิก (4) ไม่เป็นผู้สร้างปัญหา

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการร่วมกันทำงานระหว่างผู้ได้บังคับบัญชากับผู้บริหาร หรือผู้ได้บังคับบัญชาด้วยกัน โดยผู้บริหารควรมีลักษณะดังนี้ เข้าใจธรรมชาติของคน เข้าใจลักษณะความขัดแย้งภายในสถานศึกษา ใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน และต้องเข้าใจลักษณะของการทำงานร่วมกัน

2.3.8 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1) ความหมายของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

นักวิชาการต่าง ๆ ได้อธิบายความหมายของการมุ่งผลสัมฤทธิ์ไว้หลากหลายทัศนะดังนี้ จีระ งอกศิลป์ (2551, น.59) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ วิธีการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์หรือผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก โดยมีการวัดผลการปฏิบัติงานด้วยตัวชี้วัดอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทำให้ผู้บริหารทราบผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันต่วงทีเป็นการควบคุมทิศทางการดำเนินงานให้มุ่งสู่วิสัยทัศน์ฯ ของหน่วยงาน

วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2556, น.4) ได้สรุปความหมายของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การบริหารที่ให้ความสำคัญต่อผลการดำเนินงานและการตรวจวัดผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรทั้งในแง่ของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้า โดยอาศัยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร สมาชิกขององค์กร และตลอดจนถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย จึงเป็นการบริหารเพื่อการจัดการให้ได้ซึ่งทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สัมมา รธนิชย์ (2556, น.210) ได้อธิบายความหมายของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การบริหารโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ คือ ความสัมฤทธิ์ผลเป็นหลัก โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวชี้วัด เป็นตัวสะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรม เพื่อแสดงถึงความคุ้มค่าในการทำงานต่อสาธารณะและเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ขั้นตอนในการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งบุคลากร วัสดุ งบประมาณ มาจัดการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยมีกระบวนการวัดประเมินผลเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นความประหยัด ความสำเร็จ ประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ

2) ประโยชน์ของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์

จิระ งามศิลป์ (2551, น.61) ได้สรุปประโยชน์ทางการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บริหารรู้ตำแหน่งขององค์กรผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องทราบว่าองค์กรอยู่ ณ ตำแหน่งใดใกล้หรือไกลจากเป้าหมายหรือจะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ช่วยให้ผู้บริหารของส่วนราชการรู้ว่าองค์กรกำลังปฏิบัติงานได้ดีเพียงไรงานที่ปฏิบัติมุ่งตรงไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ประชาชนผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจในการปฏิบัติงานขององค์กรเพียงไรการปฏิบัติงานภายในองค์กรอยู่ในความควบคุมหรือไม่และควรปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ใดบ้าง

2. สนับสนุนองค์กรให้บรรลุวิสัยทัศน์ระบบงานประยุกต์ของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ซึ่งทำงานบนอินเทอร์เน็ตทันทีที่มีการบันทึกค่าผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงเข้าสู่ระบบงานประยุกต์จะคำนวณค่าร้อยละของความสำเร็จและพิมพ์รายงานผลการปฏิบัติงานรายงานนี้เป็นเสมือนสัญญาณเตือนให้ผู้บริหารรู้ว่าขณะนี้ผลการปฏิบัติงานขององค์กรกำลังมุ่งตรงไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดหรือผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าเป้าหมายเพื่อให้ผู้บริหารเร่งดำเนินแก้ไข

3. แปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ การกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักเพื่อวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรเปรียบเทียบกับเป้าหมายองค์กรสามารถนำวิธีการนำวิธีการนี้ไปช่วยให้กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์เป็นจริงโดยการแตกกลยุทธ์ออกเป็นแผนปฏิบัติการและแผนงาน/โครงการพร้อมทั้งแบ่งมอบความรับผิดชอบให้หน่วยงานต่าง ๆ แล้วจึงวัดความสำเร็จของกลยุทธ์ผ่านทางกลุ่มของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

4. ให้ข้อมูลเพื่อการสื่อสารและสร้างความเข้าใจการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประโยชน์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรสำหรับภายในองค์กรตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เข้าใจเป้าหมายขององค์กรตระหนักถึงความสำคัญของงานที่รับผิดชอบและรู้ว่าผลงานของตนส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กรทัศนคติเหล่านี้ทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ

5. สร้างพันธะรับผิดชอบของผู้บริหารข้อมูลที่ได้รับจากการวัดผลการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมายเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ช่วยให้ผู้บริหารมุ่งความสำคัญไปที่ผลผลิตและผลลัพธ์เพิ่มความโปร่งใสให้การปฏิบัติราชการทำให้ส่วนราชการเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการผลการปฏิบัติงาน เพื่อความคุ้มค่าของงบประมาณประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานและการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์และทำให้ผู้บริหารระดับสูงไม่อาจหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบที่มีต่อความสำเร็จ/ ความล้มเหลวขององค์กร

6. จัดสรรงบประมาณได้ตรงกับความต้องการและสถานการณ์ที่เป็นจริงการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการตัดสินใจจัดสรรและบริหารงบประมาณองค์กรสามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงคุณค่าโครงการประโยชน์ของกิจกรรมประสิทธิภาพและความสามารถในการให้บริการที่เพิ่มขึ้นโดยเทียบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมาย

7. ให้ข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายข้อมูลผลการปฏิบัติงานที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์สนับสนุนผู้บริหารให้ตัดสินใจกำหนดนโยบายได้ตรงตามความต้องการของประชาชนผู้รับบริการการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ข้อมูลว่าองค์กรควรเลือกทางเลือกใดในการให้บริการทางเลือกใดมีประสิทธิผลหรือความยากง่ายต่อการบรรลุมาตรฐานบริการเพียงไร

สัมมา รชนิธย์(2556,น.211) อธิบายหลักสำคัญของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ประกอบด้วย

1. ความประหยัด คือ การใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดในการผลิตโดยการใช้ปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งได้แก่ทรัพยากรในการผลิตด้วยราคาต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สิ่งนี้ถือเป็นหลักสำคัญของนักบริหารที่ดี การไม่ประหยัดจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งในกรณีของการมีคนงานมากกว่าปริมาณงานหรือใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่ราคาแพงหรือคุณภาพสูงเกินความจำเป็น

2. ความมีประสิทธิภาพ คือ การเปรียบเทียบระหว่าง ปัจจัยนำเข้า (Input) กับ ผลผลิต (Output) ได้แก่ การสร้างผลผลิตในระดับที่สูงกว่าปัจจัยนำเข้า ความมีประสิทธิภาพสามารถวัดได้โดยนำปัจจัยเข้าจริงหารด้วยผลผลิตจริง หากได้ค่าน้อยกว่าแสดงว่า มีผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของปัจจัยนำเข้า ซึ่งหมายถึงองค์กรนี้มีประสิทธิภาพ สัดส่วนนี้สามารถทำให้ดีขึ้นได้โดยการปรับปรุงผลิตภาพ คือ การทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นในขณะที่ปัจจัยนำเข้าคงที่ หรือโดยการประหยัด คือ รักษาระดับผลผลิตให้คงที่แต่ละลดปัจจัยนำเข้าลง

3. ความมีประสิทธิภาพ คือ ประสิทธิภาพมีความเกี่ยวข้องกับผลผลิตและผลลัพธ์การเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ของโครงการซึ่งหมายถึงระดับของการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้าของโครงการนั้นๆว่าได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงไร

3) ลักษณะของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

องค์การที่ใช้การบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานจะมีลักษณะดังนี้ (สัมมา
รชนีชัย, 2556, น.212-213)

1. มีพันธกิจ วัตถุประสงค์ขององค์การที่ชัดเจนและมีเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม โดยเน้นที่ผลผลิตและผลลัพธ์ ไม่เน้นที่ปัจจัยนำเข้า กิจกรรมหรือการทำงานตามกฎระเบียบ
2. ผู้บริหารทุกระดับในองค์การต่างมีเป้าหมายของการทำงานที่ชัดเจน สั้น กระชับ ไม่คลุมเครือ และเป็นเป้าหมายที่มีฐานมาจากพันธกิจขององค์การนั้น
3. เป้าหมายจะวัดอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้เพื่อเปรียบเทียบและติดตามให้เทียบเคียงกับองค์กรอื่น และผลการปฏิบัติงานได้
4. การจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานจะพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ ประเมินผลจากงานและการปฏิบัติงานเป็นหลัก ซึ่งจะสอดคล้องกับการให้สวัสดิการรางวัลแก่เจ้าหน้าที่และการให้ค่าตอบแทน
5. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบต่อผลงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสมตามกำลังความสามารถของตน รับทราบความคาดหวังขององค์กร ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลอย่างไรและจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของโครงการและองค์กรได้อย่างไร
6. มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ การบริหารงาน บริหารคน คู่หน่วยงานระดับล่าง เพื่อให้สามารถทำงานบรรลุผลได้อย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง ซึ่งเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดีได้เป็นผู้แก้ปัญหา และสะสมประสบการณ์เพื่อก้าวสู่ผู้บริหารระดับที่สูงขึ้นต่อไป
7. มีระบบสนับสนุนการทำงาน ในเรื่องระเบียบการทำงาน สถานที่ อุปกรณ์ในการทำงาน เช่น มีระเบียบในเรื่องที่จำเป็นเท่านั้น มีสถานที่ทำงานที่สะอาด เป็นระเบียบและมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนให้สามารถตัดสินใจบนฐานข้อมูลที่ต้องการและให้บริการได้อย่างรวดเร็วทันเวลา
8. มีวัฒนธรรมและอุดมการณ์ร่วมกันในการทำงานที่สร้างสรรค์ มุ่งมั่นจะทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นองค์การที่เรียนรู้ เปิดกว้างต่อความคิด ความรู้ใหม่ ๆ และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม เป็นองค์การที่ให้อภัยต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้เมื่อต้องจัดการกับความไม่แน่นอนและเป็นองค์การที่มีการติดต่อประสานข้อมูลและร่วมกันทำงาน กับองค์กรภายนอกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันได้

9. เจ้าหน้าที่มีขวัญและกำลังใจดีเนื่องจากได้รับโอกาสปรับปรุงงานและใช้ดุลพินิจในการทำงานที่กว้างขวางขึ้น ทำให้ผู้รับบริการได้รับความพอใจ ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเองก็จะได้รับ การตอบแทนตามผลสัมฤทธิ์ของงาน

จากการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์จะเห็นได้ว่าผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสื่อสารถึงวัตถุประสงค์สำคัญของหน่วยงานที่จะมุ่งไปว่าต้องการให้บรรลุอะไรบ้างเพื่อให้ทุกคนมุ่งไปสู่จุดดังกล่าว ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งมีความจำเป็นในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ในด้านของค่านิยม ทักษะคน และพฤติกรรมองค์กรเพื่อสร้างให้เกิดวัฒนธรรมใหม่

ดังนั้นการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นความสามารถของผู้บริหารในการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งบุคลากร วัสดุ งบประมาณ มาจัดการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยมีกระบวนการวัดประเมินผลเป็นตัวชี้วัดผลการทำงาน โดยมุ่งเน้นความประหยัด ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.4.1 ความเป็นมาของการก่อตั้งประชาคมอาเซียน

ระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ได้เข้ามาสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในช่วงทศวรรษ 2500 ประกอบกับประเทศมหาอำนาจเริ่มไม่สนับสนุนให้ความช่วยเหลือเท่าที่ควรทำให้เกิดความกังวลทางด้านเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจและการเมือง ประเทศในกลุ่มมีการฟื้นฟูสัมพันธภาพระหว่างประเทศขึ้นและหันมาหาความร่วมมือซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการจัดตั้งองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจขึ้นในภูมิภาค “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” จึงได้จัดตั้งขึ้นโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ ได้ร่วมลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพฯ”(Bangkok Declaration) หรือที่เรียกว่าปฏิญญาอาเซียน(ASEAN Declaration) ที่พระราชวังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพเสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง ส่งเสริมให้คนในชาติกินที่อยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

เมื่อแรกก่อตั้งในปี 2510 อาเซียนมีสมาชิก 5 ประเทศได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ซึ่งผู้แทนทั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย นายอาดัม มาลิก(รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย) นายตุน อับดุล ราซัค บินฮุสเซน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหม และรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย) นายนาซิโซ รามอส(รัฐมนตรีต่างประเทศ

ฟิลิปปินส์) นายเอส ราชารัตนัม (รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์ และพันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีต่างประเทศไทย) ได้ร่วมลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ

หลังจากจัดตั้ง ประชาคมอาเซียนเมื่อ 8 ส.ค.2510 แล้ว อาเซียนได้เปิดรับสมาชิกใหม่ จากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มเติมเป็นระยะ ตามลำดับ ได้แก่

1. บรูไนดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 8 มกราคม 2527
2. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 28 กรกฎาคม 2538
3. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 23 กรกฎาคม 2540
4. สหภาพพม่า เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 23 กรกฎาคม 2540
5. ราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ 30 เมษายน 2542

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งอาเซียนตามปฏิญญากรุงเทพฯ

1. ส่งเสริมความช่วยเหลือและความร่วมซึ่งกันและกัน ในทาง สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจ และการบริหาร

2. ส่งเสริมความมั่นคงส่วนภูมิภาคและสันติภาพ
3. เสริมสร้างและพัฒนาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค และความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ
4. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีให้ประชาชนในอาเซียน
5. ส่งเสริม และการวิจัยในการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้ความช่วยเหลือใน

รูปแบบของการฝึกอบรม

6. เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจน ปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม

7. เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอกองค์การความร่วมมือแห่ง ภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ

2.4.3 การศึกษาของไทยกับความพร้อม เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

การเตรียมความพร้อมของการศึกษาไทย มีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. การสร้างประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา ให้ประเทศไทยเป็น Education Hub กำหนดให้มีการร่วมมือกัน 3 ด้านคือ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการบริการ มีการเตรียมความพร้อม ในด้านกรอบความคิด วางแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะให้ประชาชนคนไทยพร้อม จะอยู่ร่วมกันพร้อมเป็นคนของประชาคมอาเซียน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้าน การศึกษา

2. การสร้างความเข้าใจในเรื่องการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา และเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศอาเซียน มีการเพิ่มครูที่จบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษเข้าไปในทุกระดับชั้นการศึกษา เพื่อให้นักเรียนไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับอาสาสมัครเข้ามาสอนภาษาต่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในกลุ่มประชาคมอาเซียนด้วยความเข้าใจ

3. ส่วนด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน เรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เอื้ออาทร เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลาโดยใช้การศึกษาเป็นกลไกในการสร้างวัฒนธรรมใหม่ โดยพัฒนาตามหลัก 3N ได้แก่ NEIS (National Education Information System) ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา NLC (National Learning Center) ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ และNedNet (National Education Network) โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ นักศึกษาที่จบจากอาชีวศึกษาจะต้องเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ มีทักษะการทำงานร่วมกันในประชาคมอาเซียน

2.4.4 แนวทางการดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนด้านการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นนโยบายดังนี้

1. การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

2. การเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชน ให้มีทักษะที่เหมาะสม เช่น ความรู้ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้านเกิดทักษะและความชำนาญเพิ่ม โอกาสในการหางานทำของประชาชนได้ ก้าวทันเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวได้

3. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางอาชีพอย่างต่อเนื่อง ร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆของประเทศสมาชิกอาเซียน ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียนมีการแลกเปลี่ยนเยาวชน พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลด้วยเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต

4. เปิดเสรีทางการศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพ สำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษาควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

5. การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จัดทำแผนการดำเนินงานและแต่งตั้งคณะกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมการรองรับในเรื่องดังกล่าว โดยให้พิจารณาถึงระบบการศึกษาในอาเซียน และนโยบายของประเทศ เพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างแท้จริงในอาเซียนต่อไป

จากแนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สรุปได้ว่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในการก่อตั้ง สมาคมอาเซียน มีศักยภาพในการเป็นแกนนำในการสร้างประชาคมอาเซียนให้เข้มแข็ง ภายใต้อุทธศาสตร์วิสัยทัศน์เดียว เอกลักษณะเดียว และประชาคมเดียว เพื่อความเจริญมั่นคงของประชากร ทรัพยากร และเศรษฐกิจ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ เพื่อดำเนินการภายในปี 2555-2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย การให้ความสำคัญกับการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ และการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจะให้เป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานด้านอาเซียน เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนนโยบายอาเซียนสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาค เป็นแหล่งข้อมูล แหล่งศึกษาค้นคว้า และเผยแพร่เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของกลุ่มอาเซียน ตลอดจนเป็นแหล่ง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนในการแข่งขันระดับนานาชาติ

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จัดตั้งขึ้นตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่ เขตพญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ คลองเตย ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย

บางกอกใหญ่ และหนองแขม กรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตั้งอยู่ที่ เขตราชเทวี

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีจำนวน 67 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนวัดราชาธิวาส โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ โรงเรียนวัดราชบพิธ โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ โรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ โรงเรียนราชวินิต มัธยม โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ โรงเรียนวัดสังเวช โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนวัดสระเกศ โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนสายปัญญา ในพระราชินูปถัมภ์ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนศิลาจารึกพัฒนา โรงเรียนโยธินบูรณะ 2 (สุวรรณสุทธาราม) โรงเรียนราชันนทการยสามเสนวิทยาลัย 2 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนมักกะสันพิทยา โรงเรียนศึกษานารี โรงเรียนทวิธาภิเศก โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม โรงเรียนวัดอินทาราม โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม โรงเรียนที่ปังกกรวิทยาพัฒนา(วัดน้อยใน) ในพระราชาอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนมัธยมวัดดาวคอง โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน โรงเรียนโพธิสารพิทยากร โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพาลาร์กย์ โรงเรียนอุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร โรงเรียนมหารณพาราม โรงเรียนชินโรตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีวัดระฆัง โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม โรงเรียนมัธยมวัดคูสิดาราม โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง โรงเรียนสวนอนันต์ โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน โรงเรียนทวิธาภิเศกบางขุนเทียน โรงเรียนวัดนวลนรดิศ โรงเรียนวัดรางบัว โรงเรียนสตรีวัดอัสพรสวรรค์ โรงเรียนไชยฉิมพลีวิทยาคม โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม โรงเรียนแจรงร้อนวิทยา โรงเรียนวัดบวรเมงคผล โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร โรงเรียนปัญญาารคุณ โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ โรงเรียนที่ปังกกรวิทยาพัฒนา(ทวีวัฒนา)ในพระราชาอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล โรงเรียนวัดพุทธบูชา โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โรงเรียนศึกษานารีวิทยา โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังกลาภิเศก โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนบางมดวิทยา และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐทิภรณ์ ศัสกรณ (2556,น.8) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเทคนิค EDJR ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนได้ 5 คุณลักษณะ คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านอื่น ๆ โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์มากที่สุด 3 อันดับแรก ของแต่ละด้านมีดังนี้ (1) ด้านบุคลิกภาพประกอบด้วย มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีสุขภาพจิตดี และสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีอัธยาศัยดียิ้มแย้มแจ่มใส (2) ด้านความสามารถในการบริหาร ประกอบด้วย มีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีคุณภาพ (3) ด้านความเป็นผู้นำ ประกอบด้วย มีความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบสามารถทำงานเชิงรุกและมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการสร้างทีมงาน (4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความขยันและอดทนในการทำงาน (5) ด้านอื่นๆ ประกอบด้วย มีความสามารถเรียนรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานสากลได้เปิดกว้างและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในระบบการทำงาน พัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษมากขึ้น

ตริกจิต บินต่วน (2557,น.17) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตมรดกอันดามัน จังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านภาวะผู้นำและด้านความสามารถในการบริหาร

ชลธิชา เขียวบริสุทธิ์ (2557,น.67) ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1.

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการสื่อสาร และด้านการมีวิสัยทัศน์

อำไพ อุ่นศิริ (2557, น.28-29) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การวิจัยนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ ส่วนเพศและวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ประสบการณ์การทำงานพบความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความเป็นผู้นำ

นัทสมน นันทมัจฉา (2558, น.17) พบว่า 1) องค์กรประกอบสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาประกอบด้วย 10 สมรรถนะ เรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดตามลำดับ ได้แก่ สมรรถนะด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยี และด้านการบริการที่ดี

อดุลย์เดช พาบุ ชีระวัฒน์ เข้มแสง และวรวรรณ อุบลเลิศ (2558, น.201-212) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3

ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความสามารถในการบริหาร ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์

จากผลการศึกษางานวิจัยในประเทศไทยมีข้อค้นพบที่สอดคล้องกัน คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูนั้นประกอบด้วย ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการติดต่อสื่อสาร

บ็อททัมส์ และคณะ (Bottoms and other, 2003, น.3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงให้มาบริหารจัดการโรงเรียน สรุปได้ว่า ผู้บริหารควรมีลักษณะดังนี้ คือ เป็นผู้ที่ทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีพรสวรรค์ในการเป็นผู้นำ เข้าใจภารกิจของโรงเรียนและชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รู้วิธีการทำงานร่วมกับคณะครูและบุคลากรของโรงเรียนเพื่อนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ ให้การสนับสนุนครูให้ดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อยังประโยชน์ให้แก่นักเรียน

แบล็คมอร์ และบาร์ตี้ (Blackmore and Barty, 2006, น.2-19) ได้ทำรายงานการวิจัยเรื่องเกณฑ์การคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาในระบบการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นภาพลักษณ์ของโรงเรียน จึงควรมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้คือ มีความรู้ความสามารถเหมาะกับตำแหน่งหน้าที่ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการองค์กรและการเรียนการสอน มีภาวะความเป็นผู้นำสูง มีความคิดสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์ มีทักษะในการเจรจา และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

จากผลการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศทั้งสองเรื่องมีข้อค้นพบที่สอดคล้องกันคือ มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษานั้นควรมีลักษณะดังนี้ คือ มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม สนับสนุนการทำงานของบุคลากรอย่างเต็มที่

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 4,768 คน (ระบบสารสนเทศมัธยมศึกษา, 2558)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 354 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan สืบค้นจากพนิจ, 2547, น.137) โดยกำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มโรงเรียนโดยแบ่งตามกลุ่มที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จัดไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 2558)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากเพื่อให้ได้โรงเรียนที่เป็นตัวแทนในแต่ละกลุ่ม โดยกำหนดกลุ่มละ 2 โรงเรียน ซึ่งผลการสุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม ดังตารางที่ 3.1

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดสัดส่วนจำนวนตัวอย่างของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญเจอในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ได้จากการกำหนดสัดส่วน (ระบบสารสนเทศมัธยมศึกษา, 2558)

กลุ่มที่/โรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
กลุ่มที่ 1 โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย	63	21
โรงเรียนวัดสังเวช	54	18
กลุ่มที่ 2 โรงเรียนวัดราชาธิวาส	65	21
โรงเรียนราชวินิต มัธยม	110	36
กลุ่มที่ 3 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม	92	30
โรงเรียนสตรีวัดระฆัง	82	27
กลุ่มที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส	87	29
โรงเรียนศึกษานารี	134	44
กลุ่มที่ 5 โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์	115	38
โรงเรียนบางประกอกวิทยาคม	98	32
กลุ่มที่ 6 โรงเรียนราชวินิตบางแคปานจ้ำ	65	21
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ	107	35
รวม	1,072	354

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล โดยกำหนดเลือกกลุ่มละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ดังนั้นจึงมีตัวอย่างทั้งสิ้น 12 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เป็นแนวทางในการตั้งกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะทุกตัวแปร

3.2.1.2 ร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ทุกตัวแปร

3.2.1.3 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) เพื่อพิจารณาว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษาหรือไม่ และเพื่อเป็นการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้คุณภาพมากขึ้น โดยการหาความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Validity) ของเครื่องมือ แล้วนำมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence-IOC) ได้เท่ากับ 0.86875

3.2.1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กลับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งมีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามนั้นมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ Item-Total correlation และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ 0.92

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล จำนวน 1 ชุด และ (2) แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลเป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ (1) มีการปฏิบัติน้อยที่สุด (2) มีการปฏิบัติพอ (3) มีการปฏิบัติปานกลาง (4) มีการปฏิบัติมาก (5) มีการปฏิบัติมากที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นคำถามปลายเปิด

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดระยะเวลาให้ผู้ตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ และนัดหมายรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยเสนอบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อออกหนังสือในการขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยมีแนวทางการสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการตั้งคำถามให้ครอบคลุมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาเพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักตอบตามความคิดเห็นหรือความเป็นจริงก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเองและกล่าวโดยย่อถึงเรื่องที่กำลังศึกษาเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักทราบแนวทาง รวมถึงประเด็นการสัมภาษณ์ ขออนุญาตบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ จดบันทึกสรุปประเด็นต่างๆ และนำข้อมูลมาใช้ในการสังเคราะห์เป็นข้อมูลในการดำเนินการวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของตัวอย่งนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

3.4.1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
- 2) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลดังนี้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	ค่าคะแนน
มีการปฏิบัติมากที่สุด	5
มีการปฏิบัติมาก	4
มีการปฏิบัติปานกลาง	3
มีการปฏิบัติน้อย	2
มีการปฏิบัติน้อยที่สุด	1

สำหรับการแปลผลคะแนนเฉลี่ยของระดับของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยการแบ่งตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด(2545,น.103) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบ่งเป็นช่วงคะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.4.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยคำสั่ง One-way ANOVA

3.4.3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์ความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เข้าร่วม โครงการมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏตามรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิทยฐานะ ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน (n = 354)

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. วิทยฐานะ	354	100
1.1 มีวิทยฐานะ	191	53.9
1.2 ไม่มีวิทยฐานะ	163	46.1
2. ประสบการณ์	354	100
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	142	40.1
2.2 ตั้งแต่ 10 - 25 ปี	118	33.3
2.3 มากกว่า 25 ปี	94	26.6
3. ขนาดโรงเรียน	354	100
3.1 ขนาดเล็ก	58	16.4
3.2 ขนาดกลาง	76	21.5
3.3 ขนาดใหญ่	106	29.9
3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ	114	32.2

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูที่มีวิทยฐานะ (ร้อยละ 53.9) มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี (ร้อยละ 40.1) และสังกัดในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 32.2)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน (n = 354)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านความเป็นผู้นำ	4.26	0.59	มาก	1
2. ด้านความสามารถในการบริหาร	4.19	0.61	มาก	2
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.97	0.66	มาก	7
4. ด้านการสื่อสาร	3.96	0.59	มาก	8
5. ด้านบุคลิกภาพ	4.03	0.59	มาก	6
6. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.18	0.55	มาก	3
7. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.15	0.54	มาก	5
8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.16	0.52	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.11	0.58	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านความสามารถในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และ 4.19 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความเป็นผู้นำ จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 354)

ด้านความเป็นผู้นำ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานภาคีเครือข่าย เพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน	4.38	0.57	มาก	1
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	4.33	0.56	มาก	3
3. ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาให้เป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียน สร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และนักเรียน ชุมชน ให้เกิดขึ้นจริง	4.34	0.58	มาก	2
4. ผู้บริหารแสวงหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียน	4.30	0.57	มาก	4
5. ผู้บริหารกล้าคิด กล้าทำ และกล้านำเสนอโครงการใหม่ๆ	4.22	0.56	มาก	5
6. ผู้บริหารสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนในประเทศประชาคมอาเซียนด้วยกัน	4.07	0.62	มาก	8
7. ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.21	0.61	มาก	7
8. ผู้บริหารมีศักยภาพในการจัดตั้งเครือข่าย การประสานความร่วมมือการวางแผนพัฒนาครูร่วมกับประเทศในประชาคมอาเซียนด้วยกัน	4.21	0.59	มาก	6
เฉลี่ยรวม	4.26	0.59		

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและรองลงมาคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาให้เป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียน สร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และนักเรียน ชุมชน ให้เกิดขึ้นจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และ 4.34 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนในประเทศประชาคมอาเซียนด้วยกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความสามารถในการบริหาร จำแนกเป็นรายข้อ (n = 354)

ด้านความสามารถในการบริหาร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
9. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาการศึกษาและกระบวนการบริหารการศึกษา รวมถึงงานฝ่ายต่างๆในสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	4.23	0.59	มาก	2
10. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน	4.21	0.56	มาก	4
11. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการเปลี่ยนแปลง วางแผนระบบในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน	4.25	0.65	มาก	1
12. ผู้บริหารมีความสามารถในการนำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม	4.13	0.59	มาก	7
13. ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.19	0.59	มาก	6

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านความสามารถ ในการบริหาร	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	อัน ดับ
14. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ช่วยในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.09	0.64	มาก	8
15. ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบการบริหาร สถานศึกษาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน	4.22	0.61	มาก	3
16. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคลที่มี ความหลากหลายทางภาษา เชื้อชาติ และวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ พัฒนาบุคลากรให้ก้าว ทันการเปลี่ยนแปลงเสมอ	4.20	0.59	มาก	6
เฉลี่ยรวม	4.19	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านความสามารถในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการเปลี่ยนแปลง วางแผนระบบในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน และผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาการศึกษาและกระบวนการบริหารการศึกษา รวมถึงงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และ 4.23 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยช่วยในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 354)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
17. ผู้บริหารบริหารงานโดยยึดหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า	4.27	0.54	มาก	1
18. ผู้บริหารมีความยุติธรรมและปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาค	3.96	0.57	มาก	4
19. ผู้บริหารมีความเมตตาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักให้อภัย ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียนและผู้อื่นอย่างเสมอภาค	3.95	0.47	มาก	5
20. ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติดี ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม	4.02	0.52	มาก	3
21. ผู้บริหารมีความเสียสละและมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	3.86	0.58	มาก	6
22. ผู้บริหารรับผิดชอบและยอมแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง	3.76	0.57	มาก	8
23. ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียนและผู้อื่น	3.82	0.51	มาก	7
24. ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถืออย่างเคร่งครัด	4.15	0.46	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.97	0.56	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาคือ ผู้บริหารบริหารงานโดยยึดหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า กับผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเอง นับถืออย่าง

เครื่องคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และ 4.15 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารรับผิดชอบและยอมแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการสื่อสาร จำแนกเป็นรายข้อ (n = 354)

ด้านการสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
25. ผู้บริหารสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติตามได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	4.07	0.57	มาก	2
26. ผู้บริหารสามารถชี้แจงการปฏิบัติงาน นิเทศการทำงานและแนะนำแนวทางในการทำงานให้บุคลากรเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	4.03	0.64	มาก	3
27. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน	4.02	0.62	มาก	4
28. ผู้บริหารสามารถสื่อสาร สั่งการ ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.89	0.54	มาก	6
29. ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสาร คล่องแคล่ว ในทักษะการเขียนและการพูดภาษาอังกฤษ	3.85	0.59	มาก	7
30. ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง	3.92	0.61	มาก	5
31. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.12	0.63	มาก	1
32. ผู้บริหารสามารถจัดตั้งเครือข่ายการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง อย่างเป็นระบบภายใต้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.79	0.48	มาก	8
เฉลี่ยรวม	3.96	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและรองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และผู้บริหารสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติตามได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และ 4.07 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสามารถจัดตั้งเครือข่ายการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง อย่างเป็นระบบภายใต้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านบุคลิกภาพ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 354)

ด้านบุคลิกภาพ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
33. ผู้บริหารควรมีความเชื่อมั่นในตนเองและให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.32	0.53	มาก	1
34. ผู้บริหารมีนิสัยสุภาพ อ่อนโยน เป็นมิตรกับทุกคน สุขุมรอบคอบ อารมณ์มั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศตนทำงาน	4.02	0.61	มาก	5
35. ผู้บริหารแต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อยเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชา นักเรียน และคนในสังคม	4.06	0.49	มาก	4
36. ผู้บริหารมีอิทธิพลดี มีวาจาสุภาพ วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสามารถในการเข้าสังคม ใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ให้กำลังใจ เป็นมิตรกับทุกคนและเป็นกันเองกับคนทุกเชื้อชาติ	4.09	0.55	มาก	3

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านบุคลิกภาพ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
33. ผู้บริหารมีความกระฉับกระเฉงว่องไว	3.84	0.78	มาก	8
34. ผู้บริหารสามารถควบคุมตนเองไม่ให้เกิดความเครียดใน สถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ มีความสามารถในการ ปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.93	0.55	มาก	6
35. ผู้บริหารเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักอ่าน เป็นนักคิด เป็นนักเขียน	4.10	0.51	มาก	2
36. ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่องาน ต่อ สังคม	3.89	0.51	มาก	7
เฉลี่ยรวม	4.03	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและรองลงมา คือ ผู้บริหารควรมีความเชื่อมั่นในตนเองและให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และผู้บริหารเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักอ่าน เป็นนักคิด เป็นนักเขียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และ 4.10 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีความกระฉับกระเฉงว่องไว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84

ตารางที่ 4.8 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 354)

ด้านการมีวิสัยทัศน์	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
37. ผู้บริหารรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.24	0.52	มาก	2
38. ผู้บริหารค้นหาทัศนคตินานาชาติ ค่านิยมและอุดมคติเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ยอมรับร่วมกัน	4.18	0.56	มาก	5
39. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายทางกลยุทธ์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่	4.25	0.47	มาก	1
40. ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่ทำนายในการแข่งขันเชิงคุณภาพรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.21	0.52	มาก	3
41. ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดทิศทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	4.14	0.56	มาก	7
42. ผู้บริหารริเริ่มแนวทางในการบริหารที่ทำนายกับการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา	4.09	0.61	มาก	8
43. ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศในประชาคมอาเซียน	4.21	0.59	มาก	4
44. ผู้บริหารมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมด้านครูผู้สอน และนักเรียนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	4.15	0.53	มาก	6
เฉลี่ยรวม	4.18	0.55	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายทางกลยุทธ์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ และ ผู้บริหารรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และ 4.24 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารริเริ่มแนวทางในการบริหารที่ทำทาบกับการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

ตารางที่ 4.9 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม จำแนกเป็นรายข้อ (n = 354)

ด้านการทำงานเป็นทีม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
45. ผู้บริหารมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้ได้บังคับบัญชาที่มีความแตกต่างกัน	4.19	0.46	มาก	2
46. ผู้บริหารมุ่งมั่นสร้างการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพันธมิตรของสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.17	0.52	มาก	5
47. ผู้บริหารใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.11	0.57	มาก	6
48. ผู้บริหารสามารถพัฒนางาน ประสานงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ได้บังคับบัญชาที่ร่วมงาน	4.09	0.65	มาก	7
49. ผู้บริหารสนับสนุน ให้กำลังใจ ขกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานในทีม หาข้อยุติในกรณีเกิดความขัดแย้ง	4.04	0.60	มาก	8

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ด้านการทำงานเป็นทีม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
50. ผู้บริหารเปิดเผยและชี้แจงข้อมูลที่จำเป็นแก่คณะทำงานที่ได้รับทราบ	4.18	0.55	มาก	4
51. ผู้บริหารและทีมงานสามารถกำหนดหรือสร้างเป้าหมายของการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน	4.23	0.53	มาก	1
52. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ในทีมงาน	4.19	0.47	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.15	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมา คือ ผู้บริหารและทีมงานสามารถกำหนดหรือสร้างเป้าหมายของการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน และผู้บริหารมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้ได้บังคับบัญชาที่มีความแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และ 4.19 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้กำลังใจ ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานในทีม หาข้อยุติในกรณีเกิดความขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

ตารางที่ 4.10 ตารางแสดงการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 354)

ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
53. ผู้บริหารสามารถวางแผนปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.32	0.55	มาก	1
54. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยมีเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.26	0.50	มาก	2
55. ผู้บริหารสามารถกำกับติดตามการปฏิบัติงานสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดเป้าหมายของหน่วยงานเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.09	0.51	มาก	5
56. ผู้บริหารมีการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก	4.08	0.56	มาก	6
57. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ	4.18	0.48	มาก	4
58. ผู้บริหารมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจทั่วชมเชยให้กับบุคลากรทุกคน	4.07	0.50	มาก	7
59. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่รองผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ตามลำดับ	4.23	0.55	มาก	3
60. ผู้บริหารมีความสามารถในการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงและพัฒนางานบริการวิชาการของสถานศึกษา	4.03	0.53	มาก	8
เฉลี่ยรวม	4.16	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถวางแผนปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยมีเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และ 4.26 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงและพัฒนางานบริการวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.03

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามการมีวิทยฐานะ (n = 354)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	มีวิทยฐานะ (n = 191)		ไม่มีวิทยฐานะ (n = 163)		t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. ด้านความเป็นผู้นำ	4.29	0.54	4.24		
2. ด้านความสามารถในการบริหาร	4.24	0.49	4.15	0.53	0.955	.06
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.02	0.62	4.03	0.57	1.611	.12
4. ด้านการสื่อสาร	3.99	0.56	3.95	0.59	0.795	.07
5. ด้านบุคลิกภาพ	4.03	0.60	3.98	0.69	1.221	.14
6. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.17	0.51	4.14	0.54	0.645	.10
7. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.12	0.50	4.18	0.53	1.036	.05
8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.19	0.53	4.15	0.67	0.785	.13
เฉลี่ยรวม	4.14	0.56	4.11	0.58	1.258	.10

จากตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามการมีวิทยฐานะ พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ (n = 354)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตาม ความคิดเห็นของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1	น้อยกว่า 10 ปี (n = 142)		ตั้งแต่ 10-25 ปี (n = 118)		มากกว่า 25 ปี (n = 94)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านความเป็นผู้นำ	4.19	0.72	4.32	0.58	4.21	0.63
2. ด้านความสามารถในการบริหาร	4.16	0.76	4.18	0.57	4.15	0.64
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.99	0.69	4.05	0.64	4.02	0.71
4. ด้านการสื่อสาร	3.97	0.71	3.98	0.55	3.95	0.69
5. ด้านบุคลิกภาพ	4.03	0.57	4.09	0.60	4.05	0.77
6. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.17	0.64	4.13	0.45	4.11	0.63
7. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.14	0.68	4.23	0.50	4.13	0.58
8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.15	0.67	4.17	0.51	4.19	0.63
เฉลี่ยรวม	4.10	0.71	4.18	0.55	4.11	0.66

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ (n = 354)

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	0.67	1.64	.05
	ภายในกลุ่ม	352	240.48	0.41		
	รวม	354	247.83	1.08		
2. ด้านความสามารถในการ บริหาร	ระหว่างกลุ่ม	2	5.67	2.84	6.69	.10
	ภายในกลุ่ม	352	248.20	0.42		
	รวม	354	253.87	3.26		
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.54	1.32	.09
	ภายในกลุ่ม	352	237.70	0.40		
	รวม	354	238.77	0.94		
4. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.64	0.82	3.69	.24
	ภายในกลุ่ม	352	335.88	0.57		
	รวม	354	337.52	1.39		
5. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.12	1.56	1.42	.08
	ภายในกลุ่ม	352	247.29	0.42		
	รวม	354	250.41	1.98		
6. ด้านการมีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.11	0.55	1.38	.25
	ภายในกลุ่ม	352	237.66	0.41		
	รวม	354	238.77	0.96		
7. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.33	0.67	1.62	.11
	ภายในกลุ่ม	352	336.19	0.57		
	รวม	354	337.52	1.24		

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.99	0.49	1.63	.21
	ภายในกลุ่ม	352	249.42	0.42		
	รวม	354	250.41	0.91		
เฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.17	1.08	2.81	.10
	ภายในกลุ่ม	352	226.33	0.38		
	รวม	354	228.50	1.46		

จากตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ในภาพรวม มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc) ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ด้านความเป็นผู้นำ (n = 354)

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ตามความ คิดเห็นของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1	ประสบการณ์	\bar{x}	น้อยกว่า	ตั้งแต่	มากกว่า
			10 ปี	10-25 ปี	25 ปี
			4.19	4.32	4.21
ด้านความเป็นผู้นำ	น้อยกว่า 10 ปี	4.19		-0.13*	0.04
	ตั้งแต่ 10-25 ปี	4.32			0.11*
	มากกว่า 25 ปี	4.21			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ 10-25 ปี และ ครูที่มีประสบการณ์ 10-25 ปี กับครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน (n = 354)

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ตามความ คิดเห็นของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1	ขนาดเล็ก (n=60)		ขนาดกลาง (n=76)		ขนาดใหญ่ (n=104)		ขนาดใหญ่ พิเศษ (n=114)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านความเป็นผู้นำ	4.25	0.80	4.23	0.70	4.26	0.68	4.29	0.63
2. ด้านความสามารถในการ บริหาร	4.19	0.69	4.17	0.67	4.25	0.59	4.21	0.60
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.87	0.60	4.02	0.66	3.98	0.70	4.01	0.70
4. ด้านการสื่อสาร	3.91	0.65	3.97	0.66	3.95	0.55	4.03	0.63
5. ด้านบุคลิกภาพ	4.01	0.73	4.05	0.71	4.11	0.59	4.06	0.70
6. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.23	0.77	4.19	0.74	4.17	0.63	4.20	0.66
7. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.12	0.76	4.14	0.76	4.19	0.70	4.22	0.72
8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.13	0.70	4.15	0.73	4.17	0.56	4.21	0.60
เฉลี่ยรวม	4.14	0.71	4.11	0.70	4.08	0.63	4.13	0.66

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ($n = 354$)

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.97	0.67	1.64	.06
	ภายในกลุ่ม	351	238.87	0.41		
	รวม	354	241.84	1.08		
2. ด้านความสามารถในการ บริหาร	ระหว่างกลุ่ม	3	5.67	2.84	2.12	.10
	ภายในกลุ่ม	351	248.20	0.42		
	รวม	354	253.87	3.26		
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.07	0.54	1.42	.07
	ภายในกลุ่ม	351	237.70	0.40		
	รวม	354	238.77	0.94		
4. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.64	0.82	2.54	.08
	ภายในกลุ่ม	351	335.88	0.57		
	รวม	354	337.52	1.39		
5. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.12	1.56	1.42	.11
	ภายในกลุ่ม	351	247.29	0.42		
	รวม	354	250.41	1.98		
6. ด้านการมีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	3	1.11	0.55	1.71	.09
	ภายในกลุ่ม	351	237.66	0.41		
	รวม	354	238.77	0.96		

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
7. ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.33	0.67	1.62	.05
	ภายในกลุ่ม	351	336.19	0.57		
	รวม	354	337.52	1.24		
8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	3	0.99	0.49	1.34	.21
	ภายในกลุ่ม	351	249.42	0.42		
	รวม	354	250.41	0.91		
เฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.17	1.08	1.54	.10
	ภายในกลุ่ม	351	226.33	0.38		
	รวม	354	228.50	1.46		

จากตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวม มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc) ของด้านการทำงานเป็นทีม จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการทำงานเป็นทีม (n = 354)

คุณลักษณะของผู้บริหาร			เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
สถานศึกษาในการเข้าสู่						
ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัด	ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	4.12	4.14	4.19	4.22
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
มัธยมศึกษา เขต 1						
	เล็ก	4.12		-0.02	-0.07	-0.10*
	กลาง	4.14			-0.05	-0.08*
	ใหญ่	4.19				-0.03
	ใหญ่พิเศษ	4.22				

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูที่สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดกัน พบว่า ครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก กับขนาดใหญ่พิเศษ และครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตารางที่ 4.18 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน		
คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	จำนวน
1. ด้านความเป็นผู้นำ (158 ฉบับ)	- ควรเป็นผู้นำให้รู้จักการปรับตัวให้สอดคล้องกับการทำงานที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมต้องนำให้ผู้คนสนใจ	48
	- ภาษต่างประเทคมกขึ้น ต้องมีภาวะผู้นำที่ ใช้กับคนต่างชาติต่างภาษาได้	41
	- ควรมีความสามารถในการกระตุ้นการปฏิบัติงานระหว่างบุคคล กล้าคิด กล้าทำ	39
	- ควรเป็นผู้นำในเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับการนำเสนอโครงการที่แปลกใหม่	30
2. ด้านความสามารถในการบริหาร (131 ฉบับ)	- ควรมีความมุ่งมั่นที่จะสร้าง โอกาสการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา	30
	- มีองค์ความรู้ในเชิงลึกที่ครบถ้วนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและประเทศสมาชิกในแง่ของ โครงสร้างองค์การ ยุทธศาสตร์ ข้อมูลพื้นฐานของประเทศสมาชิก วัฒนธรรม สิ่งที่ต้องทำและไม่ควรทำในวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน การมีองค์ความรู้เชิงลึกในแง่ยุทธศาสตร์ของชาติผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียที่จะได้รับผลกระทบจากนโยบายอาเซียนเชิงลึก นอกจากนี้ต้องมีความรู้ในด้านการเจรจา การประชุม รวมถึงข้อกฎหมาย	43
	- มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ	38
	- ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	27

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน		
คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	จำนวน
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (116 ฉบับ)	- มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรมแก่ทุกคนเท่าเทียมกัน โปร่งใสและมีมาตรฐานในการทำงานอีกทั้งเข้าใจและสามารถปรับใช้วิธีการทำงานในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานสากลระดับภูมิภาคได้จริง	35
	- มีความขยันและอดทนในการทำงาน ปฏิบัติตนตรงเวลาอยู่เสมอ	28
	- ควรมีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคีในสถานศึกษา	23
	- ควรประพฤติตนเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวมมีจิตสาธารณะ	16
	- ควรรู้จักการให้อภัยผู้อื่น ยอมแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ความประพฤติดี ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง	14
4. ด้านการสื่อสาร (105 ฉบับ)	- ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษสามารถนำเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารในกลุ่มประชาคมอาเซียน	35
	- ควรมีการสร้างโอกาสให้ผู้บริหารได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรมกันระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน	
	- สามารถจัดตั้งเครือข่ายการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง	29
	- ควรนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาพัฒนาทักษะทางการสื่อสาร	24
		17

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน		
คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	จำนวน
5. ด้านบุคลิกภาพ (97 ฉบับ)	- ผู้บริหารควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสุขุม รอบคอบ ควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง	26
	- การสร้างให้มีความสุขภาพ อ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง มีธรรมาศยดี เป็นคนยิ้มแย้ม แจ่มใส กล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออก ได้อย่างเหมาะสมต่อบุคคลอื่น	21
	- สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่แตกต่างกันทางภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรมในอาเซียนได้เป็นอย่างดี	19
	- ควรมีสุขภาพจิตดี สุขภาพร่างกายแข็งแรง	16
	- ควรมีทักษะความสามารถในการเข้าสังคม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศตนและทำงาน	15
6. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (82 ฉบับ)	- มีทักษะในการนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติได้จริง และการประเมินวิสัยทัศน์ รวมทั้งการกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกัน	36
	- ควรมีทักษะในการแก้ปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างประสบความสำเร็จ	32
	- ควรมีการดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางของวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	20

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน		
คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	จำนวน
7. ด้านการทำงานเป็นทีม (79 ฉบับ)	- ผู้บริหารบริหารงานแบบบูรณาการ ประสานงาน ได้อย่างสมบูรณ์ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ	27
	- มีการใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	23
	- มีทักษะในการกำหนดหรือสร้างเป้าหมายของการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน	16
	- ควรมีความสามารถในการพัฒนางานร่วมกับสมาชิกในคณะทำงาน	13
8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (67 ฉบับ)	- ควรมีความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจได้อย่างเหมาะสมเน้นเป้าหมายแบบบูรณาการมีทั้งบทบาทในเชิงรุกและเชิงรับ	23
	- ควรมีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยมีเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ชัดเจน	18
	- ควรมีทักษะความสามารถในการกำกับติดตามการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	15
	- ควรมีลักษณะนิสัยในเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางานในภารกิจหน้าที่ของตน	11

ตอนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

จากการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 12 คน สรุปผลได้ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ครูแต่ละท่านมีแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการประสานงานภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ วิสัยทัศน์ก้าวไกลมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์วางแผนกำหนดนโยบายที่ชัดเจนสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้ ส่งเสริม สนับสนุน และแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาใหม่ๆ นำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย คือ อุปกรณ์ ICT ต่างๆ การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเข้ามามีบูรณาการร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงรวมถึงพัฒนาครูด้านภาษาที่ 2 ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนให้สามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเพื่อเข้าใจบริบทของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนด้วยกันมากขึ้น บริหารงานด้วยความโปร่งใสมีมาตรฐานที่เป็นสากลน่าเชื่อถือและตรวจสอบได้ มีความยุติธรรมเสมอภาคต่อผู้ใต้บังคับบัญชาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา กำกับและติดตามการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

2. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

1. ด้านความเป็นผู้นำ

ความสำคัญของผู้นำคือการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่วางไว้ ซึ่งผู้นำต้องมีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการสร้างมิตรภาพมีจิตใจกว้าง เพราะองค์ประกอบดังกล่าวจะช่วยในการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาของผู้ร่วมงานให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานและองค์การในด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผู้นำองค์กรหรือผู้นำสถานศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการบริหารการศึกษาและงานอื่น ๆ ตามภารกิจเนื่องจากในปัจจุบันการแข่งขันของสถาบันการศึกษาสูงมากถ้าสถานศึกษาไม่มีความน่าเชื่อถือ โอกาสที่ผู้ปกครองจะส่ง

บุตรหลานมาแล้วเรียนก็น้อยมาก นั่นคือสถานศึกษาขาดความเชื่อถือจากชุมชน ทำให้มีการยอมรับน้อยและส่งผลถึงเกียรติและชื่อเสียงของสถานศึกษา

2. ด้านความสามารถในการบริหาร

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนเป็นคุณลักษณะสำคัญ ที่จะนำพาให้สถานศึกษาเจริญก้าวหน้า ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีความสามารถในการใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการ และเทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งมีความสามารถในการบริหารจัดการเทคโนโลยี ความสามารถระดมความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และความสามารถในการนำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดีเป็นอย่างเป็นรูปธรรม

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

การมีคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมที่ทำตามการยอมรับของบรรทัดฐานทางสังคมโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่มีความสำคัญและมีอันตรายต่อสังคม ในขณะที่พฤติกรรมที่ไม่มีจริยธรรมของบุคคล เป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้ทำตามการยอมรับของบรรทัดฐานสังคมโดยทั่วไป ซึ่งในองค์กรต่าง ๆ ได้มีการกระทำที่มีจริยธรรมและไม่มีจริยธรรมที่กระทำโดยผู้นำและบุคลากรในองค์กร โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวม ผู้นำไม่ควรปฏิบัติตนหรือแสดงพฤติกรรม ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ หรือไม่ก่อให้เกิดผลดีแก่สังคม ชุมชนและองค์กรที่ตนเองอาศัยอยู่

4. ด้านการสื่อสาร

ผู้บริหารคุณภาพจะต้องสามารถสื่อสารกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานต้องอาศัยหลักการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ นอกจากนี้จะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและหน่วยงาน เพื่อให้ทุกคนยอมรับศรัทธาในหน่วยงาน และพร้อมที่จะทำงานด้วยความสุขและปราศจากความกลัว การสื่อสารที่ดีที่สุด คือ การพูดคุยเจรจาแบบปากต่อปากเพื่อให้เห็นถึงบุคลิกภาพ ความรู้สึกที่จริงใจต่อกัน ผู้นำจึงจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี การพูดจาที่น่าเชื่อถือ มีวาทศิลป์สามารถพูดจูงใจได้ในขณะเดียวกัน ควรมีลักษณะอ่อนน้อมอ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ดีต่อการบริหารจัดการ และเนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาสำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในประชาคมอาเซียน ผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความพร้อมฝึกฝนพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ความชำนาญนำทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ในการสื่อสารระหว่างองค์กร ระหว่างประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมด้านภาษาเพื่อนบ้านประเทศต่างๆ ฝึกสนทนา พูด อ่าน เขียน จนสามารถสื่อสาร

ด้วยภาษาเพื่อนบ้าน ได้อย่างน้อย 1 ภาษา และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน จัดอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานในประเทศ กลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ในด้านภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

5. ด้านบุคลิกภาพ

พฤติกรรมแสดงออกทางด้านบุคลิกภาพที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนหนึ่งของคุณลักษณะที่ดี ส่งผลต่อลักษณะนิสัยประจำตัวที่น่าเลื่อมใส เคารพ ศรัทธาและคู่ดี ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลิกภาพที่ดีทั้งทางร่างกาย วาจา เช่น มีสมรรถภาพทางร่างกาย ลักษณะท่าทาง ท่วงที การแต่งกายที่ดีและเหมาะสม รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความเป็นประชาธิปไตย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถบริหารงานหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ส่วนทางวาจาต้องเป็นผู้มีกิริยาวาจาไพเราะ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความคงเส้นคงวา เพื่อที่จะได้เป็นผู้นำบุคลากรในหน่วยงานร่วมกันไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ด้านการมีวิสัยทัศน์

การเป็นผู้นำที่ดีจึงจะต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สูงและสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้ในที่สุด ในการสร้างวิสัยทัศน์นั้น ผู้นำต้องมีความสามารถที่จะคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยอาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้นำต้องใช้สัญชาตญาณบวกกับกลาง สัจธรรม อารมณ์ ความคิด ประสบการณ์ และความหวังของตนเอง รวมทั้งต้องมองการณ์ไกล สามารถวางแผนระยะยาว สามารถแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด เปลี่ยนวิกฤติสู่โอกาสได้อย่างเหมาะสมและที่สำคัญสามารถวางแผนกลยุทธ์เพื่อปรับปรุงองค์การให้เจริญก้าวหน้าและอยู่รอดปลอดภัย สามารถต้านทานต่อวิกฤติการณ์ที่มากระทบได้อย่างมั่นคง

7. ด้านการทำงานเป็นทีม

คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น จะต้องตระหนักว่าบุคลากรนั้นมีความสามารถ ความถนัด และความเชี่ยวชาญคนละด้านที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องแบ่งภาระหน้าที่ กระจายความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับบุคลากรในสถานศึกษาได้แสดงศักยภาพตามความรู้ความสามารถของตน ผู้บริหารควรกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมประสานความร่วมมือร่วมใจทุ่มเททั้งความคิดและสติปัญญาในการทำงาน ยอมรับความคิดเห็นร่วมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมได้ เพื่อให้การทำงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์สำเร็จร่วมกัน

8. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีในด้านการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ จึงจำเป็นต้องใช้ความสามารถของผู้บริหารในการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งบุคลากร วัสดุ งบประมาณ มาจัดการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยมีกระบวนการวัดประเมินผลเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นความประหยัด ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ จากการการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์จะเห็นได้ว่าผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสื่อสารถึงวัตถุประสงค์สำคัญของหน่วยงานที่จะมุ่งไปว่าต้องการให้บรรลุอะไรบ้างเพื่อให้ทุกคนมุ่งไปสู่จุดดังกล่าว ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งมีความจำเป็นในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ในด้านของค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมองค์กรเพื่อสร้างให้เกิดวัฒนธรรมใหม่

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตามวิทยฐานะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนและขนาดของโรงเรียนที่ครูทำงาน 2) ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูระดับมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 354 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้โรงเรียนที่เป็นและกำหนดสัดส่วนของครูที่เป็นตัวแทน มีขนาดของจำนวนตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ เกรจซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) มีการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

จากการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยพบว่า จากผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลจำนวน 354 คน ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีวิทยฐานะ (ร้อยละ 53.9) เป็นครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี (ร้อยละ 40.1) สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 32.2)

สรุปครูผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นครูที่มีวิทยฐานะ มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี และสังกัดในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และรองลงมา คือ ด้าน ความสามารถในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96

ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล จำนวน 12 คน สรุปผลดังนี้

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการประสานงานภาคีเครือข่ายอย่างมีศักยภาพ วิสัยทัศน์ก้าวไกลมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์วางแผนกำหนดนโยบายที่ชัดเจนสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้ ส่งเสริม สนับสนุน และแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาใหม่ๆ นำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย สื่อ อุปกรณ์ ICT ต่างๆ การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเข้ามามีบูรณาการร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงพัฒนาครูด้านภาษาที่ 2 ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนให้สามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเพื่อเข้าใจบริบทของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนด้วยกันมากขึ้น บริหารงานด้วยความโปร่งใสมีมาตรฐานที่เป็นสากลน่าเชื่อถือและตรวจสอบได้ มีความยุติธรรม เสมอภาคต่อผู้ได้บังคับบัญชาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา กำกับและติดตามการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

5.1.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม วิทยฐานะ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ผลปรากฏดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามการมีวิทยฐานะ พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม

ประสบการณ์ ในภาพรวม มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันระหว่างครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10-25 ปี กับครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีและมากกว่า 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวม มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาจากแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด คือ ครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล เป็นผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ พบว่า

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะสรรสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยมีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการมีความประพฤติปฏิบัติในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต และมีความยุติธรรมแก่บุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน มีการสร้างโอกาสให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรมกันระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีบุคลิกในลักษณะการมีความสุภาพ อ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง มีอัธยาศัยดี เป็นคนยิ้มแย้ม แจ่มใส กล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออก ได้อย่างเหมาะสมต่อบุคคลอื่น นำไปสู่การดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางของวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนและต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล จำนวน 12 คน สรุปผลดังนี้

โดยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 นั้นควรให้ความสำคัญกับความเป็นผู้นำ คือ การบุคคลผู้ที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่วางไว้ ซึ่งผู้นำต้องมีความสามารถ

ในการจูงใจผู้ร่วมงานและมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการสร้างมิตรภาพมีจิตใจกว้าง มีวิธีการจัดการความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการ และเทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวม ผู้นำไม่ควรปฏิบัติตนหรือแสดงพฤติกรรม ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ หรือไม่ก่อให้เกิดผลดีแก่สังคม ผู้นำจึงจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดีการพูดจาที่น่าเชื่อถือ มีวาทีศิลป์สามารถพูดจูงใจ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลิกภาพที่ดีทั้งทางร่างกาย วาจา และจิตใจ ผู้นำต้องมีความสามารถที่จะคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า โดยอาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ โดยจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 การอภิปรายผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านความเป็นผู้นำมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด จากข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถทางการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือในการสร้างโอกาสให้ครู นักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ชลธิชา เขียวบริสุทธิ์ (2557, น.67) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน ในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสำคัญมากต่อที่จะนำสถานศึกษาไปสู่การบริหารจัดการในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และช่วยในการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาของผู้ร่วมงานให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานและองค์การในด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผู้นำองค์กรหรือผู้นำสถานศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการบริหารการศึกษา

รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการบริหารเป็นการใช้ทักษะวิธีการ และการจัดการเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ในเชิงบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีการปฏิบัติตามนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และส่งเสริมให้เกิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย สนองต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับแนวคิดของ ญัฐทิภรณ์ ศัสกรณ (2556, น.24) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเทคนิค EDFR ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 พบว่า

คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอันดับสองรองลงมา จากความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีคุณภาพ มีความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบ สามารถทำงานเชิงรุกและมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความสามารถในการบริหารจัดการเทคโนโลยี ความสามารถระดมความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ในขณะที่เดียวกัน พบว่า ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการจัดอบรมภาษาของประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 10 ประเทศให้กับผู้บริหาร เพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับการสนทนาเบื้องต้น ได้อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรมกันระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน นำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาพัฒนาทักษะทางด้าน การสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นภัสมน นันทมัจฉา (2558, น.17) ศึกษา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภายใต้กรอบปฏิญญาอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การขาดสมรรถนะหรือทักษะด้านการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัญหาสำคัญอย่างแรกในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพราะประเทศในอาเซียน นั้นมีการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ผู้นำคุณภาพจะต้องสามารถสื่อสารกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานต้องอาศัยหลักการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ นอกจากนี้จะช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและหน่วยงาน เพื่อให้ทุกคนยอมรับศรัทธาในหน่วยงาน และพร้อมที่จะทำงานด้วยความสุขและปราศจากความกลัว การสื่อสารที่ดีที่สุด คือ การพูดคุยเจรจาแบบปากต่อปากเพื่อให้เห็นถึงบุคลิกภาพ ความรู้สึกที่จริงใจต่อกัน ผู้นำจึงจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดีการพูดจาที่น่าเชื่อถือ มีวาทศิลป์สามารถพูดจูงใจได้ในขณะเดียวกัน ควรมีลักษณะอ่อนน้อมอ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ดีต่อการบริหารและการจัดการ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความพร้อมฝึกฝนพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ความชำนาญด้านภาษาอังกฤษนำไปใช้ในการสื่อสารระหว่างองค์กร ระหว่างประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรมด้านภาษาเพื่อนบ้านประเทศต่างๆ ฝึกสนทนา พูด อ่าน เขียน จนสามารถสื่อสาร ด้วยภาษาเพื่อนบ้าน ได้อย่างน้อย 1 ภาษา และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในกลุ่มประชาคมอาเซียน จัดอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ในด้านภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

5.2.2 การอภิปรายผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม วิทยฐานะ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยมีข้อค้นพบซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูที่มีวิทยฐานะ กับครูที่ไม่มีวิทยฐานะ มีการปฏิบัติในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการทำงาน เป็นทีม มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีวิทยฐานะ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา โดยมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบและมีทักษะกระบวนการทำงานที่เป็นระบบในด้านการทำงานเป็นทีมมากกว่า โดยการส่งเสริมให้ครูมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชลธิชา เขียวบริสุทธ์ (2557, น.67) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาพิบูลย์โลก เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน ในด้านการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสำคัญมากต่อที่จะนำสถานศึกษาไปสู่การบริหารจัดการในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และช่วยในการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาของผู้ร่วมงานให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน และองค์การในด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผู้นำองค์การหรือผู้นำสถานศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการบริหารการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ พบว่าในภาพรวม มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และเปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่ม พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10-25 ปี กับครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีและมากกว่า 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 – 25 ปี เป็นช่วงที่ครูนั้นมีประสบการณ์ทำงานในสถานศึกษามากพอสมควร จากการที่ได้ทำงานระยะเวลาานาน ทำให้ทราบและเข้าใจในระบบการทำงานเป็นอย่างดีโดยสามารถปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดการดำเนินงานที่ชัดเจนมากกว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉวีทิภรณ์ ศัสกรณ์ (2556, น.24) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเทคนิค EDFR ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถของผู้บริหารสถาน เป็นสิ่งสำคัญอันดับสองรองลงมา จาก

ความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีคุณภาพ มีความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบ สามารถทำงานเชิงรุกและมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความสามารถในการบริหารจัดการเทคโนโลยี ความสามารถระดมความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะบุคลากรจำนวนมาก สอดคล้องกับขนาดโรงเรียน และยังมีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม ซึ่งนำไปสู่การมีผลปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อำไพ อุ่นศิริ (2557, น.28-29) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การวิจัยนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ขนาดของสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงจำนวนครูที่สังกัดในสถานศึกษานั้นมีมาก ทำให้ลักษณะการทำงานเป็นทีมมีความคล่องตัวสูง เนื่องจากมีบุคลากรในทีมมาก และมีครูที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย ส่งผลต่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ให้แก่นักเรียนได้อย่างมีศักยภาพสูง

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนา

เพื่อให้ผลการวิจัยในครั้งนี้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้นจึงควรมีการนำผลการวิจัย และมีการศึกษาเพิ่มเติมดังข้อเสนอแนะต่อไปนี้

ในการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารมีคุณลักษณะด้านการสื่อสารน้อยที่สุดโดยในการวิจัยกล่าวถึงภาษาอังกฤษ จึงมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ เสริมทักษะที่มีอยู่ให้เกิดความเชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้นกว่าเดิม แสวงหาความรู้ด้วยการเข้าร่วมประชุม อบรม

สัมมนา ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและประเทศอาเซียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมภาษาของ ประเทศอาเซียนได้อย่างน้อย 1 ภาษา นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ อุปกรณ์ ICT ต่างๆ เข้า มาบูรณาการร่วมกับการบริหารจัดการ สามารถประสานภาคีเครือข่าย ด้วยการสื่อสาร ตั้งการผ่าน เทคโนโลยีสมัยใหม่ กำกับและติดตามให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อให้ทันยุค แห่งสังคมการเรียนรู้และพัฒนาด้านการสื่อสารสู่ระดับอาเซียนต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคม ด้านการสื่อสารทั้งภาษาอังกฤษและภาษาในประเทศอาเซียน อย่างน้อย 1 ภาษาเป็นคุณสมบัติสำหรับการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา มีการสนับสนุนให้ ผู้บริหารพัฒนาด้านการสื่อสารโดยจัดอบรมภาษาอังกฤษและภาษาในประเทศอาเซียน

2) จากการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารมี คุณลักษณะด้านการสื่อสารน้อยที่สุดโดยในการวิจัยกล่าวถึงภาษาอังกฤษ จึงเห็นว่ามี ความจำเป็นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ควรจัดการประชุม อบรม สัมมนาการใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร มีการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและประเทศอาเซียนให้กับผู้บริหาร สถานศึกษาได้เปิดโลกทัศน์และพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพ

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารเพื่อการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน และคุณลักษณะด้านอื่นๆของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกๆ 5 ปี

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) สถานศึกษาควรสร้างทิศทางที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองแนวปฏิบัติให้กับผู้บริหาร สถานศึกษา และเป็นการกระตุ้นการปฏิบัติงานระหว่างบุคคล กล่าวคือ กล่าวทำ

2) สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และ ทักษะการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นไปที่ลักษณะการทำงานเป็นทีมระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาด้ว นการสื่อสารภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้มี ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ สูงขึ้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) การวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ควรนำประเด็นคุณลักษณะของผู้บริหารในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านการสื่อสารมาทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

2) ควรศึกษาในเชิงลึกเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องปัญหาในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3) ควรมีการนำประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์สำหรับศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านอื่นๆ ต่อไป

กรม
บรรณานุกรม
ค

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิจจา บานชื่น และกณิกนันต์ บานชื่น. (2559). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วี.พรีนซ์ (1991).
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2554). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิระ งามศิลป์. (2551). *การประเมินสมรรถนะทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จรูณี เก้าเอี้ยน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- จามจุรี จำเมือง และคณะ. (2558). *คู่มือเตรียมสอบผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไฮเอ็ดพับลิชซิ่ง.
- เจริญ ภู่วิจิตร. (2558). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในอาเซียน*. สืบค้นจาก.
http://www.nidtep.go.th/webnidtep2015/files/080359_1.pdf
- จำเริญรัตน์ จิตต์จิระจรรย์. (2557). *จริยศาสตร์: ปรัชญาจริยะ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พรีนซ์.
- ชลธิชา เขียวบริสุทธิ์. (2557). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2557). *ภาวะผู้นำร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ชนิตา รักษ์พลเมือง. (2547). *ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ : ความจำเป็นในยุคแห่งการแข่งขันภาวะผู้นำและหลักการบริหารการศึกษายุคใหม่*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย อาจินสมจาร. (2546). *การบริหารการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ณัฐชดา วิจิตรจามรี. (2554). *การสื่อสารในองค์การ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ณัฐทิกรณ์ ดัสกรณ์. (2556). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเทคนิค EDFA ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ตรีภคิต บินต่วน.(2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตมรคตอ้นดามัน จังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. ภูเก็ต :มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ชร สุนทรายุทธ.(2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูปทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา*.กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ธีระ รุณเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สภาพปัญหา ความจำเป็นและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ช่างฟ้า.
- นภัสมน นันทมัจฉา. (2558). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภายใต้กรอบปฏิญญาอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*.ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล กรุ๊ป.
- บงอร จงสมจิตต์.(2551). *คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*.นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บัญชา ภูทองเมฆ.(2550). *กระบวนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ :กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านคำบง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*.สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บัวลอย อิทธิพร.(2552).*คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษยา วีรกุล.(2558). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซ็ท.

- พรอัญชลี พุกชาญค้ำ. (2558). รายงานสมรรถนะผู้บริหารการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- พฤกษา รื่นเรือง. (2556). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสตรีโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา
- พัชราภรณ์ เหมือนรุ่ง. (2554). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พัชราภรณ์ ส่องศรี. (2555). คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 (การค้นคว้าอิสระ มหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชาภพ พันธุ์แพ. (2554). ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: แอดทีฟ พรินท์.
- พิเชษฐ วังศ์เกียรติจักร. (2553). ผู้นำการบริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- ไพบุลย์ จำปาปัน. (2555). คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนต์รี.
- มัลลิกา วิชชุกรองครัด. (2553). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานิตย์ สิทธิโสภาสกุล. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).ระยอง: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ขงยุทธ เกษสาคร. (2555). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. กรุงเทพฯ : วิ.เจ.พรินต์.
- ยุทธพงษ์ กิ่งวิชิต. (2555). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ระบบสารสนเทศมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1. (2557). ข้อมูลบุคลากรแยกตามตำแหน่ง. สืบค้นจาก <http://www.sesao1.go.th/>
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเทกซ์.
- วรภรณ์ ตรีกุลสถยดี. (2550). การทำงานเป็นทีม. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2550). *ภาวะผู้นำ LEADERSHIP* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไอเท็กซ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธ.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2556). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: วีพรีนท์ (1991).
- วงษ์เดือน ทองคำ. (2556). *คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมาน อัสภาณี. (2551). *การบริหารการศึกษายุคใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สอองค์ จงสวัสดิ์พัฒนา. (2546). *การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2557). *ภาวะผู้นำแบบบริการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และประยุทธ์ ชูสอน. (2557). *ภาวะผู้นำแบบโลกาภิวัตน์ แนวคิดและการวิจัย*. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- สัมมา ธรนิษฐ์. (2556). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (2558). *ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียน: กลุ่มโรงเรียน*. สืบค้นจาก <http://plan.sesao1.go.th/schoolgroup.php>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *มาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *การบริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. *วารสารวิชาการ*. 5(6), 23-30.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนยุคใหม่*. *วารสารวิชาการ*, 5(7), 16-17.

- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). ภาวะผู้นำ :สมรรถภาพหลักของผู้บริหารในยุคปฏิรูป.
วารสารวิชาการ, 5(9), 35-44.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2547). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สุนทร แคนดี. (2557). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). เลข :
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุนทร พลวงค์. (2551). การพัฒนาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลท่าสะอาด อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพล วังสินธ์.(2543).การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา.วารสารวิชาการ. 5 (6), 29-30.
- สุเมธ งามกนก. การสร้างทีมงาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 19(1), 31-43
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2543). คู่มือการเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ.วารสารวิชาการ, 3(6) : 70-74.
- อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. (2555). พฤติกรรมและการสื่อสารในองค์กร. กรุงเทพฯ: วี.พรีนท์ (1991).
- อดุลย์เดช พานู ธีระวัฒน์ เข้มแสง และวรวรรณ อุบลเลิศ. (2558). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 9 (1),203-2113.
- เอกวิทย์ มั่งอณะ. (2558). ได้ทำการศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล. (ปริญญาโท)ปริญญาโท. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อำไพ อุ่นศิริ. (2557). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาษาต่างประเทศ

- Blackmore, Jill and Barty, Karin. “Principal Selection : Homosociability, the Search for Security and the Production of Normalized Principal Identities, Educational Management Administration & Leadership, Melbourne,” Dissertation Abstracts International. 3(34) : 297–317 ;July, 2006.

Bottoms, Gene. And Others. "Good Principals are the Key to Successful School : Six Strategies to Prepare More Good Principals, Southern Regional Education Board, Atlanta,"

Dissertation Abstracts International.4(31) : 33–A ; August, 2003.

James, C. and Connolly, U. (2000). *Effective Change in School*. London : Routledge Falmer.

Sergiovanni, T. J. and others. (2004). *Educational and Administration*. (5th ed.). Boston :Pearson Education.

Goldsmith et al. (2003).*Global leadership: The next Generation*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

กรม
พาณิชย์
และ
อุตสาหกรรม

ภาคผนวก

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถาม (Index of congruence)

เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครู

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	ด้านความเป็นผู้นำ							
1	ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาให้เป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียน สร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และนักเรียน ชุมชน ให้เกิดขึ้นจริง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารแสวงหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารกล้าคิด กล้าทำ และกล้านำเสนอโครงการใหม่ๆ	1	1	-1	1	1	0.60	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนในประเทศประชาคมอาเซียนด้วยกัน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ใต้บังคับบัญชาใน การทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	-1	1	1	0.60	ใช้ได้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
8	ผู้บริหารมีศักยภาพในการจัดตั้งเครือข่าย การประสานความร่วมมือการวางแผนพัฒนา ครุร่วมกับประเทศในประชาคมอาเซียน ด้วยกัน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ด้านความสามารถในการบริหาร							
9	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญา การศึกษาและกระบวนการบริหารการศึกษา รวมถึงงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษาเพื่อการ บริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
10	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรและ การนำไปเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
11	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหาร จัดการ โรงเรียนอย่างเป็นระบบก้าวทันการ เปลี่ยนแปลง วางแผนระบบใน การ ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการเข้าร่วม ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
12	ผู้บริหารมีความสามารถในการนำนโยบาย จากกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างเป็นรูปธรรม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดการจัดกระบวนการ เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย สนองต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัยช่วยในการติดต่อ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
15	ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นประชาคม อาเซียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
16	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการ บริหารงานบุคคลที่มีความหลากหลายทาง ภาษา เชื้อชาติ และวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ พัฒนาบุคลากรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เสมอ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
ด้านคุณธรรมจริยธรรม								
17	ผู้บริหารบริหารงานโดยยึดหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารมีความยุติธรรมและปฏิบัติต่อ ผู้ใต้บังคับบัญชาและนักเรียนทุกคนอย่าง เสมอภาค	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารมีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักให้ อภัย ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียนและ ผู้อื่นอย่างเสมอภาค	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารมีความเสียสละและมุ่งมั่นเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
22	ผู้บริหารรับผิดชอบและขอมแก้ไข ข้อบกพร่องของตนเอง	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
23	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของ ผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียนและผู้อื่น	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
24	ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเอง นับถืออย่างเคร่งครัด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ด้านการสื่อสาร							
25	ผู้บริหารสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติตามได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสามารถชี้แจงการปฏิบัติงาน นิเทศการทำงานและแนะนำแนวทางในการทำงานให้บุคลากรเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสามารถสื่อสาร สั่งการ ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสาร คล่องแคล่ว ในทักษะการเขียนและการพูดภาษาอังกฤษ	1	1	1	0	0	0.60	ใช้ได้
30	ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
32	ผู้บริหารสามารถจัดตั้งเครือข่ายการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองอย่างเป็นระบบภายใต้โครงข่ายเทคโนโลยี	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	สารสนเทศเพื่อสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน							
	ด้านบุคลิกภาพ							
33	ผู้บริหารควรมีความเชื่อมั่นในตนเองและให้ เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
34	ผู้บริหารมีนิสัยสุภาพ อ่อนโยน เป็นมิตรกับ ทุกคน ความสุขุมรอบคอบ อารมณ์มั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศตนทำงาน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารแต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียน และคนในสังคม	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
36	ผู้บริหารมีอัธยาศัยดี มีวาจาสุภาพ วางตัว เหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสามารถในการเข้า สังคม ใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ให้กำลังใจ เป็น มิตรกับทุกคนและเป็นกันเองกับคนทุกเชื้อชาติ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	ผู้บริหารมีความกระฉับกระเฉงว่องไว	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	ผู้บริหารสามารถควบคุมตนเองไม่ให้เกิด ความเครียด ในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ มีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสม กับสถานการณ์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	ผู้บริหารเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักอ่าน เป็นนักคิด เป็นนักเขียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่องาน ต่อสังคม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	ด้านการมีวิสัยทัศน์							
41	ผู้บริหารรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	ผู้บริหารค้นหาทัศนคตินานาชาติ ถ่านิยมและอุดมคติเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ยอมรับร่วมกัน	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
43	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายทางกลยุทธ์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
44	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่ทำท่ายในการแข่งขันเชิงคุณภาพรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
45	ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
46	ผู้บริหารริเริ่มแนวทางในการบริหารที่ทำท่ายกับการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47	ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศในประชาคมอาเซียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
48	ผู้บริหารมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมด้านครูผู้สอนและนักเรียนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	1	1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	ด้านการทำงานเป็นทีม							
49	ผู้บริหารมีความเข้าใจในธรรมชาติของ ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีความแตกต่างกัน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
50	ผู้บริหารมุ่งมั่นสร้างการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพันธมิตรของสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
51	ผู้บริหารใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
52	ผู้บริหารสามารถพัฒนางาน ประสานงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ได้บังคับบัญชา ที่ร่วมงาน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
53	ผู้บริหารสนับสนุน ให้กำลังใจ ยกย่องให้ เกียรติผู้ร่วมงานในทีม หาข้อยุติในกรณีเกิด ความขัดแย้ง	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
54	ผู้บริหารเปิดเผยและชี้แจงข้อมูลที่จำเป็นแก่ คณะทำงานได้รับทราบ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
55	ผู้บริหารและทีมงานสามารถกำหนดหรือ สร้างเป้าหมายของการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา นักเรียนให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
56	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบตามบทบาท หน้าที่ในทีมงาน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์							
57	ผู้บริหารสามารถวางแผนปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
58	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยมีเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
59	ผู้บริหารสามารถกำกับติดตามการปฏิบัติงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงาน โดยยึดเป้าหมายของหน่วยงานเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
60	ผู้บริหารมีการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
61	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
62	ผู้บริหารมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ กล่าวชมเชย ให้กับบุคลากรทุกคน	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
63	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ให้แก่ รองผู้อำนวยการและหัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามลำดับ	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
64	ผู้บริหารมีความสามารถในการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงและพัฒนางานบริการวิชาการของสถานศึกษา	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)							0.86875	

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร
 วุฒิการศึกษา Doctor of Philosophy.Ph.D Education Ea.Admin U of Missouri-Columbia USA
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธรวา กามดิษฐ์
 วุฒิการศึกษา ศษ.ค.สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยครุศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
3. อาจารย์ ดร. เฉลิมชัย มนุเสวต
 วุฒิการศึกษา ค.ค.สาขาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยครุศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
4. อาจารย์ ดร.ศุณิสรา ทดลา
 วุฒิการศึกษา ค.ค.สาขาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. อาจารย์ กันตภา สุทธิอาจ
 วุฒิการศึกษา ศศ.บ สาขาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง

แบบสอบถาม

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

1) แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใช้ประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

2) แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3) ข้อมูลที่ได้รับจะใช้สำหรับศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์

นันทภัค สุขโข

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

สาขาวิชาการจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าคำตอบที่ท่านเลือก

1. วิทยฐานะ 1) มี 2) ไม่มี**2. ประสบการณ์** 1) น้อยกว่า 10 ปี 2) 10 – 25 ปี 3) มากกว่า 25 ปี**3. ขนาดโรงเรียน** 1) เล็ก 2) กลาง 3) ใหญ่ 4) ใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และตอบความคิดเห็นโดยทาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความเป็นผู้นำ					
1. ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน					
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน					
3. ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาให้เป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียน สร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และนักเรียน ชุมชน ให้เกิดขึ้นจริง					
4. ผู้บริหารแสวงหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในประชาคมอาเซียน					
5. ผู้บริหารกล้าคิด กล้าทำ และกล้านำเสนอโครงการใหม่ๆ					
6. ผู้บริหารสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนในประเทศ					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ประชาคมอาเซียนด้วยกัน					
7. ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวจิตใจของ ผู้ใต้บังคับบัญชาใน การทำกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างศักยภาพและความสามารถ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
8. ผู้บริหารมีศักยภาพในการจัดตั้ง เครือข่าย การประสานความร่วมมือการ วางแผนพัฒนาครุร่วมกับประเทศใน ประชาคมอาเซียนด้วยกัน					
ด้าน ความสามารถในการบริหาร					
9. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลัก ปรัชญาการศึกษาและกระบวนการ บริหารการศึกษา รวมถึงงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษาเพื่อการบริหาร สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน					
10. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน					
11. ผู้บริหารมีความสามารถในการ บริหารจัดการ โรงเรียนอย่างเป็นระบบ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง วางแผนระบบ ใน การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการ เข้าร่วมประชาคมอาเซียน					
12. ผู้บริหารมีความสามารถในการนำ นโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ ไปสู่ การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
13. ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัยสนองต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
14. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยช่วยในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
15. ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน					
16. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานบุคคลที่มีความหลากหลายทางภาษา เชื้อชาติ และวัฒนธรรม ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ พัฒนาบุคลากรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเสมอ					
ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
17. ผู้บริหารบริหารงานโดยยึดหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า					
18. ผู้บริหารมีความยุติธรรมและปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและนักเรียนทุกคน					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
อย่างเสมอภาค					
19. ผู้บริหารมีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักให้อภัย ปฏิบัติต่อ ผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียนและผู้อื่นอย่าง เสมอภาค					
20. ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม					
21. ผู้บริหารมีความเสียสละและมุ่งมั่น เพื่อประโยชน์ส่วนรวม					
22. ผู้บริหารรับผิดชอบและยอมแก้ไข ข้อบกพร่องของตนเอง					
23. ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ของผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียนและผู้อื่น					
24. ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักคำสอน ของศาสนาที่ตนเอง นับถืออย่าง เคร่งครัด					
ด้านการสื่อสาร					
25. ผู้บริหารสั่งการเป็นลายลักษณ์ อักษรที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติตาม ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ					
26. ผู้บริหารสามารถชี้แจงการ ปฏิบัติงาน นิเทศการทำงานและแนะนำ แนวทางในการทำงานให้บุคลากรเข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ					
27. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ เปิดโอกาส					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงความ คิดเห็นในการปฏิบัติงาน					
28. ผู้บริหารสามารถสื่อสาร สั่งการ ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ					
29. ผู้บริหารมีความสามารถในการ สื่อสาร คล่องแคล่ว ในทักษะการเขียน และการพูดภาษาอังกฤษ					
30. ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชา ได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประชาคม อาเซียนอย่างต่อเนื่อง					
31. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมใน การ จัดการเรียนการสอนเพื่อการก้าวเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน					
32. ผู้บริหารสามารถจัดตั้งเครือข่ายการ สื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง อย่างเป็นระบบภายใต้ โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคม อาเซียน					
ด้านบุคลิกภาพ					
33. ผู้บริหารควรมีความเชื่อมั่นใน ตนเองและให้เกียรติทุกคนอย่างเท่า เทียมกัน					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
34. ผู้บริหารมีนิสัยสุภาพ อ่อนโยน เป็นมิตรกับทุกคน ความสุขุมรอบคอบ อารมณ์มั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดีในการอุทิศตนทำงาน					
35. ผู้บริหารแต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียน และคนในสังคม					
36. ผู้บริหารมีอัธยาศัยดี มีวาจาสุภาพ วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสามารถในการเข้าสังคม ใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ให้กำลังใจ เป็นมิตรกับทุกคนและเป็นกันเองกับคนทุกเชื้อชาติ					
37. ผู้บริหารมีความกระฉับกระเฉง ว่องไว					
38. ผู้บริหารสามารถควบคุมตนเอง ไม่ให้เกิดความเครียดในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ มีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์					
39. ผู้บริหารเป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักอ่าน เป็นนักคิด เป็นนักเขียน					
40. ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่องาน ต่อสังคม					
ด้านการมีวิสัยทัศน์					
41. ผู้บริหารรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มี					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในการกำหนด วิสัยทัศน์เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคม อาเซียน					
42. ผู้บริหารค้นหาทัศนคตินานาชาติ ค่านิยมและอุดมคติเพื่อการก้าวเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนที่ยอมรับร่วมกัน					
43. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายทางกล ยุทธ์รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับของคน ส่วนใหญ่					
44. ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่ท้าทาย ในการแข่งขันเชิงคุณภาพรองรับการ ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
45. ผู้บริหารมีความสามารถในการ กำหนดทิศทางในการบริหาร สถานศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคม อาเซียนที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ					
46. ผู้บริหารริเริ่มแนวทางในการบริหาร ที่ท้าทายกับ การเปลี่ยนแปลงของ สถานศึกษา					
47. ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในการ บริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็น เลิศในประชาคมอาเซียน					
48. ผู้บริหารมีการวางแผนการเตรียม ความพร้อมด้านครูผู้สอนและนักเรียน					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของ สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน					
ด้านการทำงานเป็นทีม					
49. ผู้บริหารมีความเข้าใจในธรรมชาติ ของผู้ได้บังคับบัญชาที่มีความแตกต่างกัน					
50. ผู้บริหารมุ่งมั่นสร้างการมีส่วนร่วม ของครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียและพันธมิตรของ สถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการ ดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
51. ผู้บริหารใช้เทคนิคการสร้าง ความสัมพันธเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการก้าว เข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
52. ผู้บริหารสามารถพัฒนางาน ประสานงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับผู้ได้บังคับบัญชาที่ร่วมงาน					
53. ผู้บริหารสนับสนุน ให้กำลังใจ ยก ย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานในทีม หาข้อยุติ ในกรณีเกิดความขัดแย้ง					
54. ผู้บริหารเปิดเผยและชี้แจงข้อมูลที่ จำเป็นแก่คณะทำงานที่ได้รับทราบ					
55. ผู้บริหารและทีมงานสามารถ กำหนดหรือสร้างเป้าหมายของการ					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน					
56. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบตบตบาทหน้าที่ในทีมงาน					
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์					
57. ผู้บริหารสามารถวางแผนปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
58. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยมีเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
59. ผู้บริหารสามารถกำกับติดตามการปฏิบัติงานสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดเป้าหมายของหน่วยงานเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
60. ผู้บริหารมีการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก					
61. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ความสำเร็จ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ					
62. ผู้บริหารมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจกล่าวชมเชยให้กับบุคลากรทุกคน					
63. ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจ					

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ตัดสินใจให้แก่องค์ผู้อำนวยการและ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้ ตามลำดับ					
64. ผู้บริหารมีความสามารถในการนำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมา ปรับปรุงและพัฒนางานบริการวิชาการ ของสถานศึกษา					

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(1) ด้านความเป็นผู้นำ

.....

.....

.....

(2) ด้านความสามารถในการบริหาร

.....

.....

.....

(3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

.....

.....

.....

(4) ด้านการสื่อสาร

.....

.....

.....

(5) ด้านบุคลิกภาพ

.....

.....

.....

(6) ด้านการมีวิสัยทัศน์

.....

.....

.....

(7) ด้านการทำงานเป็นทีม

.....

.....

.....

(8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านค่ะ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ชื่อ โรงเรียน.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

สัมภาษณ์เวลา.....เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ที่	ประเด็น	บันทึกข้อมูล
1	ด้านความเป็นผู้นำ	
2	ด้านความสามารถ ในการบริหาร	
3	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	
4	ด้านการสื่อสาร	
5	ด้านบุคลิกภาพ	

ที่	ประเด็น	บันทึกข้อมูล
6	ด้านการมีวิสัยทัศน์	
7	ด้านการทำงานเป็น ทีม	
8	ด้านการมุ่ง ผลสัมฤทธิ์	

ข้อเสนอแนะอื่นๆเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามจนเสร็จสิ้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวนันท์กั สุขโจ

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2548

ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาคนตรีศึกษา (คนตรีไทย)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ครู อันดับ คศ.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

โรงเรียนราชนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย ๒